

**IZVJEŠTAJ O RADU
JAVNE USTANOVE CENTAR ZA
SOCIJALNI RAD ZENICA
U 2022. GODINI**

Zenica, mart 2022. godine

SADRŽAJ

- I **UVOD**
- II. **OSTVARIVANJE JAVNE FUNKCIJE U SKLADU SA ODLUKOM
O OSNIVANJU I MISIjom USTANOVE, REALIZACIJA POSLOVA I
ZADATAKA U 2022. god.**
1. Osnivanje i djelatnost Ustanove
2. Pravni okvir
3. Realizacija poslova i zadataka u 2022. god.
- 3.1. Prava socijalne zaštite
- 3.1.1. Novčana i druga materijalna pomoć
- 3.1.1.1. Stalna novčana pomoć
- 3.1.1.2. Novčana naknada za njegu i pomoć drugog lica
- 3.1.1.3. Druge materijalne pomoći
- 3.1.1.3.1. Povremena novčana pomoć
- 3.1.1.3.2. Jednokratna novčana pomoć
- 3.1.1.3.3. Druga novčana pomoć ili naturalno davanje
- 3.1.2. Kućna njega i pomoć u kući
- 3.1.3. Osposobljavanje za život i rad
- 3.1.4. Smještaj u drugu porodicu
- 3.1.5. Smještaj u ustanovu socijalne zaštite
- 3.1.6. Usluge socijalnog i drugog stručnog rada
- 3.1.6.1. Usluge za odgojno zanemarenu djecu (djeca koja narušavaju općeprihvaćene norme ponašanja)
- 3.1.6.2. Usluge za odgojno zapuštenu djecu (djeca koja narušavaju općeprihvaćene norme ponašanja i čine prekršaje i krivična djela)
- 3.1.6.3. Usluge licima ometenim u psiho-fizičkom razvoju
- 3.1.6.4. Usluge licima sa društveno negativnim ponašanjem
- 3.1.6.5. Usluge licima ovisnim o psihoaktivnim supstancama
- 3.1.6.6. Usluge licima u sudskom postupku i osuđenim licima
- 3.1.7. Vršenje starateljstva i nadzora
- 3.1.8. Prava osoba s invaliditetom
- 3.2. Mjere i usluge porodično-pravne zaštite
- 3.2.1. Djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama
- 3.2.2. Starateljstvo nad maloljetnom djecom
- 3.2.3. Usvojenje
- 3.2.4. Starateljstvo nad odraslim licima
- 3.2.5. Posredovanje
- 3.2.6. Savjetodavni rad za brak i porodicu
- 3.2.7. Zaštita prava i interesa djece
- 3.2.8. Zaštita od nasilja u porodici
- 3.3. Zaštita porodice sa djecom
- 3.4. Međusektorska saradnja u izvršavanju programskih zadataka
- III **STRUKTURA ZAPOSLENIH, ORGANIZACIONI I OSTALI RESURSI**
- IV **FINANSIJSKO POSLOVANJE U 2022. god.**
- 4.1. Rashodi i izdaci

4.2. Stalna sredstva
V PLAN POSLOVANJA U 2022.

PREGLED SKRAĆENIH IZRAZA KORIŠTENIH U IZVJEŠTAJU

CENTAR	Javna ustanova Centar za socijalni rad Zenica
OPĆINA	Općina Zenica
GRAD	Grad Zenica
SLUŽBA	Služba za socijalnu zaštitu, stambene poslove i društvene djelatnosti Grada Zenica
ZDK	Zeničko-dobojski kanton
FBiH	Federacija Bosne i Hercegovine
BiH	Bosna i Hercegovina
OV	Općinsko vijeće Zenica
GV	Gradsко Vijeće
UO	Upravni odbor Javne ustanove Centar za socijalni rad Zenica
SNP	Stalna novčana pomoć
JNP	Jednokratna novčana pomoć
NERATNI INVALID	Osoba sa invaliditetom po propisima FBiH
KOMISIJA	Komisija za otkrivanje, ocjenjivanje i razvrstavanje djece i omladine ometene u psiho-fizičkom razvoju općine Zenica
DD	Dodatak na djecu
ZAVOD DRIN	Zavod za zbrinjavanje mentalno-invalidnih lica Drin Fojnica
ZAVOD PAZARIĆ	Zavod za zaštitu djece i omladine Pazarić
ZAVOD BAKOVIĆI	Zavod za zbrinjavanje mentalno-invalidnih osoba Bakovići Fojnica
DOM TRAVNIK	Dom za socijalno-zdravstvenu zaštitu odraslih lica „Naš dom“ d.o.o. Travnik
DIP	Javna ustanova Dom porodica Zenica
DOM STARIH	Javna ustanova Dom za stara lica Zenica
DOM PENZIONERA	Javna ustanova Penzionerski dom sa stacionarom ZDK
ZAVOD MJEDENICA	Zavod za specijalno obrazovanje i odgoj Mjedenica Sarajevo
KANTONALNI ZAKON	Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom Zeničko-dobojskog kantona
ŠTAB CZ	Štab Civilne zaštite Grada Zenica
REFORMSKA AGENDA	Reformska agenda za Bosnu i Hercegovinu za period 2015-2018. god.
NVO	Nevladine organizacije

**IZVJEŠTAJ O RADU
JAVNE USTANOVE CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ZENICA
U 2022. GODINI**

I UVOD

Predmet ovog Izvještaja je rad Javne ustanove Centar za socijalni rad Zenica u 2022. godini, odnosno izvještaj o izvršenim aktivnostima u okviru registrovane djelatnosti.

Izvještaj je urađen po metodologiji koji je utvrdila nadležna Gradska služba i sadrži sljedeće tematske cjeline:

- Uvod;
- Ostvarivanje javne funkcije u skladu sa Odlukom o osnivanju i misijom Ustanove, realizacija poslova i zadataka u 2022. godini,
- Finansijsko poslovanje u 2022. godini sa obrazloženjem rezultata poslovanja (problemi sa kojima se u svom radu susreće ustanova),
- Struktura zaposlenih – po školskoj spremi, po polu, starosti i sl.,
- O radu direktora,
- Plan poslovanja u 2023. god. (programske zadaci, potrebna sredstva, očekivani efekti)

Rad Centra u 2022. godini odvijao se prema Programu rada za 2022. godinu koji je usvojilo Gradsko vijeće Zenica, a usvajanjem Budžeta Grada Zenica odobrena su i novčana sredstva za obavljanje redovne djelatnosti Centra.

U 2022. godini značajno je izmijenjen zakonski okvir, kako u pogledu materijalnih propisa tako i propisa procesne naravi. Kad su u pitanju materijalni propisi od 29. 12. 2021. godine počeo se primjenjivati Zakon o roditeljima njegovateljima FBiH, a Centar je u toku januara 2022. počeo zaprimati zahtjeve. Donesen je i Zakon o materijalnoj podršci porodicama sa djecom FBiH koji je počeo sa primjenom 08. oktobra 2022. godine. Novim zakonom, između ostalog, su propisani uslovi i način ostvarivanja prava na dječiji dodatak i novčanu pomoć nezaposlenoj porodilji, što predstavlja novinu u ostvarivanju prava iz oblasti socijalne zaštite.

Donesen je i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom ZDK sa primjenom od 1. septembra, a što se tiče procesnih, u julu su donesene izmjene i dopune Zakona o upravnom postupku FBiH.

Izmjenama Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti najznačajnije su novine:

- preciziranje prihoda od kojih zavise ostvarivanje prava na socijalnu i dječiju zaštitu i prava na hraniteljstvo,
- utvrđivanje povoljnijih uslova i većih iznosa novčanih naknada zaposlenim i nezaposlenim porodiljama (po 1.000 KM mjesечно u trajanju od godinu dana od poroda sve dok bude sredstava u Kantonalnom budžetu za tu namjenu),
- odredbe prava na smještaj u drugu porodicu zamijenjene su odredbama prava na zbrinjavanje u hraniteljsku porodicu,
- izvršene izmjene odredbi o ocjeni i razvrstavanju djece ometene u psiko-fizičkom razvoju

(kategorizacija) na način da ubuduće taj postupak u cijelosti vodi JU Centar za djecu i odrasle osobe sa teškoćama u razvoju ZDK i da Centar gubi svaku nadležnost po tom pitanju.

Novim Zakonom o materijalnoj podršci porodicama sa djecom FBiH utvrđena su dva osnovna prava:

- dječiji dodatak, u iznosu od 103,20 KM, koji se finansira iz Federalnog budžeta, a traje najdalje do punoljetstva djeteta.
- naknada nezaposlenoj porodilji pod povoljnijim uslovima i većim iznosom naknade nego što je to bilo do sada (ukupno su nezaposlene porodilje primale 765 KM) u trajanju od godinu dana, a koja se finansira iz Kantonalnog budžeta.

Novim Zakonom o roditeljima njegovateljima utvrđeno je pravo roditelju koji se brine o djetetu sa 100% invaliditetom i potrebom za tuđom njegom i pomoći da prima novčanu naknadu mjesečno u iznosu najniže plaće u Federaciji BiH. Roditelju se priznaje radni staž dok brine o svom djetetu. Pravo za dijete traje doživotno, a roditelj može vršiti pružanje te usluge do svoje 65. godine. U istom položaju je i srodnik koji vrši starateljstvo nad osobom koja je 100% invalid i oduzeta joj je poslovna sposobnost. Postupak utvrđivanja prava vode nadležni centri, a finansira se iz Federalnog budžeta.

Izmjenama i dopunama Zakona o upravnom postupku izvršene su dvije ključne izmjene u pogledu pravila vođenja postupka od strane ovlaštenog organa. Prva, organ koji vodi postupak je obavezan po službenoj dužnosti prikupljati dokaze o činjenicama o kojima službenu evidenciju vode drugi organi i druga, da se kao dokaz priznaje elektronska komunikacija sa strankama, svjedocima i drugima.

Zbog navedenih izmjena u drugoj polovini 2022. godine uslijedio je talas povećanja broja zahtjeva za ostvarivanje prava koji je do kraja godine rezultirao brojem od preko 5.000 (zahtjevi za roditelje njegovatelje; materijalna podrška porodicama sa djecom: dječiji dodatak te nezaposlene i zaposlene porodilje po Zakonu ZDK), što je 84,47 % više nego u 2021. godini. Slijedom toga povećan je i broj utvrđenih prava na starateljstvu za poseban slučaj za zastupanje osoba sa invaliditetom, starih i bolesnih, za otvaranje tekućih računa u bankama radi podizanja naknada za 8,27% u odnosu na prethodnu godinu.

II OSTVARIVANJE JAVNE FUNKCIJE U SKLADU SA ODLUKOM O OSNIVANJU I MISIJOM USTANOVE, REALIZACIJA POSLOVA I ZADATAKA U 2020. GODINI

1. Osnivanje i djelatnost Ustanove

Centar za socijalni rad Zenica osnovan je 1960. godine, Rješenjem Narodnog odbora opštine Zenica, broj: VL-07-2362/1 od 11. novembra 1960. godine, pod nazivom „Centar za medicinsko-socijalni rad“. Postojeći status određen je Odlukom Općine Zenica o zadržavanju prava osnivača Centra za socijalni rad Zenica, (broj: 01-012-2/95 od 29.04.1995., broj: 01-35-15411/07 od 23.05.2007., broj: 01-35-15411/07 od 30.07.2007. i broj: 01-49-14723/19 od 04.07.2019. godine); Pravilima JU Centar za socijalni rad Zenica, (broj: 04/1-05-3-561/19 od 15.07.2019., broj: 04/1-05-3-613/19 od 02. 08. 2019. godine i broj: 04/1-05-3-451/21 od 26. 05. 2021. godine) i Pravilnikom o radu JU Centar za socijalni rad Zenica (broj: 04/1-04-1-490/21 od 07. 06. 2021. godine).

2. Pravni okvir

Obavljanje poslova Centra iz registrovane djelatnosti određeno je pravnim okvirom, kako u materijalnom smislu tako i procesnom. U materijalnom smislu to je skup velikog broja propisa, od kojih izdvajamo sljedeće:

- EU Konvencija o ljudskim pravima
- EU Konvencija o pravima djeteta
- EU Konvencija o pravima osoba s invaliditetom
- Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom;
- Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom ZDK;
- Porodični zakon FBiH;
- Zakon o hraniteljstvu u FBiH;
- Zakon o zaštiti od nasilja u porodici;
- Zakon o matičnim knjigama;
- Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama;
- Zakon o ličnom imenu FBiH;
- Zakon o prebivalištu i boravištu državljana BiH;
- Zakon o roditeljima njegovateljima FBiH
- Sporazum o readmisiji;
- Zakon o azilu;
- Zakon o putnim ispravama;
- Zakon o nasljedivanju;
- Zakon o notarima;
- Zakon o obligacionim odnosima;
- Zakon o parničnom postupku;
- Zakon o vanparničnom postupku;
- Zakon o izvršnom postupku;
- Zakon o upravnom postupku;
- Krivični zakon FBiH;
- Zakon o krivičnom postupku FBiH;
- Zakon o izvršenju krivičnih sankciija BiH;
- Zakona o izvršenju krivičnih sankcija FBiH;
- Zakon o zaštiti ličnih podataka;
- Zakon o slobodi pristupa informacijama;
- Zakon o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini;
- Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku FBiH;
- Zakon o materijalnoj podršci porodicama sa djecom FBiH;
- Gradska Odluka o provođenju socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom;
- Zakon o javnim nabavkama i prateći propisi o javnim nabavkama;
- Zakon o ustanovama (preuzet od Republike BiH);
- Odluka o zadržavanju prava osnivača Centra za socijalni rad u Zenici;
- Zakon o budžetima-proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- Propisi o Trezoru u Federaciji Bosne i Hercegovine i Gradu Zenica;
- Propisi o izvršenju budžeta na odgovarajućim nivoima;
- Uredba o računovodstvu budžeta-proračuna u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- Pravilnik o knjigovodstvu budžeta-proračuna u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta-proračuna FBiH;
- Računovodstvene politike Grada Zenica;

- Zakon o radu i propisi iz radnog odnosa na različitim nivoima;

3. Realizacija poslova i zadataka u 2022. godini

Tokom godine je po svim osnovama za rješavanje stanja socijalne potrebe, pružanja pomoći u braku ili porodici, rješavanja nasilja u porodici kao i utvrđivanja prava na dječiju zaštitu zaprimljeno ili po službenoj dužnosti pokrenuto, ukupno 7.850 zahtjeva. Od toga broja je 4.690 upravnih predmeta u kojima se vodio upravni postupak za ostvarivanje, izmjene ili prestanke korištenja prava ili izricanja/prestanak mjera porodične zaštite. Zbog gore navedenih zakonskih izmjena od septembra do kraja 2022. godine uslijedio je ogroman priliv novih zahtjeva (zahtjevi za roditelje njegovatelje; materijalna podrška porodicama sa djecom: dječiji dodatak te nezaposlene i zaposlene porodilje po Zakonu ZDK), pristiglo je preko 5.000 novih zahtjeva, što je zahtijevalo ogromne organizacijske, ljudske i materijalne resurse, kako bi se odgovorilo ovom velikom poslu.

U 2022. godini je 6.063 korisnika nastavilo da koristi prava iz socijalne, dječije ili porodične zaštite, od kojih je 5.087 korisnika prava na novčane naknade. Na kraju godine broj korisnika prava je smanjen na 5.411 ili 10,75% manje. Od podnesenih novih 2.103 zahtjeva u prava uvedeno 2.019 korisnika (odbijeno 84). Tokom godine pravo je prestalo za 2.587 korisnika. Zahtjevi za ostvarivanje prava na dječiji dodatak, njih 4.078, zbog prikupljanja dokumentacije službenim putem, rješavat će se u 2023. godini.

U toku 2022. godine Centar je stanovništvu i korisnicima pružio 19.578 usluga socijalnog i drugog stručnog rada, od kojih je 1.091 na terenu: u porodici, školi ili u zajednici.

Realizovani poslovi i zadaci Centra u 2022. godini dati su kroz prikaz:

- **prava socijalne zaštite;**
- **mjera i usluga porodično - pravne zaštite;**
- **zaštite porodice sa djecom i**
- **ostvarivanja međusektorske saradnje**

3.1. Prava socijalne zaštite

Federalnim i Kantonalm Zakonom propisano je devet (9) prava iz socijalne zaštite, za čije utvrđivanje i isplatu novčanih naknada ili troškova je nadležan Centar:

- Novčana i druga materijalna pomoć
- Kućna njega i pomoć u kući
- Ospozobljavanje za život i rad
- Smještaj u drugu porodicu
- Smještaj u ustanove socijalne zaštite
- Usluge socijalnog i drugog stručnog rada
- Vršenje starateljstva i nadzora
- Prava osoba s invaliditetom

Istim propisima su određene i kategorije potencijalnih korisnika pobrojanih prava:

- djeca bez roditeljskog staranja;
- odgojno zanemarena djeca;
- odgojno zapuštena djeca;

- djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama;
- lica sa invaliditetom i lica ometena u fizičkom ili psihičkom razvoju;
- materijalno neosigurana i za rad nesposobna lica;
- stara lica, bez porodičnog staranja;
- lica sa društveno negativnim ponašanjem;
- lica ovisna o psihoaktivnim supstancama;
- lica i porodice u stanju socijalne potrebe, kojima je uslijed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite;
- lica koja su žrtve porodičnog nasilja i nasilja u zajednici

Novčane naknade po osnovu utvrđenih prava iz socijalne zaštite se finansiraju iz budžeta države BiH, FBiH, Kantona i Grada Zenica, a troškovi ostvarivanja određenih prava (smještaj u drugu porodicu, u ustanovu ili osposobljavanje za rad) iz budžeta Kantona i Grada, te manjim dijelom učešćem korisnika ili srodnika.

U toku godine doneseno je 4.690 rješenja, od čega 2019. pozitivno, 84 negativno, a 2.587 rješenja o prestanku prava.

U odnosu na 3.565 predmeta iz oblasti socijalne zaštite na početku godine, na kraju godine ih je 3.635 ili 1,93% više.

U tabeli, koja se nalazi u ANEXU 1. ovog Izvještaja, dat je pregled prava socijalne (i dječije zaštite) u kojoj je navedeno više podataka o učinku na rješavanju zahtjeva lica ili porodica.

U daljem tekstu, u okviru ovoga poglavlja, izneseni su podaci o ostvarivanju svakog od navedenih prava prema kategorijama lica/porodica koje su zakonom određene da mogu koristiti ta prava.

3.1.1. Novčana i druga materijalna pomoć

Novčana i druga materijalna pomoć sastoji se od:

- stalne novčane pomoći;
- novčane naknade za pomoć i njegu od strane drugog lica;
- druge materijalne pomoći.

3.1.1.1. Stalna novčana pomoć

Pravo na stalnu novčanu pomoć imaju lica i porodice, pod slijedećim, uslovima:

- da su nesposobni za rad, odnosno spriječeni u ostvarivanju prava na rad.,
- da nemaju dovoljno prihoda za izdržavanje,
- da nemaju članova porodice niti srodnika koji su po zakonu obavezni da ih izdržavaju ili ako ih imaju, da ta lica nisu u mogućnosti da izvršavaju obavezu izdržavanja.

U toku 2022. godine podneseno je 47 zahtjeva za stalnu novčanu pomoć, od kojih je pravo ostvarilo 24 lica, odbijeno je 3 lica, jer nisu ispunjavali Zakonom propisane uslove, 1 je odbačen, 10 je obustavljeno, dok je 8 predmeta u postupku rješavanja.

Od ukupnog broja podnesenih zahtjeva za ostvarivanje prava na SNP po uslovima utvrđenim Zakonom je bilo 39 zahtjeva, od kojih je 17 pozitivno riješeno, a 4 odbijeno, 9 je obustavljeno, u jednom slučaju zahtjev je odbačen i 8 predmeta su u postupku rješavanja. Broj

zahtjeva za ostvarivanje prava na SNP po Gradskoj odluci je 8, od kojih je pozitivno riješeno 7, a 1 je obustavljen.

U toku godine su za 167 korisnika donesena rješenja o prestanku prava na SNP, a razlozi prestanka su u najvećem broju nastupili izmjenama Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti, odnosno zbog činjenice da se u prihode od kojih zavise ostvarivanje prava na stalnu novčanu pomoć ubrajaju i prihodi od invalidnina kao i kontrolni ljekarski pregledi korisnika na kojima je utvrđeno da kod istih ne postoji nesposobnost za rad i privređivanje, te prestanci prava zbog smrti korisnika.

Rezultat smanjenog broja korisnika SNP u 2022. godini je sprovedena revizija po službenoj dužnosti, urađena za sve korisnike zbog izmjena Kantonalnog zakona. Što se tiče predmeta prenesenih iz prethodne godine, tokom 2022. godine okončano je 7 postupka za ostvarivanje prava na SNP.

Na kraju 2022. godine na evidenciji aktivnih korisnika prava, koje podrazumijeva primanje novčane naknade, nalazi se 476 korisnika (pojedinaca ili porodica), što je za 8,64 % manje nego na početku godine.

U strukturi korisnika, prema uslovima za ostvarivanje prava, na kraju 2022. godine je:

- 110** starih lica (žene 60, muškarci 65 godina), od čega **95** žene i 15 muškaraca,
- 183** za rad trajno nesposobnih lica, od čega **95** žena i **88** muškarca,
- 32** za rad nesposobnih lica sa obavezom ponovnog utvrđivanja nesposobnosti od čega **12** žena i **20** muškaraca,
- 27** djece ometene u psihofizičkom razvoju od čega **10** djevojčica i **17** dječaka,
- 60** odraslih ometenih u razvoju od čega **20** žena i **40** muškaraca,
- 64** samohranih roditelja od čega 64 majke i 0 otac.

Uz obračun i isplate pripadajućih naknada za korisnike SNP, u 2022. godini su osigurani dodatni oblici zaštite, tako da je za sezonu grijanja 2021/2022. godina svim korisnicima isplaćena subvencija troškova grijanja i to za 481 korisnika alternativnog i 73 korisnika centralnog grijanja. Korisnici SNP i članovi njihovih porodica su uključivani u gradsku kuhinju, njih 818. Za 305 članova domaćinstva korisnika stalne novčane pomoći osigurana je od ranije i zdravstvena zaštita, a u 2022. godine su ovo pravo ostvarila 58 novih korisnika, dok je pravo prestalo za 32 korisnika. Pravo na zdravstvenu zaštitu osigurano je i za 287 staro lice, 6 trudnica i porodilja sa djecom, te 112 lica smještenih u ustanove socijalne zaštite i invalidnih lica. Ukupno pravo na zdravstveno osiguranje ostvaruje 736 lica.

Za korisnike stalne novčane pomoći (njih 525 iz juna 2022. godine) i korisnike jednokratne novčane pomoći koji su ovo pravo ostvarili u prvih šest mjeseci 2022. godine, njih 67, izvršena je podjela prehrabnenih paketa u objektu Streljane Zenica. Prehrabeni paketi su podrška stanovništvu u stanju socijalne potrebe uslijed rasta indeksa potrošačkih cijena, a obezbijedilo ih je Federalno ministarstvo rada i socijalne politike putem Uredbe o programima podrške stanovništvu uslijed rasta indeksa potrošačkih cijena (Sl. novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 55/22). Za podjelu su bili zaduženi JU Centar za socijalni rad Zenica i Crveni križ Grada Zenice.

Pored toga za korisnike SNP iz septembra 2022. godine, njih 522, obezbijeđeni su i podijeljeni paketi prehrabnenih i higijenskih proizvoda, prema Odluci o raspodjeli prehrabnenih proizvoda i proizvoda za higijenu socijalno ugroženim kategorijama

stanovništva sa područja ZDK koju je donijela Vlada ZDK. Paketi su se dijelili u objektu JU Centar za socijalni rad Zenica.

Na referatu za materijalne oblike socijalne zaštite u 2022. godini pruženo je ukupno 3.053 usluge za 2.278 korisnika.

3.1.1.2. Novčana naknada za njegu i pomoć drugog lica

Pravo na novčanu naknadu za pomoć i njegu od strane drugog lica ostvaruju stara i nemoćna lica, pod uvjetom da im je zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju, prijeko potrebna pomoć i njega od strane drugog lica za zadovoljenje njihovih osnovnih životnih potreba i da nemaju članove porodice niti srodnike koji su po zakonu obavezni da ih izdržavaju ili ako ih imaju, da ta lica nisu u mogućnosti da izvršavaju obavezu izdržavanja, a u skladu sa federalnim zakonskim propisima.

3.1.1.3. Druge materijalne pomoći

Druga materijalna pomoć dodjeljuje se, u skladu sa Kantonalmi Zakonom i Gradskom odlukom kao: privremena, jednokratna ili druga novčana ili naturalna pomoć.

3.1.1.3.1. Privremena novčana pomoć

Zakonom je uređeno da:

Privremena novčana pomoć može se dodijeliti licu koje se nađe u stanju izuzetne socijalne potrebe, koja se ne može zadovoljiti jednokratnom novčanom pomoći.

U 2022. godini nije bilo zahtjeva za privremenu novčanu pomoć iz budžeta ZDK i iz budžeta Grada Zenica, prema evidencijama Centra.

3.1.1.3.2. Jednokratna novčana pomoć

Zakonom je uređeno da:

Jednokratna novčana pomoć može se odobriti licu u stanju socijalne potrebe uzrokovane okolnostima navedenim u članu 33. Kantonalmog zakona.

Jednokratna novčana pomoć može se odobriti u iznosu do 200 KM, a istom licu se može odobriti najviše dva puta, u toku kalendarске godine.

Jednokratna novčana pomoć je značajan oblik zaštite kojim se rješava kratkoročni problem korisnika koji se našao u stanju socijalne potrebe.

Iz budžeta ZE-DO kantona izdvojeno je 40.500 KM za JNP. U sedam transi za 300 korisnika utrošeno je cca 35.500 KM, dok će preostali novac biti utrošen u 2023. godini. U Budžetu grada je predviđena JNP, te je nadležna Služba i donosila predmetna rješenja.

3.1.1.3.3. Druga novčana pomoć ili naturalno davanje

Pravo na drugu materijalnu pomoć u 2022. godini nije korišteno.

U 2022. godini naturalno davanje, u vidu obroka iz Gradske narodne kuhinje, obavlja se na 3 punkta u gradu (Crkvica, Blatuša, Londža). Na početku 2022. godine bilo je 788 korisnika GNK, a na kraju godine je broj korisnika porastao na 818, odnosno za 3,67% više.

3.1.2. Kućna njega i pomoć u kući

Pravo na kućnu njegu i pomoć u kući ostvaruje lice potpuno nesposobno za samostalan rad i privređivanje, lice starije od 65 godina (muškarac), odnosno 60 godina (žena) i lice sa trajnim smetnjama u fizičkom i psihičkom razvoju, koje nije u stanju da se samo stara o sebi, pod uslovima i na način utvrđenim Kantonalnim zakonom i Gradskom Odlukom.

U 2022. godini nije bilo zahtjeva za ostvarivanjem ovoga prava, niti ima korisnika koji su to pravo ostvarili u prethodnim godinama.

„Strogi“ uslovi za ostvarivanje ovoga prava su jedan od razloga što nema ni jednog korisnika koji ga koristi. Drugi razlog je da uprkos naporima Centra da animira relevantne ustanove i nevladine organizacije, nema u lokalnoj zajednici razvijenih servisa za pružanje ovih usluga.

3.1.3. Osposobljavanje za život i rad

Zakonom je utvrđeno da „Dijete ometeno u psiho-fizičkom razvoju sa navršenih 15, odnosno 18 godina života, ostvaruje pravo na osposobljavanje za samostalan život i rad u srednjoj školi u kojoj se ostvaruju stručni, posebno prilagođeni programi za obrazovanje djece sa smetnjama u fizičkom ili psihičkom razvoju“ prema zakonom propisanim uslovima.

Na osposobljavanju za život i rad u specijalizovanim ustanovama socijalne zaštite u FBiH (Zavod za gluhe i nagluhe osobe u Sarajevu i Centar za slijepе i slabovidne osobe Sarajevo) je 4 djece. Tokom 2022. godine nije bilo novosmještenih, a nije urađen ni jedan prestanak osposobljavanja za život i rad zbog okončanja školovanja. U specijaliziranim ustanovama socijalne zaštite u 2022. godine školovanje će nastaviti 4 djece.

3.1.4. Smještaj u drugu porodicu (hraniteljstvo)

Smještaj u drugu porodicu može ostvariti dijete i odraslo lice, kojem je potrebna stalna briga i pomoć radi zadovoljavanja njegovih životnih potreba, a koje ne može ostvariti u krugu vlastite porodice ili na drugi način, pod uvjetima i na način utvrđen Kantonalnim i Federalnim zakonom. Hraniteljstvo je oblik zaštite izvan vlastite porodice kojom se djetetu ili odrasлом licu osigurava odgavarajući porodični smještaj i zaštita u hraniteljskoj porodici (Zakon o hraniteljstvu FBiH; čl. 2, tačka d). U 2022. godini usklađen je Kantonalni zakon o socijalnoj zaštiti sa Zakonom o hraniteljstvu u smislu da prestaju odredbe ranijeg prava na smještaj a počinju primjenjivati odredbe o zbrinjavanju u hraniteljskoj porodici (hraniteljstvo).

Tokom 2022. godine nastavljeno je pružanje zaštite za 29 djece zbrinute u hraniteljskoj/srodničkoj porodici. Tokom godine u proces stručne podrške i pomoći bilo je uključeno 3 djece koje je smješteno u hraniteljsku/srodničku porodicu, dok je za 6 djece prestao smještaj. Na kraju godine na evidenciji se nalazi 26 djece smještene u hraniteljskoj/srodničkoj porodici. Sva djeca su tokom godine podvrgnuta pedagoškoj i psihološkoj procjeni radi praćenja razvoja, te postupku revizije uslova za nastavak hraniteljstva i revizije hranitelja u smislu postojanja uslova za bavljenje hraniteljstvom. U 2022. godini zabilježeno je četiri smještaja u drugu porodicu odraslih osoba na specijalno hraniteljstvo, tako da je tokom godine na smještaju sedam odraslih osoba.

Tabela br. 1. Pregled broja djece smještene u hraniteljsku/srodničku porodicu

R.br.	Vrsta smještaja	Stanje 01.01.2022.	Smješteno u 2022.	Prestao smještaj u	Stanje 31.12.2021.	Indeks (F/C)
-------	-----------------	--------------------	-------------------	--------------------	--------------------	--------------

A	B	C	D	2022.	F	G
1	Hraniteljska/srodnica porodica	29	3	6	26	0.89

U 2022. godini smanjen je broj djece smještene u hraniteljsku/srodničku porodicu za 10,34%.

S obzirom da je 2019. godine počela primjena Zakona o hraniteljstvu F BiH, profesionalcima u Centru za socijalni rad je pružena mogućnost da razvijaju nove modele socijalne zaštite prema potrebama malodobnih i odraslih lica (hranjenici). Centar je potpuno spremam dočekao primjenu ovog zakona, prije svega time da je Pravilnikom o radu predviđeno radno mjesto referenta za hraniteljstvo, kao poseban referat za obavljanje poslova zbrinjavanja maloljetnih lica bez roditeljskog staranja i odraslih lica bez porodičnog staranja u hraniteljske porodice. Ujedno se planira, organizira i promovira razvoj hraniteljstva, educiraju potencijalni i aktivni hranitelji, te osoblje centara. U 2022. godini organizirana je edukacija potencijalnih hranitelja u prostorijama Centra pri čemu je educirano 17 polaznika, 7 muških i 10 žena. Ustanovljena je i lista potencijalnih hranitelja.

Primjena ovog zakona dovela je u mnogo povoljniji položaj i hranitelje i hranjenike. Povećana je i visina naknade za hranitelje i hranjenike.

3.1.5. Smještaj u ustanove socijalne zaštite

Smještaj u ustanovu socijalne zaštite može ostvariti dijete i odraslo lice kojem je potrebna stalna briga i pomoć u zadovoljavanju njihovih životnih potreba, a ne može ih ostvariti u vlastitoj porodici, drugoj porodici ili na drugi način, a pod uslovima i na način predviđen Kantonalnim i Federalnim zakonom.

U ustanove socijalne zaštite na području cijele FBiH posredstvom Centra smješten je već duži vremenski period znatan broj odraslih osoba zbog invalidnosti (mentalne, duševne, fizičke ili kombinovane) ili starosti.

U 2022. godini ta vrsta zaštite je nastavljena za 211 korisnika, a tokom godine je smješteno novih 41 lice, 6 djece i 35 odraslih lica. Svi 6 djece je smješteno u JU „Dom porodica“ Zenica, a od 35 odraslih lica: 10 u JU Penzionerski dom sa stacionarom Zenica, 10 u Ruhamu, 7 u Sumero, 5 u Bakoviće, 2 u Drin, te 1 u Dom za stara lica Zenica.

Tokom godine prestao je smještaj za 40 lica, i to: 17 djece od čega se 7 vratilo u biološku porodicu, 5 djece se osamostalilo, 3 djece je zajedno s 2 majke napustilo Prihvatište za samohrane majke i trudnice. Smještaj je prestao i za 23 odrasla lica od čega je 13 umrlo, po 1 lice je iz Ruhame i Drina premješteno u Penzionerski dom sa stacionarom i Sumero, ustanova Bakovići je sa 1 korisnikom raskinula ugovor, 1 lice je zasnovalo brak, 5 ih je samoinicijativno napustilo ustanovu, a 1 lice se osamostalilo.

Na kraju 2022. godine ostalo je na smještaju 26 djece, sva djeca su u JU Dom porodica. U ustanovama socijalne zaštite na kraju 2022. godine ostalo je na smještaju 186 odraslih osoba.

Na stanovanju uz podršku u lokalnoj zajednici namijenjenom za zbrinjavanje osoba sa mentalnim i duševnim poteškoćama koje realizira SUMERO iz Sarajeva, a uz podršku Grada, ZDK i Centra, u 2022. godini bilo je 7 novih korisnika. Iz Sumera se 1 korisnik osamostalio. Na kraju 2022. godine u Sumeru je 33 korisnika, što je za šest lica više nego u prethodnoj godini.

Inače, u 2019. godini uspostavljena je saradnja sa Centrom za zdravstvenu i palijativnu njegu Zenica (Ruhama), te je posredstvom Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice ZDK tokom 2022. godine smješteno 10 korisnika, 1 je premješten u Penzionerski dom sa stacionarom, 1 se osamostalio, dok je 4 njih umrlo. Stručnim uslugama radnika Centra su osigurani uslovi da stranke same zaključuju ugovor o zbrinjavanju svojih srodnika sa Ruhamom, jer imaju vlastita sredstva za finansiranje smještaja. Stručnjaci Centra su radili medijaciju u smislu postizanja objektivne cijene smještaja, odnosno cijene usklađene sa mogućnostima korisnika, što je znatno niža cijena u odnosu na komercijalnu. Na ovaj način u toku 2022. godine smješteno je 6 korisnika.

U 2022. godini evidentno je smanjenje broja djece smještene u JU Dom porodica Zenica, dok je za jedan povećan broj odraslih lica smještenih u ustanove socijalne zaštite. Također treba naglasiti da su kapaciteti ustanova koje zbrinjavaju odrasle invalidne osobe popunjeni (Zavod Drin, Zavod Pazarić), te nema slobodnih mesta za prijem novih korisnika.

Pokazatelji s početka i kraja godine, ukazuju da je broj osoba koje su zbrinute u ustanovu socijalne zaštite povećan sa 211 na 212, odnosno za 0,47%.

Tabela br. 2 Pregled broja djece i odraslih lica smještenih u ustanove socijalne zaštite

Kategorija lica	Ustanova	Stanje sa 1.1.2022 .	Smještaj u 2022.	Prestao smješta j u 2022.	Stanje sa 31.12.2022 .	Index (F/C)
A	B	C	D	E	F	G
Djeca	Dom-porodica	37	6	17	26	0.70
	Hum	0	0	0	0	0.00
	Sv. obitelj Mostar	0	0	0	0	0.00
	SOS selo Sarajevo	0	0	0	0	0.00
UKUPNO DJECA		37	6	17	26	0.70
Odrasli	Sumero	27	7	1	33	1.22
	Ostale ustanove u FBiH (Drin, Bakovići, Pazarić, Jakeš, Travnik, Dom starih, Dom penzionera, Ruhama)	147	28	22	153	1.04
	UKUPNO ODRASLI	174	35	23	186	0.93
UKUPNO DJECA I ODRASLI		211	41	40	212	1.00

3.1.6. Usluge socijalnog i drugog stručnog rada

Socijalni rad, u smislu Kantonalnog zakona, je stručna i znanstveno utemeljena djelatnost na preduzimanju mjera i akcija u cilju preventivnog djelovanja, tj. sprečavanja pojave socijalnih

problema u lokalnoj zajednici, grupi i kod pojedinca, kao i rješavanje stanja socijalne potrebe pojedinca, grupe i zajednice, uz njihovo puno angažovanje, kada im je pomoć potrebna. Drugi stručni rad je stručna i znanstveno utemeljena aktivnost, odnosno, rad koji je u funkciji i od značaja za ostvarivanje ukupnih rezultata i kvaliteta socijalnog rada.

Usluge socijalnog i drugog stručnog rada, pružane u vezi ostvarivanja prava iz socijalne zaštite ili samostalno kao stručne usluge, pružane su u preveniranju i zaštiti određenih kategorija lica iz socijalne zaštite, kako je navedeno u daljem tekstu u okviru ovoga poglavlja:

3.1.6.1. Usluge za odgojno zanemarenu djecu (djeca koja narušavaju općeprihvачene norme ponašanja)

U prevenciji odgojno zanemarene djece, Centar je tokom 2022. godine nastavio da razvija saradnju sa lokalnom zajednicom i osigurava podršku i pomoć djeci i njihovim roditeljima u rješavanju konfliktnih situacija. Rezultat je 392 stručne usluge i tretmana, maloljetnika i njihovih roditelja, te činjenica da niti jedan od ovih maloljetnika nije u toku godine došao u sukob sa zakonom.

U okviru provođenja odgojnih mjera i preporuka velika pažnja posvećuje se iznalaženju mogućnosti za dalji nastavak školovanja, ponovno vraćanje u obrazovni sistem ako je školovanje prekinuto, jačanje porodičnih veza, te aktivno i korisno korištenje slobodnog vremena.

3.1.6.2. Usluge za odgojno zapuštenu djecu (djeca koja narušavaju općeprihvачene norme ponašanja i čine prekršaje i krivična djela)

Centar je tokom 2022. godine nastavio sa izvršenjem odgojnih mjera/preporuka sa 4 maloljetnika. Na zahtjev tužilaštva ili suda tokom godine su stručne usluge Centra pružene za 47 maloljetnika.

Tabela br. 3 Pregled broja maloljetnih lica koja su počinila krivična djela i prekršaje

Godina	Broj maloljetnih prestupnika			% učešća (B/D)	% učešća(C/D)
	Krivična djela	Prekršajna djela	Ukupno		
A	B	C	D	E	F
2021.	17	27	44	38,64	61,36
2022.	22	25	47	46,81	53,19

Iz tabelarnog pregleda broj 3 može se zaključiti da je broj maloljetnih lica koji su počinili krivična djela ili prekršaje u 2022. godini veći za 6,82% nego u 2021. godini.

Broj krivičnih i prekršajnih djela u 2022. godini je veći za 18,87% u odnosu na 2021. godinu.

Tabela br. 4 Pregled broja prestupa koje su učinili maloljetnici

Godina	Broj prestupa maloljetnih lica			% učešća (B/D)	% učešća (C/D)
	Krivična djela	Prekršajna djela	Ukupno		
A	B	C	D	E	F
2021.	23	30	53	43,40	56,60
2022.	35	28	63	55,56	44,44

Broj krivičnih djela u 2022. godini se povećao u odnosu na 2021. godinu za 52,17%, a broj prekršaja se smanjio za 6,67%. Krivična djela čine 55,56% od ukupnog broja (krivična + prekršajna djela), dok je to učešće u 2021. godini iznosilo 38,64%.

Značajno je istaknuti činjenicu da je Centar prvi (ako ne i jedini) u BiH, u saradnji sa partnerima (Javna ustanova „Dom porodica“, Javna ustanova Dom za stara lica i nevladina organizacija, Udruženje „Medica“) do sada uspješno radio na izvršenju odgojnih preporuka. U 2022. godini nije bilo izvršenja odgojne preporuke - rad u korist zajednice, a na izvršenju su bile ostale odgojne mјera, od čega 8 pojačan nadzor organa staranja, 1 kojemu je izrečena odgojna mјera upućivanje u odgojnu ustanovu, 1 kojemu je izrečena mјera upućivanje u odgojno-popravni dom i 1 kojemu je izrečena mјera upućivanja u maloljetnički zatvor. Sve se uspješno provode.

Rad sa maloljetnicima se i u ovom segmentu odvijao u okviru prevencije maloljetničkog prestupništva.

U 2023. godini se rad nastavlja sa 8 maloljetnika kojima je izrečena odgojna mјera pojačanog nadzora organa staranja, 1 kojemu je izrečena odgojna mјera upućivanje u odgojnu ustanovu, 1 kojemu je izrečena mјera upućivanje u odgojno-popravni dom i 1 kojemu je izrečena mјera upućivanja u maloljetnički zatvor.

3.1.6.3. Usluge licima ometenim u psiho-fizičkom razvoju

Zaštita ovih lica osiguravala se otkrivanjem, evidentiranjem i razvrstavanjem prema stepenu ometenosti u razvoju, a zatim, ovisno od ocjene i potrebe, ostvarivanjem dodatnih prava socijalne zaštite ili mјera porodično-pravne zaštite: ospozobljavanje za život i rad; zbrinjavanje u druge porodice ili u ustanove socijalne zaštite, osiguranje novčanih ili drugih oblika invalidnine i njegu i pomoć drugog lica ili stavljanjem pod starateljsku zaštitu. U poglavljima ovoga izvještaja o navedenim pravima/uslugama ili mjerama zaštite iskazan je broj lica koja su ranije ostvarila ta prava, kao i broj lica koja su stekla, odnosno prestala uživati ta prava.

U 2022. godini je putem Prvostepene stručne komisije za ocjenjivanje sposobnosti i razvrstavanje djece i mladih ometenih u fizičkom ili psihičkom razvoju Zenica ocijenjeno i razvrstano u određene kategorije 58 djece, sa određenim preporukama za dalje ospozobljavanje za život i rad, dok kod 10 djece nije utvrđena ometenost u razvoju. U 2022. godini Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom utvrđeno je da nalaz i mišljenje o procjeni, praćenju i upućivanju djece sa teškoćama u razvoju u prvom stepenu donosi stručno tijelo pri Javnoj ustanovi Centar za djecu i odrasle osobe sa teškoćama u razvoju Zeničko-dobojskog kantona.

Ova djeca, prema Općinskoj odluci o provođenju socijalne zaštite, imaju povoljnije uslove za ostvarivanje prava na stalnu novčanu pomoć, ukoliko imaju preporuku za smještaj u ustanove, a ostanu u krugu svoje porodice.

3.1.6.4. Usluge licima sa društveno negativnim ponašanjem

Lice sa društveno negativnim ponašanjem je lice koje se odaje besposličarenju, skitnji, prosjačenju, prostitutiji, alkoholizmu i drugim oblicima društveno negativnog ponašanja i kao takvo je uključeno u tretman socijalne rehabilitacije.

Djelovanje Centra na prosjačenje, kao dominantnu društveno-negativnu pojavu u našoj zajednici, u posljednjih nekoliko godina utemeljeno je na konkretnom radu sa prosjacima na odvikavanju od prosjačenja, te praćenju ove pojave i istraživanju modela za njeno rješavanje. Potaknuti inicijativama vijećnika i podrškom Gradskog vijeća Zenica prilikom usvajanja prethodnih izvještaja o radu, na ovu pojavu se djeluje planski i organizovano. Plansko djelovanje je zasnovano na strateškom dokumentu razvoja općine Zenica (Strategija razvoja 2012-2022.) i preporukama Ureda ombudsmena. Implementacija ciljeva i aktivnosti utvrđenih

navedenim dokumentima u Centru funkcioniše od 2011. godine. uz animiranje partnera u lokalnoj zajednici za poduzimanje konkretnih mjera.

U 2022. godini na evidenciji Centra je registrirano 5 odraslih osoba i 10 djece koji prosjače. Registrirana je i skitnja (1 skitnica, 1 maloljetnik i 0 odrasla osoba), te 3 slučaja porodične problematike koja je izazvana prisustvom nekog od oblika društveno negativnog ponašanja njezinih članova. U registru je zabilježen i 1 smještaj maloljetnih lica u Prihvatu stanicu Doma porodice.

Na pojavu prosjačenja Centar djeluje shodno Sporazumu između Općine Zenica, Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona, Policijske uprave Zenica, JU Dom porodica Zenica i JU Centar za socijalni rad Zenica, koji je potpisani 01.12.2014. godine na neodređeno vrijeme.

Centar je i u toku 2022. godine nastavio pružati stručne usluge i zabilježeno je preko 150 aktivnosti od značaja za prevenciju i suzbijanje prosjačenja, skitnjičenja, ovisnosti o alkoholu, drogama i drugim opojnim sredstvima i djelovanje na druge socio-patološke pojave. U oko 20 slučajeva Centar se bavio iznalaženjem načina i mogućnosti na zaštiti maloljetnih osoba, pružajući im socijalno-pedagošku pomoć i podršku. Ostvarena je saradnja sa školama, policijom, Kantonalnim zavodom za borbu protiv bolesti ovisnosti Zenica, Kantonalnom bolnicom Zenica i sa predstavnicima kućnih savjeta i mjesnih zajednica te drugim institucijama u zaštiti ove djece. Zabilježeno je 20 terenskih posjeta lokalnoj zajednici (Prihvatu stanica JU Dom Porodica, MUP, Medica, porodica, ulica...).

U toku 2022. godine nije bilo smještaja beskućnika u Dom za beskućnike – UG „Pomirenje“, jer nije bilo predviđenih sredstava, a isti su bili upućeni da putem projekata, odnosno javnih poziva Grada Zenice, ostvare određene prihode sa ciljem smještaja istih, što navedeno udruženje nije uradilo. U narednom periodu je potrebno otkloniti predmetni nedostatak kako bi se olakšao i smještaj ovih lica. Centar će poduzeti potrebne korake i incijative sa ciljem izmjene zakonskih propisa i uvođenjem instituta „beskućnik“ kako bi se stvorile sve potrebne pretpostavke za dugoročnije rješavanje ovih problema.

3.1.6.5. Usluge licima ovisnim o psihoaktivnim supstancama

Kantonalnim Zakonom utvrđena su prava ovisnika o psihoaktivnim supstancama. Pod uslovima i na način predviđen Zakonom ova lica se smještaju u ustanovu-terapijsku zajednicu. Kad je riječ o ovoj kategoriji korisnika socijalne zaštite može se govoriti i izvještavati samo o licima koja su registrovana u nadležnoj ustanovi i uključena u odgovarajući tretman. Iz 2021. godine Centar je registrovao 2 takve osobe, riječ je o odraslim osobama muškog spola, koje su na prijedlog Kantonalnog zavoda za bolesti ovisnosti zbrinute u terapijskoj zajednici. Zbrinute su i 2 novoregistrirane osobe muškog spola. Pravo na smještaj tokom 2022. godine prestalo je za 4 osobe jer su napustile terapijsku zajednicu.

3.1.6.6. Usluge za lica u sudskom postupku i osuđenim licima

Zakonom je predviđeno da se za lica u sudskom postupku i osuđena lica izrađuju socijalne anamneze, pišu obavijesti суду о осуђеној особи upućenoj na kućni zatvor, daje prijedlog odlaganja izvršenja kazne, zbrinjava djecu osuđene osobe, izrađuje/daje mišljenje za osuđenike koji koriste pogodnosti, vrši nadzor i pomaže osuđenom licu prilikom uslovnog otpusta, vrši postpenalni tretman nad licem koje je odslužilo kaznu, te vrši zaštitu članova porodice osuđenog lica.

Reagujući na aktuelnu problematiku Centar je u 2022. godini za 56 lica u krivičnom postupku

ili osuđenih lica dostavio izvještaje ili stručna mišljenja na zahtjev ustanova za izdržavanje kazne. Ovaj oblik saradnje Centra sa KPZ-ima uspješno funkcioniše.

3.1.7. Vršenje starateljstva i nadzora

Mjere starateljstva nad maloljetnim licima i odraslim, poslovno nesposobnim licima te mjere nadzora nad ostvarivanjem roditeljskog staranja opisane su i statističkim pokazateljima predstavljene u poglavljju: porodično-pravna zaštite, jer su to porodično-pravni instituti, a ne prava ili usluge socijalne zaštite. Ovo pravo nije navedeno u Federalnom zakonu, a nije trebalo, iz očitih razloga, biti navedeno ni u Kantonalnom.

3.1.8. Prava osoba s invaliditetom

Osobe sa invaliditetom i osobe ometene u tjelesnom i duševnom razvoju, prema Kantonalnom zakon u imaju sljedeća prava (putem službi socijalne zaštite) :

- lična invalidnina
- dodatak za njegu i pomoć od druge osobe i
- ortopedski dodatak

Broj korisnika prava na ličnu invalidninu, dodatak za njegu i pomoć od drugog lica i ortopedski dodatak pokazuje blago smanjenje, jer prema pokazateljima, na početku godine bilo je 2.794 predmeta, a na kraju 2.730 ili 2,29% manje. Naime, tokom godine doneseno je 572 rješenja, od čega 254 pozitivno, 37 negativnih i 281 za lica kojima je prestalo pravo.

Prema iznesenome proizilazi da je od ukupnog broja stanovnika na području Grada Zenica oko 2,10% osoba sa tjelesnim oštećenjem od 90 i 100%.

3.2. Mjere i usluge porodično-pravne zaštite

Centar je u skladu sa zakonskim ovlaštenjima, djelujući kao organ starateljstva putem Službe porodične zaštite, ostvarivao svoju funkciju primjenom svih instituta porodično-pravne zaštite iz Porodičnog zakona F BiH, sa posebnim naglaskom na zaštitu braka i porodice, te zaštitu djece, njihovih prava i interesa.

U okviru strateškog opredjeljenja Centra, usvojenom prije deset godina, čiji je cilj jačanje institucija braka i porodice, u 2022. godini se nastavilo sa daljom provedbom planiranih aktivnosti porodično-pravne zaštite. Ovaj proces u 2022. godini je obuhvatao:

- korištenje mjeri porodične zaštite u preventivne svrhe odvajanja djece od porodice (mjere upozorenja i nadzora);
- razvijanje novih modela rada (grupna porodična konferencija) i usluga (stanovanje u zajednici uz podršku za osobe s invaliditetom),
- afirmiranje i korištenje usluga u zajednici (Prihvatna stanica i Prihvatište za majku i dijete u JU Dom-porodica).
- i u 2022. godini stavljen je akcenat na veću prisutnost predstavnika organa starateljstva na raspravama pred sudom u kojima se odlučivalo o razvodu braka, povjeravanju, kontaktiranju i izdržavanju djece.

Značajne izvršene aktivnosti, ali ne i jedine, koje se iskazuju kroz redovan rad i kroz praćenje promjena u službenim evidencijama Centra kroz:

- 10.199 pruženih stručnih usluga, od kojih više od 1.000 posjeta porodici, školi ili zajednici,
- 6.300 starateljstava za poseban slučaj u kojima se evidentiraju promjene i prestanci

ovlašćenja,

- 2.426 nadziranih sudskeih odluka o dosuđenom izdržavanju mldb. djece od strane roditelja,
- 40 podnesenih zahtjeva „Alimentacionom fondu BiH“ za izdržavanje mldb. djece,
- 242 datih mišljenja za sud, uključenja i mišljenja u postupcima izmjene odluka o kontaktiranju
- 196 podnesenih prijava za nasilje u porodici,
- 251 donesenih rješenja stavljanje pod starateljstvo djece i odraslih osoba,
- 29 donesenih odluka raspolažanja imovinom djece i odraslih pod starateljstvom,
- 34 vođenih postupka za priznanje/utvrđivanje očinstva,
- 18 određivanja ličnog imena
- 47 izrečenih mjera nadzora ili upozorenja za propuste u roditeljskom staranju,
- 137 nadziranih mjera zaštite protiv izvršilaca nasilja u porodici,

rezultirale su, između ostalog, stabilnijim bračnim i porodičnim zajednicama sa manje nasilja u porodici, manje ostavljene djece, manje razvedenih brakova i više tolerancije u kriznim situacijama u braku i porodici, boljim ostvarivanjem prava djece i osoba sa invaliditetom, generalno poboljšanom svijesti o svršishodnosti savjetovanja sa stručnjacima za probleme braka i porodice.

Pogled na statističke pokazatelje iznesene u poglavljima: djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama; starateljstvo nad maloljetnom djecom i odraslim licima, smještaj u ustanove socijalne zaštite i u hraniteljsku porodicu, te djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama, posredovanju, savjetodavni rad za brak i porodicu, zaštita prava i interesa djece, zaštita od nasilja i trgovine ljudima, upućuje na ispravnost prethodno izrečene konstatacije.

3.2.1. Djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama

Dijete čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama je dijete, čiji roditelji zbog nesređenih porodičnih odnosa, materijalnih i drugih razloga nisu u mogućnosti da mu osiguraju normalne uvjete za pravilan odgoj, fizički i psihički razvoj.

Stručna pedagoško-psihološka podrška pružena je tokom godine za 52 djece sa teškoćama u učenju i 9 djece sa poremećajem u ponašanju, za 52 porodice sa djecom kad je u pitanju roditeljsko staranje, 39 porodica kojima je izrečena mjera upozorenja i 7 mjeru upozorenja/nadzora i nadzora nad roditeljskim staranjem, te 45 porodice sa porodično-bračnim problemima. Tokom godine je urađeno 12 pedagoških obrada djece, vezanih za starateljstvo, hraniteljstvo i usvojenje. Poduzimane su mјere porodično-pravne zaštite maloljetne djece i odraslih lica iz nadležnosti organa starateljstva utvrđenih propisima (odnosi roditelja i djece – majčinstvo i očinstvo; prava i dužnosti roditelja i djece; starateljstvo; imovinski odnosi roditelja i djece).

Ukupno, pedagog, referent za roditeljsko staranje i dva referenta za podršku porodici su tokom 2022. godine pružila 1.744 usluga u sklopu svog rada na zaštiti djece čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama. Zabilježeno je 115 posjeta porodicama, od čega je 37 stručni rad, odnosno pedagoška procjena porodičnih uslova, 63 posjeta porodicama u kojima je pružena stručna pedagoško-psihološka podrška radi zaštite djece čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama, 15 posjeta po prijavi škole radi pružanja stručne podrške djetetu sa poremećajem u ponašanju, te djetetu sa posebnim potrebama. Tokom godine je završeno i arhivirano 21 predmet iz 2021. godine i 197 predmeta iz 2022. godine, dok je 229 porodičnih slučajeva koji su u obradi u 2023. godini jer je riječ o složenoj problematici koja zahtijeva stručan, dugotrajan i posvećen pristup.

Predmeti su se odnosili uglavnom na probleme u kontaktiranju roditelja sa djecom i problema nakon visokokonfliktnih razvoda brakova, bračna i porodična problematika, predmeti zastupanja organa starateljstva pred sudovima i drugim organima, iziricanje mjera upozorenja i nadzora nad roditeljskim staranjem i podnošenje prijedloga суду, davanje stručnog mišljenja na zahtjev suda (staranje, kontaktiranje i izdržavanje) u postupku prinudnog izvršenja ili izmjene/dopune prvostepene sudske odluke, prijava škola zbog nepohadanja nastave, zbog problema u ponašanju malodobne djece, neadekvatne saradnje roditelja sa školom i/ili Centrom, roditeljske nemogućnosti uspostavljanja kontrole nad ponašanjem djeteta, roditeljskog zanemarivanja svojih dužnosti, te djece sa razvojnim poteškoćama i djece sa poremećajima u ponašanju. Pruža se stručni savjetodavni rad porodici, izriču mјere upozorenja i nadzora nad roditeljskim staranjem, vrši se pedagoško-psihološka procjena djece, procjena kapaciteta roditelja, dostavljaju mišljenja i prijedlozi sudovima, pri čemu se ostvaruje institucionalna saradnja sa školama, policijom, Bolnicom, JZU Zavod za bolesti ovisnosti ZDK, Centrom za mentalnu rehabilitaciju pri JU Dom zdravlja Zenica.

Iako je Centar pružao savjetodavnu pomoć djeci i roditeljima i kontinuirano saradivao sa drugim ustanovama, smatramo da je neophodno formirati savjetovalište za djecu školskog uzrasta. Smatramo da bi i praksa grupnog rada sa maloljetnicima o temama za koje pokažu interes bila veoma korisna. Osim toga, uzimajući u obzir sve veću potrebu za stručnom, pedagoško-psihološkom podrškom i pomoći maloljetnim osobama koji su sve češći nosioci devijantnih ponašanja od ranih uzrasta, poželjna je kvalitetna međuinstitucionalna razmjena iskustava, zajedničko utvrđivanje i usaglašavanje protokola o postupanju po nadležnostima (zdravstvena, obrazovna, socijalna zaštita) sa ciljem postizanja praktičnosti u preveniranju i otklanjanju poremećaja u ponašanju kod djece.

3.2.2. Starateljstvo nad maloljetnom djecom

Centar je vodio brigu o 21 maloljetniku stavljenim pod starateljstvo u ranijim godinama. U 2022. godini vršena je stručna procjena i obrada 11 zahtjeva za stavljanje, odnosno prestanak starateljstva. Na kraju 2022. god. pod starateljstvom je 22 maloljetnih lica, što je za 4,76% više u odnosu na 2021. godinu. Za 9 maloljetnika je osigurano upravljanje imovinom, a 13 ih nema imovinu.

Tabela br. 5 Pregled maloljetnih lica stavljenih pod starateljstvo

Stanje 01.01.2021.	Stavljeni pod starateljstvo	Prestalo starateljstvo	Stanje 31.12.2022.	Indeks (D/A)
A	B	C	D	E
21	6	5	22	1,05

Tabela br. 6 Pregled maloljetnih lica stavljenih pod starateljstvo po starosti i polu

Starosna dob u godinama	Spol	UKUPNO

	muški	ženski	
0 – 5	1	1	2
6 – 10	3	2	5
11 – 14	6	4	10
15 – 18	0	0	0
UKUPNO	14	7	21

3.2.3. Usvojenje

U toku 2022. godine je podneseno 49 zahtjeva za usvojenje djeteta, a u ovom periodu nije zaključeno ni jedno usvojenje. U 2022. godini nema djece koja su ispunila zakonom propisane uslove za usvojenje.

3.2.4. Starateljstvo nad odraslim licima sa invaliditetom

U ostvarivanju funkcije organa starateljstva nad odraslim licima kojima je ograničena ili oduzeta poslovna sposobnost tokom 2022. godine Centar je nastavio voditi brigu o 246 osoba koje su pod starateljsku zaštitu stavljene prethodnih godina. Tokom 2022. godine razmotreno je 17 predmeta stavljanja pod starateljstvo ili prestanka starateljstva. Na kraju godine je broj štićenika smanjen na 229, odnosno za 6,91% mnaje, od kojih je 205 sa potpuno oduzetom poslovnom sposobnošću i 24 kojima je poslovna sposobnost ograničena.

Tabela br. 7 Pregled punoljetnih lica stavljenih pod starateljstvo po starosti i spolu

Starosna dob u godinama	Spol		UKUPNO
	muški	ženski	
18 – 30	17	10	27
31 – 50	41	33	74
51 – 70	63	42	105
PREKO 70	10	13	23
UKUPNO	131	98	229

Za 178 lica je osigurano upravljanje imovinom, 49 lica nema imovine, a 1 postupak je u toku.

Tokom 2022. godine urađeno je 281 predmeta imenovanja staratelja za poseban slučaj, te 11 saglasnosti za raspolaganje imovinom odraslih lica.

3.2.5. Posredovanje

Ovlašćenje za pružanje usluga posredovanja prije pokretanja postupka za razvod braka u Zenici ima Centar.

Posredovanje u bračnim sporovima može se posmatrati kao dva odvojena postupka, odnosno zadatka koja se stavljuju pred ovlaštenu osobu za posredovanje:

1. Uklanjanje uzroka koji su doveli do poremećaja bračnih odnosa i izmirenje bračnih partnera,
2. Ukoliko se bračni partneri ne izmire posrednik će nastojati da se sporazumiju o sadržajima roditeljskog staranja nad mldb. djecom ili djecom nad kojom ostvaruju roditeljsko staranje nakon punoljetstva.

Prema Porodičnom zakonu FBiH (čl. 48 st.1), a prema potrebi, posrednik može preporučiti supružnicima da se obrate u savjetovalište ili druge ustanove, koje im mogu dati potreban savjet. Nažalost, u slučaju grada Zenice takva vrsta savjetovališta ne postoji, što predstavlja veliki nedostatak za građane Zenice kao i stručne radnike iz ove oblasti. U narednom periodu trebalo bi se ozbiljnije pristupiti ovom problemu. U dogovoru sa zaposlenicima Porodičnog savjetovališta u Sarajevu, posrednik daje preporuku zainteresovanim strankama da se obrate u pomenuto savjetovalište, naglašavajući da su usluge besplatne. Međutim, vrlo često problem predstavljaju troškovi prijevoza kao i nedostatak slobodnog vremena, zbog čega stranke uglavnom odustaju od ove vrste usluge.

Tokom 2022. godine ovlaštena osoba za posredovanje Centra je zaprimila i riješila 139 predmeta posredovanja. U odnosu na 2021. godinu broj zaprimljenih predmeta je manji za 20, što ukazuje na tendenciju smanjenja zahtjeva za posredovanje u postupku prije razvoda braka za 12,58%.

U 17 slučajeva je tokom postupka posredovanja došlo do pomirenja bračnih partnera, u jednom slučaju su partneri odustali od razvoda, dok je u 1 slučaju postupak umirovljen zbog mogućeg sređivanja narušenih bračnih odnosa, što se može smatrati izuzetno uspješnim, s obzirom da stranke u većini slučajeva dolaze u stanju teško narušenih međusobnih odnosa i postupak posredovanja doživljavaju kao obavezu sa ciljem pokretanja brakorazvodne parnice.

U 8 slučajeva bračni partneri se nisu mogli dogovoriti o sadržajima roditeljskog staranja nad mldb. djecom, što je zanemarljiv broj, s obzirom na broj predmeta koji su završeni dogовором stranaka. U pomenutim predmetima ovlaštena osoba za posredovanje blagovremeno je pokrenula zahtjev organu starateljstva za donošenje privremene mjere koja će biti važeća do pravosnažnog sudskog rješenja o razvodu braka.

Osim zapisnika o postupku posredovanja posrednik je u svim pomenutim predmetima sačinio i stručno mišljenje o postupku posredovanja, koje nadležni sud koristi za dalji postupak razvoda braka. Naime, stručno mišljenje posrednika je sastavni dio tužbe ili zahtjeva za razvod braka, čime je olakšan dalji postupak razvoda braka pred nadležnim sudom, jer sadrži sve potrebne socio-anamnestičke podatke za oba partnera i njihovu djecu.

Prema uputama koje dobiju od posrednika, partneri koji se odluče na razvod braka, u velikom broju pokreću postupak za sporazumno razvod braka, što predstavlja uštedu vremena i troškova sudskog postupka, kako za stranke u postupku tako i za nadležne sudove, odnosno državu. Osim toga odluka o sporazumnoj razvodu braka pruža veću mogućnost da će u budućnosti roditelji nastaviti zajedničku skrb nad mldb. djecom bez trzavica i međusobnih konfliktnih situacija.

Najvažnija karakteristika posredovanja je mogućnost posrednika da objasni i ukaže strankama u postupku, odnosno roditeljima, na značaj zaštite interesa i dobrobiti mldb. djece tokom i nakon razvoda braka.

Da bi se postupak posredovanja uspješno vodio i okončao potrebno je ispuniti određene kriterije, a to je: odsustvo aktualnog nasilja, odsustvo akutne mentalne bolesti, postojanje rasuđivanja za donošenje odluka i spremnost da se partneri pridržavaju elementarnih pravila pristojne komunikacije. Nažalost u slučaju kada nisu ispunjeni navedeni kriteriji posrednik nema zakonskih mogućnosti da obustavi postupak, nego je primoran da ga obavi, bez obzira što se profesionalno i lično dovede u nepovoljnu situaciju.

Stav mnogih stručnjaka iz oblasti porodičnih odnosa ukazuju da je Centar za socijalni rad najbolji izbor po pitanju posrednika u postupku razvoda braka, jer daje najveće garancije za uspješno obavljen posao.

S obzirom da uspješnost postupka posredovanja u velikoj mjeri zavisi od stručnih kvalifikacija osobe ovlaštene za posredovanje, potrebno je podsticati njegovo usavršavanje, potvrđivanje i omogućiti superviziju u praksi.

3.2.6. Savjetodavni rad za brak i porodicu

Tokom 2022. godine u Centru je pruženo 4.065 savjetodavnih i drugih stručnih usluga u rješavanju poremećenih bračnih i porodičnih odnosa, te 419 psiholoških pojedinačnih i grupnih tretmana.

Centar vodi evidenciju i prati izvršavanje sudskeih odluka o dosuđenom izdržavanju maloljetne djece, a u 2022. godini su evidentirane nova 71 sudska odluka.

U vezi sa 139 predmeta razvoda braka u 2022. godini u kojima je Sud tražio mišljenje Centra o povjeravanju riješeno je 120 predmeta dostavljanjem mišljenja, odnosno socijalnih anamneza u 10 predmeta. U toku je rješavanje još 17 predmeta povjeravanja. Riješeno je i 7 predmeta otvorenih po tužbi za izmjenu sudske odluke o razvodu braka (promjene u kontaktiranju između roditelja i djece, izdržavanju i povjeravanju). Centar je u ovom segmentu pružio 1.194 usluge.

Dobrobiti savjetodavnog rada u rješavanju bračnih i porodičnih problema su višestruke, kao što je navedeno, 12,23% bračnih partnera u postupku posredovanja odustalo je od daljeg postupka koji vodi razvodu braka; preko 94,9% bračnih partnera u postupku posredovanja dijalogom je riješilo sporna pitanja.

3.2.7. Zaštita prava i interesa djece

Na osnovu neposrednih saznanja ili obavještenja Centar je po službenoj dužnosti, korištenjem ovlaštenja i mjera određenih propisima poduzimao mjere zaštite prava ili interesa djece određene Porodičnim zakonom.

Osim mjera i radnji o kojima je bilo riječi u prethodnim poglavljima, izvještavajući o načinu ostvarivanja socijalne i porodične zaštite, Centar je u 2022. godini:

- ✓ Dao preko 400 mišljenja na zahtjev sudova u postupcima razvoda braka ili izmjena ranijih odluka o povjeravanju, kontaktiranju ili izdržavanju djece, zaključivanja maloljetničkog braka; te mišljenja u postupcima izmjene odluka
- ✓ proveo 18 postupaka za određivanje ličnog imena kad su roditelji propustili da to urade u zakonom određenom roku,
- ✓ dao 28 saglasnosti za raspolaganje imovinom djece od strane roditelja/staratelja,
- ✓ Pokrenuo ili učestvovao u 34 postupka utvrđivanja očinstva djeteta,
- ✓ Pružio preko 2.500 stručnih savjetodavnih usluga u rješavanju navedenih predmeta.

3.2.8. Zaštita od nasilja u porodici

Na temelju zakonskih ovlasti Centar je u 2022. godini vodio 196 predmeta nasilja u porodici.

Tabela br. 8 Pregled predmeta nasilja u porodici

Vrste prijave	2021.		2022.		Index (D/B)
	Br. prijava	Strukt. u %	Br. prijava	Strukt. u %	
A	B	C	D	E	F
Samoinicijativno prijavljeno	77	36,15	72	36,73	0,94
Obaviješteni posredstvom policije	33	15,49	46	23,47	1,39
Obaviješteni posredstvom suda	58	27,23	50	25,51	0,86
Prijave po službenoj dužnosti	6	2,82	3	1,53	0,50
Ostalo	39	18,31	25	12,76	0,64
UKUPNO	213	100	196	100	0,92

U 2022. godini od ukupnog broja prijavljenog nasilja 36,73% je samoinicijativno prijavljeno, što potvrđuje odlučnost žrtava da se u visokom procentu za zaštitu i pomoć obraćaju nadležnim institucijama, kao i činjenicu da naše društvo mnogo bolje percipira i razumije problematiku nasilja u porodici posljednjih godina. Rad na problematici nasilja u porodici je proces u kojem svaki od učesnika u njegovom rješavanju poštuje utvrđene procedure kao i segmente unutar kojih djeluje.

U segmentu ovlaštenja praćenja i izvještavanja o izrečenim sudskim mjerama zaštite žrtve nasilja, Centar je i u 2022. nastavio sa praćenjem i izvještavanjem suda 138 zaštitnih mjera. U 2022. godini Općinski sud Zenica izrekao je 59 zaštitnih mjera, uz napomenu da su u pojedinim slučajevima za nasilnika izricane po dvije i tri mjere (ukupno 130 izrečenih mjera),

kojima se zaštitilo 73 žrtava nasilja. Od izrečenih zaštitnih mjera, njih 85 je izrečeno nasilniku po prvi put, dok je u 6 slučajeva riječ o nasilnicima povratnicima.

Izrečene sudske mjere zaštite 73 žrtava nasilja u 2022. godini:

- ✓ 62 zabrana uznemiravanja i uhođenja osobe izložene nasilju,
- ✓ 49 zabrana približavanja žrtvi nasilja,
- ✓ 18 udaljenja iz kuće/stana,
- ✓ 0 obavezan psihosocijalni tretman
- ✓ 0 liječenje od ovisnosti
- ✓ 0 privremeno lišenje slobode i zadržavanje

Prijavljeno nasilje je u većini slučajeva kombinovano (psihičko, fizičko, ekonomsko), pa po učestalosti slijede psihičko i fizičko, a potom drugi oblici nasilja. Najmlađa žrtva nasilja imala je sedam godina, a 12 osoba je bilo starije od 65 godina.

U protekloj godini zabilježeno je 21 nasilje kod bračnih partnera; vanbračnih 9; 4 bivša partnera, zatim slijedi zabilježeno nasilje u odnosu nasilnik – žrtva na relaciji sin-otac 6 zabilježenih nasilja; sin-majka 8 nasilja; otac – sin 5 zabilježenih nasilja, po 2 otac-kćer i očuh/pastorak/ka te po 1 pastorak/ka/očuh i mačeha/pastorak/ka. Zabilježeno je i 7 slučajeva nasilja u porodici na relaciji netko drugi.

U 2022.godini nisu vođeni postupci ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu za žrtve nasilja u porodici i trgovine ljudima, jer za tim nije bilo potrebe.

Izvršiocu nasilja u porodici najčešće su pod dejstvom alkohola ili psihoaktivnih supstanci, uz to nezaposleni ili u teškom materijalnom stanju, što vodi do brojnih problema u zajedničkom životu, poput zanemarivanja djece, poremećaja ponašanja, ovisnosti, duševnih i drugih bolesti.

Narušeni mađusobni odnosi nisu zabilježeni samo kod bračnih partnera nego i između roditelja i djece, vanbračnih i bivših partnera. Tako je u 2022. godini Centar intenzivno radio na prevenciji nasilja u porodiči na način da je pružao aktivnu podršku korisnicima u sređivanju narušenih porodičnih odnosa, odnosno rješavanju porodičnih problema.

O uspješnosti djelovanja Centra i njegovih partnera u ovoj oblasti, odnosno o činjenici da Zakon o zaštiti od nasilja u porodici FBiH, daje efekte svjedoči podatak da je u 2022. godini zabilježeno samo 4 kršenja izvršavanja mjera, o čemu je Sud blagovremeno obaviješten. Kvalitet rješenja Zakona o zaštiti od nasilja u porodici FBiH, kao i uspješnost primjene i djelovanja Centra i ostalih sudionika u njegovoј provedbi najbolje potvrđuje podatak da je u 2022. godini zabilježeno samo 6,78% zaštitnih mjer koje nisu uspješno provedene.

3.3. Zaštita porodice sa djecom

Prava iz dječije zaštite, utvrđena su Zakonom kao:

- Dječiji dodatak
- Naknada umjesto plaće ženi-majci u radnom odnosu, za vrijeme dok odsustvuje sa posla
- Novčana pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja žene majke koja nije u radnom odnosu

- Jednokratna novčana pomoć za opremu novorođenčeta
- Pomoć u prehrani djeteta do 6 mjeseci i dodatna ishrana majke-dojilje
- Smještaj uz osiguranu ishranu u ustanovama predškolskog odgoja
- Osiguranje jednog obroka u vrijeme nastave u školama osnovnog obrazovanja
- Školarine i stipendije đacima i studentima
- Psihosocijalni tretman bračnih partnera koji žele djecu i trudnica

Cilj zaštite porodice sa djecom je osiguranje porodice kroz materijalna i druga davanja, radi pomaganja u podizanju, odgoju i zbrinjavanju djece, kao i njihovom ospozobljavanju za samostalan život i rad.

Zaštita porodice sa djecom vrši se ustanovljavanjem nekog od devet prava utvrđenih Zakonom. U praksi egzistiraju pet prava na novčano davanje koja se ostvaruju pod sljedećim uslovima:

- **Pravo na dječiji dodatak mogu ostvariti:** porodice sa djecom koja se neposredno brine o djetetu, a čiji mjesечni prihodi ostvareni po svim osnovama izuzev primanja ostvarenih iz socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom, po članu domaćinstva ne prelaze iznos od 15% od prosječne plaće Kantona i dijete bez oba ili jednog roditelja, porodica koja ima dijete ometeno u fizičkom ili psihičkom razvoju i porodica u kojoj oba ili jedan roditelj ili dijete imaju najmanje 60% oštećenje organizma, bez obzira na imovinske uslove.
- **Pravo na naknadu umjesto plaće ženi-majci u radnom odnosu, za vrijeme dok odsustvuje sa posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta** može ostvariti žena - radnica za vrijeme trajanja porodiljskog odsustva uz ispunjavanje zakonom propisanih uslova.
- **Pravo na novčanu pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja žene-majke koja nije u radnom odnosu** (sa ovim pravom u vezi su dva prava): pravo na opremu novorođenog djeteta i pravo za pomoć u prehrani djeteta do 6 mjeseci i dodatna ishrana majke-dojilje može ostvariti porodilja koja nije u radnom odnosu, pod uslovom da ima prijavljeno prebivalište, odnosno boravište na području Grada Zenice, i da mjesечni prihodi domaćinstva, ostvareni u periodu od šest mjeseci koja prethode mjesecu u kome je podnesen zahtjev za ostvarivanje prava na novčanu pomoć, ne prelazi iznos od 50% od prosječne plaće Kantona. Novčana pomoć se sastoji od jednokratne novčane pomoći, jednokratne pomoći za opremu novorođenog djeteta i pomoći u prehrani djeteta do šest mjeseci i dodatne ishrane za majku - dojilju.

Iz oblasti dječije zaštite na početku godine bilo je 2.498 predmeta, a na kraju 1.776 predmeta ili 28,9% manje. Tokom godine doneseno je 3.508 rješenja, od čega 1.393 pozitivno, 2 negativno i za 2.113 lica je prestalo pravo na neki od oblika dječije zaštite. U ukupnom broju zaštićenih građana nekim od oblika materijalne zaštite, dječija zaštita na kraju godine učestvuje sa 60,2%.

Po pravima iz dječije zaštite struktura i način rješavanja zahtjeva je sljedeći:

- 260 zahtjeva za utvrđivanje prava na dječiji dodatak, od kojih je 260 pozitivno riješeno, nije bilo odbijenih;
- 293 zahtjeva za utvrđivanje prava na novčanu naknadu umjesto plaće ženi-majci u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje sa posla, radi trudnoće, porođaja i njege

djeteta, od kojih je 293 pozitivno riješeno, a 0 je odbijen. Tokom godine prestalo je pravo za 327 korisnika, od čega 320 korisnika koji su to pravo ostvarili u 2021. godini (pravo traje najduže godinu dana), te još 7 koji su pravo ostvarili u 2022.god. (prekid bolovanja i sl.),

- 59 zahtjeva za pravo na jednokratnu novčanu pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja žene-majke koja nije u radnom odnosu, od kojih je 59 pozitivno riješeno, a 0 zahtjeva je odbijeno. U toku godine je prestalo pravo za 64 korisnika (pravo se koristi samo 1 mjesec),
- 50 zahtjeva za pravo na jednokratnu novčanu pomoć za opremu novorođenog djeteta, od kojih je 50 pozitivno riješeno, a 0 zahtjeva je odbijeno. U toku godine je prestalo pravo za 63 korisnika (pravo se koristi samo 1 mjesec),
- 50 zahtjeva za pravo na novčanu pomoć u prehrani djeteta do 6 mjeseci i dodatnu ishranu majke-dojilje, od kojih je 50 pozitivno riješeno, a 0 zahtjeva je odbijen. U toku godine je prestalo pravo za 63 korisnika (pravo se koristi 6 mjeseci).

Prava na dječiju zaštitu finansiraju se iz budžeta Kantona. Posljednje isplate svih naknada dječije zaštite izvršene su 07.12.2022. godine (stalna novčana pomoć, dječiji dodatak, zaposlene i nezaposlene porodilje, smještaj u drugu porodicu, refundacija troškova medicinskog vještačenja) za mjesec oktobar 2022. godine.

Od 1. oktobra 2022. godine u primjeni je Zakon o materijalnoj podršci s djecom. Prava koja, u smislu ovog zakona, ostvaruje porodica s djecom su:

- a) Dječiji dodatak;
- b) Novčana pomoć porodilji koja nije u radnom odnosu.

U Zakonu (čl. 3.) se kaže da kantoni utvrđuju i druga prava od onih utvrđenih ovim zakonom ovisno o njihovim materijalnim mogućnostima i drugim potrebama porodice s djecom.

- a) Dječiji dodatak

Pravo na dječiji dodatak, pod uslovima propisanim ovim zakonom, ostvaruje dijete do navršene 18. godine života. Dijete može ostvariti pravo na dječiji dodatak ukoliko ukupni mjesечni prihodi po članu domaćinstva ne prelaze 20% prosječne isplaćene neto plaće u Federaciji za prethodnu godinu prema podatku Federalnog zavoda za statistiku.

Visina dječjeg dodatka iznosi 6% od prosječne isplaćene neto plaće u Federaciji za prethodnu godinu prema podatku Federalnog zavoda za statistiku.

Tokom novembra i decembra u Centru je urađeno preko 1.200 rješenja o prestanku prava na dječiji dodatak za 2.133 djece. Istovremeno zahvaljujući ogromnom angažmanu radnika Centra i njegovom rukovodstvu organiziran je i usmjeravan prijem novih zahtjeva za dječiji dodataka, pa je u periodu od 9. oktobra do 31. decembra 2022. godine zaprimljeno 4.078 zahtjeva za ostvarivanje prava na dječiji dodatak. U navedenom periodu nije bilo pozitivno ni negativno riješenih zahtjeva za ostvarivanje prava na dječiji dodataka iz razloga što ni jedan predmet nije bio kompletiran jer se preostala potrebna dokumentacija prikupljala službenim putem i ista nije pristizala u navedenom periodu.

- b) Novčana pomoć porodilji koja nije u radnom odnosu

Korisnik prava na novčanu pomoć porodilji koja nije u radnom odnosu može ostvariti pravo na novčanu pomoć pod sljedećim uslovima: ukoliko je prijavljen na evidenciji nadležne službe za zapošljavanje ili se nalazi na redovnom školovanju; ima prebivalište na području ZDK najmanje šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom ZDK sa primjenom od 1. septembra 2022. godine, utvrđivanjem povoljnijih uslova i većih iznosa novčanih naknada zaposlenim i nezaposlenim porodiljama (po 1.000 KM mjesечно u trajanju od godinu dana od poroda sve dok bude sredstava u Kantonalnom budžetu za tu namјenu), u Centar je pristiglo preko 1.000 zahtjeva za ostvarivanje ovog prava. U decembru 2022. godine na isplati je bilo 336 zaposlenih i 632 nezaposlenih porodilja.

3.3.1. Roditelji njegovatelji

Roditelj njegovatelj u smislu Zakona o roditeljima njegovateljima FBiH je roditelj lica sa 100% invaliditetom uzrokovanim bolešću ili poremećajem u razvoju, kao i slijepog lica čiji je ostatak vida na oba oka ispod 0,05 s korekcijom, odnosno roditelj lica koje se, prema nalazu Instituta za međicinsko vještačenje zdravstvenog stanja, ne može ospozobiti za samostalan život niti može samostalno zadovoljavati barem jednu od sljedećih osnovnih životnih potreba: kretanje u stanu i izvan stana; uzimanje hrane; oblačenje i svlačenje; održavanje lične higijene ili obavljanje drugih fizioloških potreba. Status roditelja njegovatelja može ostvariti i lice iz reda srodnika koje je, u skladu s odredbama Porodičnog zakona F BiH, nadležni organ imenovao za staratelja.

Roditelj njegovatelj ima pravo na mjesečnu naknadu u visini iznosa neto najniže plaće u FBiH sukladno Zakonu o radu ("Sl. novine FBiH", br. 26/16 i 89/18), na koju se uplaćuju doprinosi za mirovinsko i invalidsko osiguranje, zdravstveno osiguranje i osiguranje za vrijeme nezaposlenosti.

Obračun, prijave i uplatu mjesečne naknade i pripadajućih doprinosa, kao i prijave/odjave u Jedinstveni sistem registracije, kontrole i naplate doprinosa vrši centar za socijalni rad, odnosno općinska služba za socijalnu zaštitu.

Centar je od 1. januara 2022. godine, kada se počeo primjenjivati Zakon o roditeljima njegovateljima FBiH primio i uradio 102 rješenja od kojih je 101 pozitivno riješeno, a 1 je odbijen. Rješenja su upućena u Federalno ministarstvo rada i socijalne politike na reviziju odakle još nisu vraćena.

3.4.. Međusektorska saradnja u izvršavanju programskih zadataka

Iz ranijih godina saradnja je nastavljena na temelju 30 pojedinačnih potpisanih protokola za ostvarivanje zaštite ranjivih skupina djece i odraslih osoba.

Centar je član Koordinacionog odbora za prevenciju nasilja u porodici koji su ujedno i potpisnici Protokola o međusobnoj saradnji u radu na prevenciji i zaštiti žrtava nasilja u porodici, formiranog na nivou Općine Zenica, a čiji članovi su UG Medica Zenica, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice ZDK, Općina Zenica, JU Centar za socijalni rad Zenica, Pedagoški zavod Zenica, JU Dom porodica Zenica, Ministarstvo unutrašnjih poslova ZDK, JU Dom zdravlja Zenica, JZU Kantonalni zavod za borbu protiv bolesti ovisnosti, Općinski sud u Zenici, UG Romano Centro, UG društvo socijalnih radnika ZDK, sa zadatkom da se zajedničkim djelovanjem preventivno radi na smanjenju nasilja u

porodici, da se efikasnije provode svi oblici zaštite žrtava nasilja kao i rada sa nasilnikom te time djeluje na smanjenje ove pojave.

U skladu s potpisanim Protokolom o međusobnoj saradnji na prevenciji i zaštiti žrtava nasilja u porodici i Programom mjera za prevenciju, zaštitu i borbu protiv nasilja u porodici Zeničko-dobojskog kantona (Mjera 4 – Monitoring i evaluacija provedbe i rada Koordinacionih tijela), Centar vodi i prosljeđuje UG „Medica“ obrazac o poduzetim intervencijama prema žrtvama nasilja i podatke o stanju tih intervencija kao i druge bitne podatke vezano za žrtve i počinioce nasilja.

I Sporazum o otvaranju Prihvatne stanice za djecu i Prihvatališta za majku i dijete u JU „Dom-porodica“ Zenica, kojeg su osim Centra potpisali Grad Zenica, JU „Dom porodica“ i PU Zenica nastavlja djelovati u punom kapacitetu. Tako je u 2022. godini u Prihvatnoj stanici za djecu bilo smješteno petoro djece, dok su usluge Prihvatališta za majku i dijete koristile tri majke sa petoro djece. Oba servisa su u funkciji razvoja kapaciteta socijalne zaštite za zbrinjavanje ranjivih socijalnih skupina.

U 2022. godini sklopljen je Protokol o saradnji s ciljem uvođenja lokalnog modela integrisanog vođenja slučaja kojim se uspostavlja saradnja između lokalnih institucija na području grada Zenica. Rezultat bi trebao biti radna aktivacija i integracija tržišta rada ranjivih skupina korisnika socijalne zaštite i smanjenje njihove zavisnosti od socijalnih davanja. Protokol je potписан 15.07.2022. godine između JU Dom porodica Zenica kao vodećeg implementatora, dok su projektni partneri Grad Zenica, JU Služba za zapošljavanje ZDK, Udruženje poslodavaca ZDK, Udruženje Dlan i JU Centar za socijalni rad Zenica.

Memorandum o saradnji između Medžlisa Islamske zajednice Zenica i JU Centra za socijalni rad Zenica Muamer Mehić potписан je 15.12.2022. Saradnja između Centra i Medžlisa Islamske zajednice Zenica – Savjetovališta za brak i porodicu, kao partnera bit će ostvarena u pružanju usluga savjetodavnog rada i razmjene informacija koje su korisne za obje strane, a sve u cilju osnaživanje porodičnog i bračnog života te pomoći u rješavanju konfliktnih situacija u braku i porodici.

III STRUKTURA ZAPOSLENIH, ORGANIZACIONI I OSTALI RESURSI

Sve poslove u Centru obavljalo je 49 radnika.

Kvalifikaciona struktura zaposlenih je povoljna: 63,27% su VSS/VŠS kadrovi a preostalih 36,73% su kadrovi SSS, KV i NS spreme.

U 2022. godini poslove iz nadležnosti Centra obavljalo je:

7 socijalnih radnika,

9 pravnika,

3 ekonomista,

2 psihologa,

7 socijalnih pedagoga,

1 pedagog-psiholog,

1 defektolog,
 1 prof. filozofije i sociologije,
 15 radnika SSS struke,
 1KV i 2NK radnika.

Međutim, evidentno je da je potrebno zapošljavanje većeg broja socijalnih radnika kako bi se unaprijedio rad Centra i odgovorio svim modernim izazovima društva sa kojima se ovaj Centar nije susretao u svom dosadašnjem radu i pojačalo prisustvo socijalnih radnika na terenu.

Tokom cijele 2022. godine u Centru je kao problem bio posebno izražen nedostatak radnika, a samim tim i problem organizacije rada. Tri radnice Centra su, skoro tokom cijele godine nalazile na trudničkom i porodiljskom odsustvu, te koristile svoje pravo na rad po četiri sata, a i veći broj radnika i radnica su tokom godine bili privremeno spriječeni za rad zbog kraćih i dužih bolovanja, zbog bolesti. Potrebno je istaći da za vrijeme trajanja trudničkog i porodiljskog odsustva, te navedenih dužih bolovanja, radna mjesta tih radnika/ca nisu popunjavana.

Na osnovu provedene ankete o nacionalnoj strukturi radnika u Centru je zaposleno: 46 Bošnjaka/Bošnjakinja, 1 Hrvat/Hrvatica, 2 ostali.

Spolna struktura zaposlenika: 71,43% su žene i 28,57% je muškaraca.

Rad u Centru organizuje se u dvije radne cjeline:

- Kabinet direktora
- Sektor socijalne i porodične zaštite

Rješenjem JU Centar za socijalni rad Zenica, Broj: 02/1-04-1-933/21 od 29. 09. 2021. godine formirano je 9 stručnih timova za raspravljanje određenih pitanja i davanje stručnih mišljenja i prijedloga/preporuka u postupcima rješavanja predmeta iz nadležnosti Centra.

U rukovodnoj strukturi zastupljen je jedan muškarac (direktor od 03.08.2020. god.).

Osnovica za obračun plaća po Odluci o izvršavanju budžeta Grada Zenica za 2022. godinu je utvrđena u visini od 330 KM, a vrijednost boda za obračun plaće je utvrđen u iznosu od 1,1212.

U nastavku vam donosimo tabelarni prikaz koeficijenata svih uposlenika, od najniže kvalifikacije do direktora.

Redni broj	Naziv org. dijela i radnog mesta	Koeficijent
1.	Direktor	5,70
2.	Pomoćnik direktora	4,50
3.	Viši stručni saradnik za pravne i kadrovske poslove	3,90
4.	Viši stručni saradnik za finansijsko planiranje i analizu	3,90
5.	Viši stručni saradnik plana, analize i informisanja	3,90
6.	Stručni saradnik za javne nabavke	3,65

7.	Referent - Knjigovođa	2,60
8.	Referent za finansijsko poslovanje	2,60
9.	Referent za protokol	2,60
10.	Referent za arhivu	2,60
11.	Referent za materijalno poslovanje	2,60
12.	Tehnički sekretar	2,60
13.	Vozač	2,55
14.	Referent za informacije	2,35
15.	Domar-kurir	2,35
16.	Spremačica	1,80
17.	Viši stručni saradnik za vođenje upravno-pravnih poslova starateljstva i porodične zaštite	3,90
18.	Stručni saradnik za starateljstvo	3,65
19.	Referent za poslove starateljstva	2,60
20.	Viši stručni saradnik za roditeljsko staranje	3,90
21.	Viši referent za hraniteljstvo	3,40
22.	Stručni saradnik za poslove hraniteljstva	3,65
23.	Viši stručni saradnik za brak i porodicu	3,90
24.	Viši stručni saradnik -Posrednik u postupku prije razvoda braka	3,90
25.	Viši stručni saradnik – Psiholog	3,90
26.	Stručni saradnik - Pedagog	3,65
27.	Viši stručni saradnik za zaštitu od nasilja u porodici i trgovine ljudima	3,90
28.	Stručni saradnik za socijalnu zaštitu djece i odraslih lica	3,65
29.	Referent za poslove u socijalnoj zaštiti djece i odraslih lica	2,60
30.	Sručni saradnik za podršku porodici	3,65
31.	Viši samostalni referent za poslove upravnog postupka dječije zaštite	3,60
32.	Stručni saradnik za vođenje upravnog postupka prava porodice sa djecom	3,65
33.	Referent za poslove dječije zaštite	2,60
34.	Stručni saradnik za materijalne oblike socijalne zaštite	3,65
35.	Referent za materijalne oblike socijalne zaštite	2,60
36.	Viši stručni saradnik za materijalne oblike socijalne zaštite	3,90
37.	Viši stručni saradnik prava lica sa invaliditetom	3,90
38.	Referent za ostvarivanje prava lica sa invaliditetom	2,60
39.	Viši stručni saradnik za zaštitu djece i maloljetnih osoba u sukobu sa zakonom	3,90
40.	Stručni saradnik za rad u lokalnoj zajednici i sa porodicama osuđenih lica	3,65

Početkom septembra 2022. godine, JU Centar za socijalni rad Zenica je započela realizaciju projekta *Djelovanje JU CSR Zenica u kriznim situacijama* koji se realizuje uz podršku UNICEF-a BiH, u okviru projekta *Jačanje socijalne i zdravstvene zaštite kao odgovor na pandemiju COVID 19 u BiH* koji finansira USAID. Partner na projektu je Savez socijalnih radnika FBiH, a projektne aktivnosti se realizuju uz podršku Ministarstva rada i socijalne politike FBiH i Grada Zenica. Projekat *Djelovanje JU CSR Zenica u kriznim situacijama* ima za cilj ojačati kapacitete JU Centar za socijalni rad Zenica kako bi se omogućilo kvalitetno preveniranje i pripravnost za nastanak vanrednih situacija, te pravovremen i kvalitetan pristup pomoći postojećim i potencijalnim korisnicima socijalne zaštite unapređenjem materijalno-tehničkih kapaciteta Centra kroz nabavku potrebne opreme za efikasnije prevazilaženje rizika od vanrednih situacija, te unapređenje znanja i vještine uposlenika Centra, korisnika socijalne zaštite i drugih aktera za pripravnost i djelovanje u vanrednim situacijama, sa naglaskom na djelovanje Centra i podršku korisnicima kroz sistem socijalne zaštite. Završetkom projekta koji će trajati do kraja februara 2023. godine, očekujemo da će se uraditi rekonstrukcija, adaptacija i opremanje arhivskog prostora Centra, te da će se uspješno realizovati obuke i edukacije za uposlenike Centra za socijalni rad, predstavnike mjesnih zajednica i korisnike socijalne zaštite na teme upravljanja rizicima od katastrofa i postupanja u različitim vanrednim situacijama.

Inače, Centar ima ogromnu i bogatu arhivsku građu za koje nema adekvatne uslove smještaja. Postoje prostorni kapaciteti, a njihovo preuređenje za arhiviranje materijala je u toku.

Većina poslova izvršava se u objektu Centra, sagrađenom 1970. godine, sa trenutno raspolaživih 2.000 m² uredenog, zatvorenog-kancelarijskog prostora; 400 m² nedovršenog, zatvorenog-kancelarijskog prostora i 500 m² otvorenog prostora (park, atrij i igralište), u kojem je radnicima na raspolaganju zadovoljavajuća materijalno-tehnička oprema.

U 2020. godini djelimično je riješen dugogodišnji problem vezan za nestanke električne energije kad je povećana potrošnja u prelaznom periodu bez grijanja, povećanjem priključne snage sa 25 na 39kW, te je izdata Elektroenergetska saglasnost JP Elektroprivreda BiH, Podružnica „Elektrodistribucija“ Zenica broj 293169/2020, što je bilo predviđeno planom javnih nabavki za 2020. godinu. Za potpuno rješavanje navedenog problema u toku 2021. godine su rekonstruisani razvodni ormari i odvojen glavni odvod prema prizemlju i spratu zgrade. Usljed dotrajalosti zgrade u toku godine riješen je i problem sa kanalizacionim odvodima koji su uslijed začepljenja prethodnih godina prouzrokovali, u četiri navrata, poplave u podrumu zgrade. Navedeni problem je riješen u 2021. godini ugradnjom kanalizacionih cijevi FI 200 mm sa svim potrebnim spojnim elementima, čistilicom i cijevima.

Tokom 2022. godine poboljšani su radni uslovi nabavkom novog kancelarijskog namještaja i kompjuterske opreme, u vrijednosti 11.115 KM.

U toku 2022. godine izvedeni su radovi na utopljavanju objekta JU Centar za socijalni rad Zenica. Radovi su obuhvatili provođenje mjera energetske efikasnosti definisanih energetskim auditom i to sanaciju krova, termoizolaciju vanjskih zidova, zamjenu metalne stolarije, ugradnju termostatskih ventila i ugradnju kalorimetra. Utopljinjanjem Centra osigurani su bolji uslovi rada za zaposlenike i korisnike koji dolaze u ustanovu radi ostvarivanja svojih prava, a ostvarit će se i značajne uštede troškova na zagrijavanju objekta. Ukupna vrijednost projekta iznosi 251.667,67 KM, a njegovu realizaciju su sufinsansirali Fond za zaštitu okoliša

FBiH sa 70.000,00 KM, Federalno ministarstvo prostornog uređenja sa 70.000,00 KM, Vlada Federacije BiH sa 100.601,75 KM i Grad Zenica sa 11.065,92 KM.

U protekloj godini urađena je i sanacija mokrih čvorova u objektu Centra koja je obuhvatila demontažu postojeće dotrajale i neispravne sanitarije, dotrajalih pločica i vodovodne instalacije. Radovi su obuhvatili montažu i izradu vodovodne instalacije od PPR cijevi, pripremu zidne i podne obloge, nanošenje hidroizolacije sa hidroizolacionom trakom, oblaganje zidova i podova keramičkim pločicama prve klase, ugradnju sanitarija i odvoz šuta i demontirane dotrajale stolarije.

Preko 1.000 terenskih usluga u 2022. godini, Centar je ostvario korištenjem tri motorna vozila, od kojih su dva donirana, jedno kombi vozilo, donacija prijatelja iz Francuske i jedan putnički automobil, donacija Vlade Japana, dok je treće, putničko vozilo kupljeno 2019. godine iz sredstava Budžeta.

IV FINANSIJSKO POSLOVANJE U 2022. GODINI

Trezorskim načinom poslovanja, finansijsko poslovanje je drugačije organizovano, a samim tim i izvještavanje. Sve transakcije se odvijaju preko računa grada Zenica.

Zbog svega, kao i do sada nismo u mogućnosti da predstavimo pregled ostvarenih prihoda nego ćemo putem tabelarnog pregleda predstaviti planirane i ostvarene rashode u 2022.godini.

Što se tiče Zeničko-dobojskog kantona, u 2022. godini je za finansiranje socijalne, dječje i porodične zaštite izdvojio **7.328.583 KM**.

Iz budžeta države BiH izdvojeno je **494 KM** za isplatu druge materijalne pomoći stranoj državljanici.

Iz budžeta Grada je za tekuće transfere (SNP I OCJENA SPOSOBNOSTI, IZDACI ZA GRIJANJE KORISNIKA SOCIJALNE POMOĆI) u 2022.godini izdvojeno **594.546 KM**. Svi tekući transferi, sa svih nivoa vlasti su zbog organizacije rada trezora bili planirani u budžetu Grada za 2022. godinu.

U tabelarnom pregledu mogu se sagledati planirani rashodi za 2022., te ostvareni rashodi za 2021. i 2022. godinu.

R. BR.	OPIS	IZMJENE I DOPUNE BUDŽET A ZA 2022.	OSTVAR. 2022.	OSTVAR. 2021.	INDEX (D:CX100)	INDEX (D:EX100)
A	B	C	D	E	F	G
I RASHODI						
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.385.000	1.325.478	1.150.764	95,7	115,2
2.	Doprinos poslodavca i ostali doprinosi	120.300	118.335	107.248	98,4	110,2

R. BR.	OPIS	IZMJENE I DOPUNE BUDŽET A ZA 2022.	OSTVAR. 2022.	OSTVAR. 2021.	INDEX (D:CX100)	INDEX (D:EX100)
A	B	C	D	E	F	G
3.	Izdaci za materijal i usluge	194.705	147.047	135.750	75,5	108,3
4.	Tekući grantovi	9.750.660	7.923.623	5.999.203	81,3	132,1
5.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	25.413	22.209	19.774	87,4	112,3
UKUPNI RASHODI (1.+2.+3.+4.+5.)		11.476.07	8	9.536.692	7.412.739	83,1
						128,6

Bruto plaće i naknade ostvarene su u iznosu od **1.112.534 KM**, što čini 83,9% u odnosu na plan Plaća i naknada toškova zaposlenih. Prosječna mjesecna neto plaća po zaposlenom bez minutlog rada iznosi oko 1.230 KM.

15.12.2022.godine na 27. sjednici Gradskog vijeća usvojene su i Izmjene i dopune Budžeta Grada Zenica za 2022.godinu. Mi smo se prilagodili i toj situaciji i uspješno okončali finansijsko poslovanje za 2022.godinu.

Finansijski plan je ostvaren sa 83,1%.

STALNA SREDSTVA

U narednoj tabeli dat je uporedni pregled stanja stalnih sredstava na dane 31.12.2021. i 31.12.2022.

PREGLED STALNIH SREDSTAVA

R. BR.	P O Z I C I J A	STANJE 31.12.2021.	STANJE 31.12.2022.	INDEX (E:CX100)
A	B	C	E	F
➤	Stalna sredstva	1.882.458	1.899.467	100,9
➤	Ispravka vrijednosti	1.840.262	1.617.689	100,0
➤	Ne otpisana vrijednost stalnih sredstava	42.196	281.778	106,4

Parametri koji se prate kod stalnih sredstava (nabavna vrijednost, ispravka vrijednosti i neotpisana vrijednost) 31.12.2022. se razlikuju od stanja na dan 31.12.2021. Takođe, značajno je primijetiti da su stalna sredstva 31.12.2022. otpisana sa 96,2%.

V RAD DIREKTORA

Rad direktora Centra za socijalni rad kao javne ustanove regulisan je Zakonom o javnim ustanovama, Pravilima i Pravilnikom o radu Centra.

Rad direktora se može predstaviti kroz četiri različita segmenta: zakonitost u radu, strateško planiranje, uređivanje odnosa unutar ustanove, uređivanje odnosa sa osnivačem i lokalnom zajednicom.

Funkciju direktora od 03.08.2020. godine obavlja Muamer Mehić.

U obavljanju svoje funkcije u 2022. godini direktor Mehić je radio na organizovanju i rukovođenju radnim aktivnostima u Centru: unapređivanju organizacije rada; razvijanju saradnje sa Osnivačem; kreiranju razvojnih politika i strategija na gradskom i višim nivoima; uticao na izradu novih zakonskih rješenja; razvijanje međusektorske saradnje; jačanje odnosa sa ustanovama socijalne zaštite; jačanje povjerenja korisnika prema Centru; jačanje svijesti javnosti o aktuelnoj problematici i promovisanje ideja i rezultata rada Centra.

U 2022. godini direktor Mehić je svoj rad realizovao u sljedećim oblastima:

- poboljšanje efikasnosti rada – poboljšanjem stepena radne discipline, elektronske evidencije radnog rada, drugaćijom organizacijom poslova, direktnom komunikacijom sa strankama, organizacija poslovanja uslijed izmjene zakonskih propisa itd.
- poboljšanje ekonomičnosti poslovanja Centra – uštede na slanju pošte, struje, goriva, formiranjem skladišta materijala na upotrebi Centra, sprovođenjem evidencije imovine i njenog kretanja u Centru.
- edukaciji radnika da obavljaju dodatne poslove pored svoga radnog mesta, na način da se tačno precizira koji radnici znaju raditi određene poslove, kako ne bi dolazilo do zastoja u obavljanju poslova.
- revizija prava korisnika Centra – po osnovu navedenog konstatovano je da su korisnici Centra zloupotrijebili pravo na novčanu pomoć po bilo kojem zakonskom osnovu.
- Centar je u suradnji sa Gradskom upravom realizirao dva projekta, od kojih se jedan odnosi na toplifikaciju zgrade Centra, a drugi se odnosi na suradnju sa UNICEFOM.

Direktor Centra je za posmatrani period obavio 218 direktnih službenih razgovora sa korisnicima Centra sa ciljem što bržeg i efikesnijeg rješavanja problema sugrađana.

Ključni doprinos direktora u rukovođenju Centrom je u ostvarivanju funkcije zakonitosti u radu zaposlenika i Centra u cjelini. Dokaz da je ova funkcija ostvarivana na najbolji način je da inspeksijski nalazi (Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice ZDK; Inspektorat Ministarstva unutrašnjih poslova ZDK;) ne sadrže kaznene mjere.

Dana 06.12.2022. godine izvršen je redovan inspeksijski nadzor nad radom JU Centar za socijalni rad Zenica, odnosno nad sprovođenjem propisa o matičnim knjigama u skladu sa Pravilnikom o sadržaju, načinu i postupku vršenja inspeksijskog nadzora u oblasti matičnih knjiga. Inspeksijskim nadzorom je utvrđeno da organ starateljstva u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti u cijelosti postupa po odredbama Zakona o matičnim knjigama, Zakona o ličnom imenu i Porodičnog zakona.

Nadzor nad stručnim radom JU Centar za socijalni rad Zenica, kao i kontrola namjenskog utroška sredstava doznačenih Centru, namijenjenih za ostvarivanje prava po Kantonalnom zakonu izvršen je 23.12.2022. godine. Kao primjer uspješnosti rada Centra kroz inspeksijske nadzore navodimo izvod iz Službene zabilješke predstavnika Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice u kojoj se kaže:

„Uposlenici Centra ispunjavaju svoje radne obaveze na vrijeme i u skladu sa zakonima. Prisutni zaposlenici Centra, na čelu sa direktorom, ispoljili su primjerenu profesionalnost i kooperativnost od značaja za ispunjenje ciljeva službene posjete“. Uz to se navodi da JU Centar za socijalni rad Zenica ima izuzetno dobru saradnju i koordinaciju sa Ministarstvom za rad, socijalnu politiku i izbjeglice ZDK.

Pored obavljanja redovnih dužnosti i obaveza direktor je nastavio sa praksom koja se odnosi na uključivanje što većeg broja radnika Centra u ključne procese kreiranja i provođenja politika, kao i odnosa prema korisnicima i široj javnosti kroz sljedeće principe i aktivnosti:

Davanje ovlasti za predstavljanje Centra u različitim timovima, grupama, tijelima, forumima i sl. na nivou Grada, ZDK, FBiH i BiH, na način da stručni radnici Centra učestvuju u kreiranju novih politika i razvojnih strategija:

Uključivanje u aktivnosti podrške ženama povratnicama iz ratom zahvaćenih zemalja (Sirija i druge zemlje) kroz projekte sa IOM-om a sve sa ciljem bolje integracije u lokalnu zajednicu.

Educiranje radnika i njihovo stručno usavršavanje:

Edukacije: Savez socijalnih radnika FBiH organizirao je edukaciju „Izrada biznis plana, projekat jačanja socijalne i zdravstvene zaštite kao odgovor na pandemiju COVID 19 u BiH“; Savez socijalnih radnika i USAID su organizirali edukaciju o projektu „Finansijski aspekt ustanova“.

Radionice: Atlantska inicijativa i Institut for Population and Development BiH bili su organizatori skupa pod nazivom „Mobilni tim za prevenciju i borbu protiv terorizma“. MFS-EMMAUS je bio organizator radionice: „Jačanje kapaciteta predstavnika organizacija civilnog društva, centara za mentalno zdravlje, centara za socijalni rad i drugih profesionalaca ključnih za identifikaciju i asistenciju žrtava trgovine ljudima u BiH“ kao i skupa na temu „Proaktivni pristup sprečavanju trgovine ljudima u BiH“. Organizator radionice za lokalne koordinatorе timova za prevenciju i borbu protiv terorizma bio je Institut for Population and Development BiH. „Kali Sara-Romski informativni centar“ je organizirao radionicu o jačanju lokalnih kapaciteta u borbi protiv trgovine ljudima u BiH- živa biblioteka. OSCE je bio domaćin skupa o prevenciji i borbi protiv nasilnog terorizma, a Atlantska inicijativa-LMT Zenica, skupa o jačanju profesionalnih kapaciteta za upravljanje procesom rehabilitacije i reintegracije u BiH. World Vision BiH je bio organizator intersektorske radionice o referalnom djelovanju na polju prevencije i postupanja u slučajevima prosjačenja i drugih oblika eksploatacije djece u ZDK. Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i Savez socijalnih radnika organizirali su skup o Projektu“ Supervizija profesionalaca uključenih u proces readmisije djece i porodica koje su boravile u zonama rizika“, ZE-DO kanton o poslovima smještaja i brige o djeci u ustanovama socijalne zaštite, Asocijacija socijalnih radnika o kolegijalnoj superviziji direktora ustanova.

Seminari: Atlantska inicijativa je organizirala edukaciju edukatora u prevenciji radikalizma, ekstremizma u radu sa ugroženim kategorijama; Sumero je prezentirao proces deinstitucionalizacije u ZDK uz obilježavanje Međunarodnog dana socijalnog rada; Savez socijalnih radnika je organizirao skup posvećen integrисаном vođenju slučaja i socijalnom poduzetništvu; Obuku o primjeni Pravilnika o potrebnoj dokumentaciji za ostvarivanje prava na dječiji dodataka organiziralo je Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, dok je Centar ženskih prava organizirao seminar na temu „Radna (ne)ravnopravnost- predrasude i

stereotiipi, a Leda skup o Projektu „Naša socijalna prava“; Edukaciju koordinatora za proces procjene i podrške djeci sa teškoćama u razvoju organizovalo je Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice ZDK.

Radni sastanci: Centar za sigurnosne studije - evropska fondacija za južnoazijske studije (AFSAS) bila je organizator sastanka Fokus grupa_Projekat „Drive-Disengaging and Rehabilitating Islamist Violent Extremists“; Federalno ministarstvo rada i socijalne politike sastanka o primjeni Zakona o roditeljima njegovateljima FBiH; Grad Zenica sastanka Radne grupe za socijalno poduzetništvo i integrисano vođenje slučaja, i prezentacije Projekta „Pekara za bolje sutra“; Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice ZDK sastanaka za polaznike i grupe za superviziju; Fond za zaštitu okoliša FBiH je organizirao obuku energijskih saradnika u javnom sektoru. NVO Pravda za svako dijete, UNICEF, vlade Švedske i Švicarske organizirale su završnu konferenciju programa „Pravda za svako dijete“. Info fondacija lokalne demokratije organizirala je skup na kojem je prezentirano korištenje i upotreba Priručnika o pružanju besplatne pravne podrške ženama žrtvama rata u zavodima/službama za besplatnu pravnu pomoć.

U Zenici, mart 2023.

Muamer Mehic, dipl. pravnik

R. BR.	O P I S	STANJE 01.01.	POZITIVNO RIJEŠENI	ZAHTEVNO RIJEŠENI	PRAVA IZ DRUGIH	UKUPNO RIJEŠENI	STANJE 31.12. (C+D-E-F)	INDEX (H:CX100)	% UČEŠĆA (D:GX100)	% UČEŠĆA (E:GX100)	% UČEŠĆA (F:GX100)
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
A	PRAVA IZ OBLASTI SOCIJALNE ZAŠTITE (I+II+III+IV+V)	3.565	626	82	474	1.182	3.635	102,0	53,0	6,9	40,1
I	PRAVA KOJA SE FINANSIRAJU IZ BUDŽETA DRŽAVE BiH (Σ OD 1 DO 7)	0	0	0	0	0	0				
1	Stalna novčana pomoć	0	0	0	0	0	0				
2	Jednokratna novčana pomoć	0	0	0	0	0	0				
3	Novčana naknada (dodatak) za pomoć i njegu od drugog lica	0	0	0	0	0	0				
4	Pomoć za osposobljavanje za samostalan život i rad (djeca i omladine)	0	0	0	0	0	0				
5	Smještaj u ustanove socijalne zaštite	0	0	0	0	0	0				
6	Kućna njega i pomoć u kuć	0	0	0	0	0	0				
7	Druga materijalna pomoć	0	0	0	0	0	0				
II	PRAVA KOJA SE FINANSIRAJU IZ BUDŽETA FEDERACIJE BiH (R. BR. 1)	2.794	254	37	281	572	2.730	97,7	44,4	6,5	49,1
1	Lična invalidnina, dodatak za njegu i pomoć od drugog lica i ortopedski dodatak	2.794	254	37	281	572	2.730	97,7	44,4	6,5	49,1
III	PRAVA KOJA SE FINANSIRAJU IZ	246	348	31	46	425	517	210,2	81,9	7,3	10,8

R. BR.	O P I S	STANJE 01.01.	POZITIVNO RIJEŠENI	ZAHTEVNO RIJEŠENI	PRAVA IZ DRUGIH	UKUTNO RIJEŠENI PREDMETI	STANJE 31.12. (C+D-E-F)	INDEX (H:CX100)	% UČEŠĆA (D:GX100)	% UČEŠĆA (E:GX100)	% UČEŠĆA (F:GX100)
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	BUDŽETA ZE-DO KANTONA (Σ OD 1 DO 6)										
1	Privremena novčana pomoć	0	0	0	0	0	0				
2	Jednokratna novčana pomoć	0	300	31	0	331	269		90,6	9,4	0,0
3	Novčana naknada za pomoć i njegu od strane drugog lica	0	0	0	0	0	0				
4	O sposobljavanje za život i rad	4	0	0	0	0	4	100,0	0,0	0,0	0,0
5	Smještaj u drugu (hraniteljsku) porodicu	31	7	0	6	13	32	103,2	53,8	0,0	46,2
6	Smještaj u ustanove socijalne zaštite	211	41	0	40	81	212	100,5	50,6	0,0	49,4
IV	PRAVA KOJA SE KOMBINOVANO FINANSIRAJU IZ BUDŽETA ZE-DO KANTONA I GRADA ZENICA (R. BR. 1)	401	17	14	115	146	289	72,1	11,6	9,6	78,8
1	Stalna novčana pomoć u obimu od 60% Kanton, 40% Grad potrebnih sredstava	401	17	14	115	146	289	72,1	11,6	9,6	78,8
V	PRAVA KOJA SE FINANSIRAJU IZ BUDŽETA GRADA ZENICA (Σ OD 1 DO 9)	124	7	0	32	39	99	79,8	17,9	0,0	82,1
1	Stalna novčana pomoć	124	7	0	32	39	99	79,8	17,9	0,0	82,1
2	Privremena novčana pomoć	0	0	0	0	0	0				
3	Jednokratna novčana pomoć	0	0	0	0	0	0		0,0	0,0	0,0
4	Materijalna pomoć	0	0	0	0	0	0				

R. BR.	O P I S	STANJE 01.01.						INDEX (H:CX100)	% UČEŠĆA (D:GX100)	% UČEŠĆA (E:GX100)	% UČEŠĆA (F:GX100)
		C	D	E	F	G	H				
A	B										
	naturalnog karaktera										
5	Kućna njega i pomoć u kući	0	0	0	0	0	0				
6	Pomoć u dnevnom i cjelodnevnom zbrinjavanju	0	0	0	0	0	0				
7	Vršenje starateljstva i nadzor	0	0	0	0	0	0				
8	Subvencija grijanja	0	0	0	0	0	0				
9	Školski pribor	0	0	0	0	0	0				
B	ZAŠTITA PORODICE SA DJECOM (I+II+III)	2.498	1.393	2	2.113	3.508	1.776	71,1	39,7	0,1	60,2
I	PRAVA KOJA SE FINANSIRAJU IZ BUDŽETA DRŽAVE BiH (Σ OD 1 DO 4)	0	0	0	0	0	0				
1	Dodatak na djecu	0	0	0	0	0	0				
2	Naknada umjesto plaće ženi - majci u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje sa posla radi trudnoće, porodaja i njege djeteta	0	0	0	0	0	0				
3	Novčana pomoć za vrijeme trudnoće i porodja žene majke koja nije u radnom odnosu	0	0	0	0	0	0				
4	Jednokratna pomoć za opremu novorođenog djeteta	0	0	0	0	0	0				
II	PRAVA KOJA SE FINANSIRAJU IZ	2.498	1.393	2	2.113	3.508	1.776	71,1	39,7	0,1	60,2

R. BR.	O P I S	STANJE 01.01.	POZITIVNO RIJEŠENI	ZAHTEVNO RIJEŠENI	PРЕДСТАВАК	ПРАВА ИЗ ДРУГИХ	ОБУТНО РИЈЕШЕНИ ПРЕДМЕТИ	STANJE 31.12. (C+D-E-F)	INDEX (H:CX100)	% УЧЕШЋА (D:GX100)	% УЧЕШЋА (E:GX100)	% УЧЕШЋА (F:GX100)
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	
BUDŽETA ZE-DO KANTONA (Σ OD 1 DO 7)												
1	Dodatak na djecu	1.232	260	0	1.492	1.752	0	0,0	14,8	0,0	85,2	
2	Naknada umjesto plaće ženi - majci u radnom odnosu, za vrijeme dok odsustvuje sa posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta	411	293	0	366	659	338	82,2	44,5	0,0	55,5	
3	Novčana pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja žene majke koja nije u radnom odnosu	10	692	0	34	726	668	0,0	95,3	0,0	4,7	
4	Jednokratna pomoć za opremu novorođenog djeteta	10	59	0	69	128	0	0,0	46,1	0,0	53,9	
5	Pomoć u prehrani djeteta do šest mjeseci i dodatna ishrana za majke – dojilje	74	50	0	124	174	0	0,0	28,7	0,0	71,3	
6	Školarine i stipendije đacima i studentima	0	0	0	0	0	0					
7	Zdravstvena zaštita korisnika socijalne zaštite	761	39	2	28	69	770	101,2	56,5	2,9	40,6	
III	PRAVA KOJA SE FINANSIRAJU IZ BUDŽETA GRADA ZENICA (1+2)	0	0	0	0	0	0					
1	Smještaj djece uz osiguranu ishranu u ustanovama predškolskog	0	0	0	0	0	0					

R. BR.	O P I S	STANJE 01.01.	POZITIVNO RIJEŠENI NAHTIVO RIJEŠENI PRISTUPAK PRAVA IZ DRUGIH UNUTRŠNJO RIJEŠENI PREDMETI	STANJE 31.12. (C+D-E-F)	% UČEŠĆA (D:GX100)	% UČEŠĆA (E:GX100)	% UČEŠĆA (F:GX100)				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	odgoja										
2	Osiguranje jednog obroka u vrijeme nastave u školama osnovnog obrazovanja	0	0	0	0	0	0				
	SVEUKUPNO (A+B)	6.063	2.019	84	2.587	4.690	5.411	89,2	43,0	1,8	55,2

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
GRAD ZENICA
JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ZENICA
- UPRAVNI ODBOR -
Broj: 02/1-04-5-331/23
Zenica, 28. 03. 2023. godine**

Na osnovu člana 16. stav 1. Poslovnika o radu Upravnog odbora, a u vezi sa članom 30. Pravila JU Centar za socijalni rad Zenica, broj: 04/1-05-3-561/19 od 15. 07. 2019. godine, broj: 04/1-05-3-613/19 od 02. 08. 2019. godine i broj 04/1-05-3-451/21 od 26. 05. 2021. godine, Upravni odbor JU Centar za socijalni rad Zenica na 12. redovnoj sjednici održanoj dana 28. 03. 2023. godine, donio je

Z A K L J U Č A K

I

Usvaja se Izvještaj o radu Javne ustanove Centar za socijalni rad Zenica za 2022. godinu, u tekstu koji je sastavni dio ovog zaključka.

II

Izvještaj o radu Javne ustanove Centar za socijalni rad Zenica za 2022. godinu, sa ovim zaključkom dostaviti Službi za socijalnu zaštitu, stambene poslove i društvene djelatnosti, Grada Zenica i Službi kabineta gradonačelnika u skladu sa Instrukcijom Gradonačelnika, broj: 02-45-2768/20 od 11. 02. 2020. godine.

III

Za realizaciju ovog zaključka zadužuje se direktor Centra.

IV

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

DOSTAVLJENO:

1. 1 x Sužba za socijalnu zaštitu, stambene poslove i društvene djelatnosti,
2. 1x Služba kabineta Gradonačelnika,
3. 1 x predsjednik UO,
4. 1 x direktor Centra,
5. 1 x viši stručni saradnik plana, analize i informisanja,
6. 1 x arhiva UO,
7. 1 x arhiva Centra

PREDSJEDNICA UPRAVNOG ODBORA:

Azra Smailbegović-Đuherić, dipl. pravnica

**IZVJEŠTAJ O RADU
UPRAVNOG ODBORA
JAVNE USTANOVE CENTAR ZA
SOCIJALNI RAD ZENICA
U 2022. GODINI**

Zenica, mart 2023. godine

**IZVJEŠTAJ O RADU
UPRAVNOG ODBORA JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ZENICA U 2022. GODINI**

Upravni odbor Javne ustanove Centar za socijalni rad Zenica imenovan je Rješenjem Gradonačelnika Grada Zenica o imenovanju Upravnog odbora JU Centar za socijalni rad Zenica, broj: 02-45-307/22 od 07. 01. 2022. godine, u sastavu: Azra Smailbegović-Đuherić, diplomirana pravnica, Adnan Zuban, diplomirani pravnik (iz reda stručnih radnika zaposlenih u ustanovi) i Edina Heleg, diplomirani socijalni radnik. Za zamjenicu predsjednice Upravnog odbora Azre Smailbegović-Đuherić jednoglasno je izabrana članica Upravnog odbora Edina Heleg.

Upravni odbor Javne ustanove Centar za socijalni rad Zenica je tokom 2022. godine u okviru svojih ovlaštenja na sjednicama donosio i usvajao akte, redovno razmatrao kvartalne analize poslovanja Centra, kontinuirano pratio cijelokupnu situaciju u Centru i vršio druge poslove i zadatke u skladu sa Pravilima Centra, Programom rada Centra i Poslovnikom o radu Upravnog odbora, te vodio računa o redovnom izvršavanju planiranih aktivnosti, razmatrajući problematiku na temelju informacija direktora Centra.

Upravni odbor Javne ustanove Centar za socijalni rad Zenica održao je konstituirajuću i devet redovnih sjednica u toku 2022. godine te razmatrao i usvojio Zaključak o usvajanju Izvještaja o radu Javne ustanove Centar za socijalni rad Zenica u 2021. godini, ocjena rada direktora, broj: 04/1-04-5-301/22 od 01. 04. 2022. godine, te Zaključak o usvajanju Programa rada JU Centar za socijalni rad Zenica za 2022. godinu, broj: 02/1-05-3-302/22 od 01. 04. 2022. godine. U okviru održanih sjednica u toku 2022. godine, Upravni odbor JU Centar za socijalni rad je razmatrao i prigovore radnika i trećih lica, te usvojio više internih akta koji su prikazani u tabelama u prilogu.

Sastavni dio ovog akta je i informacija o realizaciji zaključaka i odluka Upravnog odbora za 2022. godinu.

U Zenici, mart 2023. godine

Predsjednica Upravnog odbora

Azra Smailbegović-Đuherić, dipl. pravnica

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBROJSKI KANTON
GRAD ZENICA
JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ZENICA**

INFORMACIJA

O REALIZACIJI ZAKLJUČAKA I ODLUKA UPRAVNOG ODBORA ZA 2022. GODINU

Sjednica i broj zaključka/odluke/rješenja	Sadržaj zaključka/odluke/rješenja	Izvršene radnje i realizacija	Komentar/napomena	direktor
1. konstituirajuća sjednica UO održana 31. 01. 2022.	Usvojen zapisnik sa 43. redovne sjednice) dostavljen GU Zenica (Služba kabineta Gradonačelnika i Služba socijalne zaštite, stambenih poslova i društvenih djelatnosti	- konstituisan je Upravni odbor novog saziva, u skladu sa Rješenjem Gradonačelnika Grada Zenica o imenovanju Upravnog odbora Javne ustanove Centar za socijalni rad Zenica, broj: 02-45-307/22 od 07. 01. 2022. godine, u sastavu: Azra Smailbegović-Duherić, diplomirana pravnica, Adnan	- Direktor Centra je upoznao Upravni odbor o radu Centra, unutrašnjoj organizaciji Centra, finansijskom poslovanju u 2021. godini, djelatnosti Centra, kadrovske strukturi, radu Sindikata i svim drugim aktuelnostima.	

	Zuban, diplomirani pravnik (iz reda stručnih radnika zaposlenih u ustanovi) i Edina Heleg, diplomirani socijalni radnik. Za zamjeniku predsjednice Upravnog odbora Azre Smailbegović-Đuheric jednoglasno je izabrana članica Upravnog odbora Edina Heleg. - Upravni odbor je informisan da je Gradonačelnik uputio svim nadzornim odborima javnih preduzeća i upravnim odborima javnih ustanova obavještenje, broj: 02-452264/21 od 28. 10. 2021.	direktor Centra, je izvjestio Upravni odbor da je u važećim Pravilima JU Centar za socijalni rad Zenica odredbom člana 10. stav (2) regulisana djelatnost Centra, te da je u istom navedeno da
1. redovna sjednica UO održana 15. 02. 2022.	Zaključak o usvajanju Godišnjeg obračuna JU Centar za socijalni rad Zenica za 2021. godinu, broj: 02/1-04-5-147/22-1 od 16. 02. 2022. godine. Rješenje Upravnog odbora, broj: 02/1-30-4-985/21-1 od 16. 02. 2022. godine po prigovoru radnice.	Usvojen zapisnik sa 1. konstituirajuće sjednice, dostavljen GU Zenica (Služba kabinetra Gradonačelnika i Služba socijalne zaštite, stambenih poslova i društvenih djelatnosti Razmatran prigovor radnice na rješenje JU Centar za socijalni rad Zenica,

	<p>broj: 02/1-30-4-985/21 od 29. 10. 2021. godine i isti je odbijen.</p> <p>se u okviru Centra organizuju i djeluju: Dijagnostičko-observacioni centar za vaspitno zanemarenju i zapuštenu djecu i omladinu, Disciplinski centar za vaspitno zapuštenu djecu i omladinu, Prijvatna stanica za djecu i omladinu,</p> <p>Savjetovalište za pitanje braka i porodice. Nijedno od nabrojanog trenutno ne postoji u Centru i da treba projeriti na osnovu kojih propisa su u ranijim periodima organizovani i djelovali navedeni centri, stanica i savjetovalište i kako da se postupa u slučaju da se zatraži od ove ustanove da se vrše poslovi iz tog domena. Upravni odbor je zadužio direktora Centra da istraži pravni osnov djelatnosti Centra.</p>
--	---

		<p>-Direktor Centra je upoznao Upravni odbor o radu Sindikalne podružnice u Centru i o zahtjevima članova Sindikalne podružnice Centra da se radnici Centra izjednače u pravima sa zaposlenicima Gradske uprave.</p>	<p>-Direktor Centra izvjestio UO da je izvršio zaduženja od prethodne sjednice i da ceka odgovore na poslane pismene upite.</p>	<p>-Direktor Centra, Muamer Mehić, je izvjestio Upravni odbor da je stigao odgovor Federalnog ministarstva rada i</p>
	<p>2. redovna sjednica UO održana 31. 03. 2022.</p>	<p>Zaključak o usvajanju Izvještaja o radu Javne ustanove Centar za socijalni rad Zenica u 2021. godini, Izvještaja o radu Upravnog odbora Javne ustanove Centar za socijalni rad Zenica u 2021. godini i ocjena rada direktora, broj: 04/1-04-5-301/22 od 01. 04. 2022. godine,</p> <p>Zaključak o usvajanju Programa rada JU Centar za socijalni rad Zenica za 2022. godinu, broj: 02/1-05-3-302/22 od 01. 04. 2022. godine,</p>	<p>Usvojen Zapisnik sa 1. redovne sjednice Upravnog odbora, održane dana 15. 02. 2022. godine, svi akti dostavljeni GU Zenica (Služba kabineta Gradonačelnika i Služba socijalne zaštite, stambenih poslova i društvenih djelatnosti</p>	<p>-Usvojen Zapisnik sa 2. redovne sjednice Upravnog odbora, održane dana 31. 03. 2022. godine i dostavljeni GU Zenica (Služba kabineta Gradonačelnika i Služba</p>
	<p>3. redovna sjednica UO održana 18. 05. 2022.</p>	<p>Rješenje Upravnog odbora, broj: 04/1-35-20-439/22 od, 20. 05. 2022. godine, po prigovoru koji se odnosi na postupak prijema u radni odnos</p>		

	<p>socijalne zaštite, stambenih poslova i društvenih djelatnosti</p> <p>-Upravni odbor je razmatrao postupak prijema koji se odnose na te je utvrdio da se postupalo u skladu sa Zakonskim propisima i da u konkretnim slučajevima ne postoji povreda materijalnih i procesnih propisa, zbog čega su oba prigovora jednoglasno odbijeni kao neosnovani.</p> <p>-Upravni odbor je razmatrao Analizu poslovanja za period 1.1. do 31. 3. 2022. godine i zaključio da je prema podacima Centar u prvom kvartalu 2022. godine funkcionsao u granicama predviđenog plana.</p>	<p>socijalne politike na upit u vezi sa važećim Pravilima JU Centar za socijalni rad Zenica i odredbom člana 10. stav (2) kojom je regulisana djelatnost Centra. Odgovor je da navedeno Ministarstvo ne može dati mišljenje da li postoji zakonska obaveza Centra za socijalni rad da u okviru svoje redovne djelatnosti ima i djelatnosti iz člana 10. stav (2) Pravila JU Centar za socijalni rad Zenica.</p> <p>-Direktor Centra je informisao Upravnim odbor da je u cilju rješavanja postojećih nedoumica oko primjene Zakona o roditeljima njegovateljima ovaj Centar poslao upit Gradskoj upravi Zenica i da se čeka odgovor, kako bi Centar mogao dalje postupati.</p>
	<p>Rješenje Upravnog odbora, broj: 04/1-35-20-440/22 od, 20. 05. 2022. godine, po prigovoru koji se odnosi na postupak prijema u radni odnos</p>	

			-Direktor Centra informisao UO u vezi sa primjenom Zakona o roditeljima i njegovateljima
4. redovna sjednica UO održana 29. 06. 2022.	Zaključak, broj: 02/1-04-5-585/22-2 od 30. 06. 2022. o davanju saglasnosti direktoru Centra da pripremi prijedlog Pravilnika o izmjenama Pravilnika o naknadama troškova za službena putovanja u JU CSR Zenica. Zaključak, broj: 02/1-04-5-585/22-1 od 30. 06. 2022. o davanju saglasnosti direktoru Centra da pripremi prijedlog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu JU CSR Zenica	-Usvojen Zapisnik sa 3. redovne sjednice Upravnog odbora, održane dana 18. 05. 2022. godine i dostavljen GU Zenica (Služba kabineta Gradonačelnika i Služba socijalne zaštite, stambenih poslova i društvenih djelatnosti -razmatrana Pravila JU CSR Zenica	
5. redovna sjednica UO održana 19. 09. 2022.		Usvojen Zapisnik sa 4. redovne sjednice Upravnog odbora, održane dana 29. 06. 2022. godine i dostavljen GU Zenica (Služba kabineta Gradonačelnika i Služba socijalne zaštite, stambenih poslova i društvenih djelatnosti - Upravni odbor je razmatrao Analizu poslovanja za period 1.1. do 30. 6. 2022. godine i zaključio da je prema podacima Centar u prvoj polovini 2022. godine funkcioniše u granicama predviđenog plana. - Razmatran prigovor radnica na rješenje JU Centar za socijalni rad Zenica, broj: 02/1-30-8-781/22 od 06. 09. 2022. godine, a donošenje	

		odлуке odgođeno za narednu sjednicu.	
6. redovna sjednica UO održana 22. 09. 2022	Rješenje Upravnog odbora, broj: 02/1-04-5-849/22 od 23. 09. 2022. godine kojim se usvaja Prigovor radnicy poništava rješenje broj: 02/1-30-8-781/22 od 06. 09. 2022. godine	Usvojen Zapisnik sa 5. redovne sjednice Upravnog odbora, održane dana 19. 09. 2022. godine i dostavljen GU Zenica (Služba kabineta Gradonačelnika i Služba socijalne zaštite, stambenih poslova i društvenih djelatnosti -nastavljeno razmatranje prigovora radnica i doneseno rješenje kojim se usvaja prigovor i ponistiava rješenje JU CSR Zenica.	Upravni odbor je upoznat sa Zaključkom Gradske vijeća Zenica od 03. 11. 2022. godine, u kojem se nalaže javnim preduzećima i Grada Zenica da izveštavaju Gradsko vijeće o postupanju po preporukama Ureda za reviziju institucija u Federaciji BiH.
7. redovna sjednica UO održana 14. 11. 2022.	Zaključak i Pravilnik o izmjenama Pravilnika o naknadama troškova za službena putovanja u JU CSR Zenica, broj: 02/1-04-5-1039/22-1 od 14. 11. 2022. godine	Usvojen Zapisnik sa 6. redovne sjednice Upravnog odbora, održane dana 22. 09. 2022. godine i zajedno sa zaključkom i Pravilnikom dostavljen GU Zenica (Služba kabineta Gradonačelnika i Služba socijalne zaštite, stambenih poslova i društvenih djelatnosti	
8. redovna sjednica UO	Zaključak i Pravilnik o uređenju i	Usvojen Zapisnik sa 7. redovne	

<p>održana 15. 12. 2022.</p> <p>vršenju nabavne funkcije unutar JU Centar za socijalni rad Zenica, broj: 02/1-04-5-1150/22 od 15. 12. 2022.</p>	<p>sjednice Upravnog odbora, održane dana 14. 11. 2022. godine i zajedno sa Zaključkom i Pravilnikom dostavljen GU Zenica (Služba kabineta Gradonačelnika i Služba socijalne zaštite, stambenih poslova i društvenih djelatnosti</p> <p>Usvojen Zapisnik sa 8. redovne sjednice Upravnog odbora, održane dana 15. 12. 2022. godine Razmatran Prijedlog Pravilnika o radu Centra</p> <p>9. redovna sjednica UO održana 22. 12. 2022. i nastavak sjednice održan dana 05. 01. 2023. godine</p>
	<p>Direktor Centra je upoznao Upravni odbor sa odgovorom Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice ZDK u vezi sa raspoređivanjem na poslove radnog mjesa pomoćnik direktora onih kandidata koji imaju ostvarenih 180 ECTS bodova.</p>

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
GRAD ZENICA
JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ZENICA
- UPRAVNI ODBOR -
Broj: 02/1-04-5-330/23-2
Zenica, 28. 03. 2023. godine

Na osnovu člana 16. stav 1. Poslovnika o radu Upravnog odbora, a u vezi sa članom 30. Pravila JU Centar za socijalni rad Zenica, broj: 04/1-05-3-561/19 od 15. 07. 2019. godine, broj: 04/1-05-3-613/19 od 02. 08. 2019. godine i broj 04/1-05-3-451/21 od 26. 05. 2021. godine, Upravni odbor JU Centar za socijalni rad Zenica na svojoj 12. redovnoj sjednici održanoj dana 28. 03. 2023. godine, donio je

Z A K L J U Č A K

I

Rad direktora Javne ustanove Centar za socijalni rad Zenica Muamera Mehića za 2022. godinu se ocjenjuje kao uspješan.

U toku 2022. godine rukovodeći Centrom direktor je poboljšao efikasnost i finansijsko poslovanje Centra, sproveo predviđene revizije prava korisnika pri tome realizirajući i nove zakonske propise. Direktor Centra je sproveo i planirane edukacije radnika kao i projekte sa drugim pravnim vladinim i nevladinskim subjektima. U toku 2022. godine znatno su poboljšani i uslovi rada u prostorijama JU Centar za socijalni rad Zenica.

III

Predmetni zaključak dostaviti Službi za socijalnu zaštitu, stambene poslove i društvene djelatnosti, Grada Zenica i Službi kabineta Gradonačelnika u skladu sa Instrukcijom Gradonačelnika, broj: 02-45-2768/20 od 11. 02. 2020. godine.

IV

Za realizaciju ovog zaključka zadužuje se direktor Centra.

V

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

DOSTAVLJENO:

1. 1 x Sužba za socijalnu zaštitu, stambene poslove i društvene djelatnosti,
2. 1x Služba kabineta Gradonačelnika,
3. 1 x predsjednik UO,
4. 1 x direktor Centra,
5. 1 x viši stručni saradnik plana, analize i informisanja,
6. 1 x arhiva UO,
7. 1 x arhiva Centra

PRIEDSJEDNICA UPRAVNOG ODBORA:

Azra Smailbegović-Đuherić, dipl. pravnica

JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ZENICA

**PROGRAM RADA
ZA
2023. GODINU**

Zenica, mart 2023. godina

UVODNE NAPOMENE

Centar će u 2023. godini djelovati u okvirima registrovane djelatnosti, uz dosljedno poštivanje i primjenu pozitivnih propisa¹, djelujući i podržavajući strateške ciljeve razvoja Grada Zenica i zadržavajući se na kursu postavljenih srednjoročnih i dugoročnih razvojnih ciljeva. Imputi za izradu ovog programa sadržani su u završnim razmatranjima Izvještaja o radu za 2022. god. u kojima su navedene poteškoće i dati prijedlozi rješenja na čijem ostvarivanju bi trebalo raditi u 2023. godini. Prikaz materije ovoga dokumenta dat je u pet poglavlja: procjena kretanja, ciljevi, ključni zadaci, plan aktivnosti i resursi.

I PROCJENA KRETANJA

Reforma socijalnog sektora je, prema Reformskoj agendi za Bosnu i Hercegovinu, započela u 2015. godini. U 2022. godini značajno je izmijenjen zakonski okvir, kako u pogledu materijalnih propisa tako i propisa procesne naravi. Kad su u pitanju materijalni propisi od 29. decembra 2021. godine počeo se primjenjivati Zakon o roditeljima njegovateljima FBiH. Novim Zakonom o roditeljima njegovateljima utvrđeno je pravo roditelju koji se brine o djetetu sa 100% invaliditetom i potrebom za tuđom njegom i pomoći da prima novčanu naknadu mjesečno u iznosu najniže plaće u Federaciji BiH. Roditelju se priznaje radni staž dok brine o svom djetetu. Pravo za dijete traje doživotno, a roditelj može vršiti pružanje te usluge do svoje 65. godine. U istom položaju je i srodnik koji vrši starateljstvo nad osobom koja je 100% invalid i oduzeta joj je poslovna sposobnost. Postupak utvrđivanja prava vode nadležni centri, a finansira se iz Federalnog budžeta.

¹ Centar u obavljanju djelatnosti primjenjuje, između ostalih, sljedeće materijalne propise:
Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Sl. novine FBiH“, broj 36/99; 54/04; 39/06; 14/09, 3/15 i 45/16);
Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Sl. novine ZDK“, broj 13/07, 13/11, 03/15 i 2/16);
Porodični zakon FBiH („Sl. List FBiH“, broj 35/05 i 41/05, 13/11 i 31/14);
Zakon o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj: 49/06 i 76/11);
Zakon o jedinstvenom uređivanju prava na gotovinsku naknadu pojedincima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Sl. novine FBiH“ broj 9/10);
Zakon o zaštiti od nasilja u porodici („Sl. novine FBiH“ broj 20/13.);
Zakon o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 16/05);
Krivični zakon FBiH („Sl. novine FBiH“ broj 36/03; 37/03; 21/04; 69/04; 18/05; 42/10; 42/11; 59/14 i 76/14);
Zakon o krivičnom postupku FBiH («Sl.novine FBiH», broj 35/03; 37/03;56/03;78/04;28/05;55/06;27/07; 53/07; 9/09 i 12/10);
Zakon o izvršenju krivičnih sankcija u FBiH («Sl.novine FBiH,broj 44/98, 42/99,12/09 i 42/11);
Zakon o izvršenju sankcija u Zeničko-dobojskom kantonu («Sl novine ZE-DO kantona», broj 6/09 i 42/11);
Zakon o slobodi pristupa informacijama („Sl. Novine FBiH“ 32/01 i 48/11);
Zakon o matičnim knjigama („Službene novine Federacije BiH“, br. 37/12 i 80/14);
Zakon o ličnom imenu FBiH („Sl. novine FBiH“ broj 7/12);
Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku („Sl. novine FBiH broj 7/14);
Odluka o provođenju socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom („Sl. novine općine Zenica“, broj 3/08);
Zakon o prebivalištu i boravištu državljanu BiH (Sl. glasnik BiH broj 32/01; 56/08 i 58/15)
Zakon o javnim nabavkama („Sl. glasnik BiH“ broj 39/14);
Zakon o ustanovama (Sl. list RBiH, br. 6/92 i 8/93);
Zakon o hraniteljstvu u FBiH „SL. novine FBiH“ broj 19/17 od 15.3.2017.
Zakon o roditeljima njegovateljima FBiH (Sl. novine FBiH, broj 75/21 od 22.09.2021)
Zakon o materijalnoj podršci porodicama sa djecom FBiH; (Sl. novine FBiH, broj 52/22)
Odluka o zadržavanju prava osnivača Centra za socijalni rad u Zenici od strane Općine Zenica (S. Novine Općine Zenica, br. 4/95)
Uredba o primjeni odgojnih preporuka prema maloljetnicim («Sl. Novine FBiH», broj 6/09);
Pravilnik o utvrđivanju općih kriterija za izbor odgovarajućih preduzeća, organizacija i ustanova u javnom i društvenom sektoru u kojim će se provoditi odgojna preporuka izrečena maloljetniku («Sl. Novine FBiH», broj 43/10);
Pravilnik o otkrivanju, ocjenjivanju sposobnosti, razvrstavanju i evidenciji djece i omladine ometene fizičkom ili psihičkom razvoju («Sl. ListSR BiH, broj 33/86);
Pravilnik o ostvarivanju prava na socijalnu zaštitu osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u BiH („Sl. glasnik BiH“ broj:3/09);
Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama („Sl. novine FBiH“broj: 37/01 i 40/02);
Pravila o zaštiti žrtava i svjedoka žrtava trgovine ljudima državljanu Bosne i Hercegovine („Sl. glasnik BiH“ broj 66/07);
Odluka o ostvarivanju prava iz osnova socijalne zaštite, zdravstvene i boračko-invalidske zaštite, te obrazovanja djece i omladine, povratnika iz Zeničko-dobojskog kantona na području entiteta Republika Srpska (Vlada ZDK; Broj:02-35-22929/11 od 01.09.2011.)
Odluka o provođenju socijalne zaštite („Službene novine općine Zenica“, broj 3/08);
Zakon o upravnom postupku („Službene novine FBiH“ broj: 2/98 i 48/99) je osnovni propis kojim se uređuje postupak primjene materijalnih propisa.
U obavljanju djelatnosti Centar se pridržava međunarodnih konvencija i standarda, a svoje programske ciljeve stavlja u funkciju razvojnih strategija na državnom, entitetском, kantonalmnom ili gradskom nivou.Upravljanje finansijama obavlja se u skladu s važećim propisima i standardima iz oblasti finansija, računovodstva i knjigovodstva.

Donesen je i Zakon o materijalnoj podršci porodicama sa djecom FBiH koji je počeo sa primjenom 8. oktobra 2022. godine. Novim zakonom, između ostalog, su propisani uslovi i način ostvarivanja prava na dječiji dodatak i novčanu pomoć nezaposlenoj porodilji, što predstavlja novinu u ostvarivanju prava iz oblasti socijalne zaštite.

Donesen je i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom ZDK sa primjenom od 1. septembra, a što se tiče procesnih, u julu su donesene izmjene i dopune Zakona o upravnom postupku FBiH.

Zbog navedenih izmjena u drugoj polovini 2022. godine uslijedio je talas povećanja broja zahtjeva za ostvarivanje prava koji je do kraja godine rezultirao brojem od preko 5.000 (zahtjevi za roditelje njegovatelje; materijalna podrška porodicama sa djecom: dječiji dodatak te nezaposlene i zaposlene porodilje po Zakonu ZDK), što je 84,47 % više nego u 2021. godini. Te činjenice upućuju na planiranje rada Centra u znatno obimnijem izvršenju u odnosu na prošlogodišnje. To se odnosi, prije svega, aktivnosti na rješavanju predmeta dječijeg dodatka pristiglim u 2022. godini, brige o trenutnim korisnicima kao i ispitivanje osnovanosti potreba i utvrđivanje prava i usluga po novim zahtjevima građana, a procjena kretanja je povećanje od +50%.

Ciljevi: u 2023. godini

1. Primjena svih prava i usluga socijalne zaštite, zaštite porodice sa djecom i porodično-pravne zaštite utvrđenih propisima;
2. Razvijanje preventivnih programa i programa alternativne zaštite;
3. Osigurati blagovremeno rješavanje zahtjeva građana za ostvarivanje prava iz socijalne i dječije zaštite;
4. Izmjene i dopune Federalnog i Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti kojim će se izvršiti usklađivanje odredaba o zbrinjavanju osoba sa duševnim smetnjama sa evropskim konvencijama o ljudskim pravima i izmjene i dopune federalnog Zakona o sudovima;
5. Aktivno uključivanje u izradu novih zakonskih rješenja;
6. Unaprijediti zaštitu ličnih podataka u skladu sa aktima Centra;
7. Poboljšati prošlogodišnje rezultate na jačanju institucija braka i porodice, preveniranje porodičnih i bračnih problema i nasilja u porodici, odnosno unapređenju rada u oblasti roditeljskog staranja, starateljstva i hraniteljstva;
8. Provesti reviziju korisnika stalne novčane pomoći i gradske narodne kuhinje.
9. Aktivirati sve potrebne resurse lokalne zajednice sa ciljem sprečavanja prosjačenja.
10. Povećati prisutnost Centra u javnosti lokalne zajednice i uspostava suradnje sa mjesnim zajednicama na području Zenice.
11. Osigurati posvećenost i motiviranost radnika za odgovorno izvršavanje povjerenih zadataka, uz povećanje stepena radne discipline.

III KLJUČNI ZADACI

Ključni zadaci Centra u 2023. godini u znatnoj mjeri su definirani u VII poglavljju „Plan poslovanja u 2023. godini“ Izvještaja o radu Centra za 2022. god., koji u korelaciji sa strateškim ciljevima razvoja Centra opredjeljuju zadatke u 2023. godini kako slijedi:

1. Osiguravanje zaštite za trenutne korisnike
2. Revizija utvrđenih prava
3. Približavanje usluga stanovništvu
4. Otkrivanje i evidentiranje potreba stanovništva
5. Zadovoljavanje potreba lokalnog stanovništva

6. Planiranje, izvještavanje i informisanje
7. Razvoj međusektorske saradnje
8. Stručno usavršavanje i osposobljavanje radnika
9. Poboljšanje organizacije rada
10. Poboljšanje kadrovske strukture
11. Poboljšanje materijalno – tehničkih resursa
12. Javne nabavke
13. Implementacija razvojnih strategija i planova

Pregled ključnih zadataka, planiranih aktivnosti za izvršenje zadataka, kao i projekcija očekivanih efekata dati su u tabelarnom pregledu „Plan aktivnosti u 2023“.

IV PLAN AKTIVNOSTI U 2023. GODINI

ZADATAK	AKTIVNOST	OČEKIVANI EFEKTI
1. Osiguravanje zaštite za trenutne korisnike	poslovi vezani za isplatu novčanih naknada korisnicima materijalnih oblika socijalne i dječje zaštite monitoring i evaluacija rada staratelja izvršenje odgojnih mjeru prema maloljetnicima pružanje savjetodavnih i drugih stručnih usluga praćenje primjene utvrđenih oblika socijalne zaštite praćenje i izvještavanje o izrečenim zaštitnim mjerama	Osigurana zaštita svih korisnika koji su na evidenciji Centra.
2. Revizija utvrđenih prava	revizija prava na dodatak na djecu revizija prava na stalnu novčanu pomoć (SNP) revizija smještaja u drugoj porodici i ustanovama socijalne zaštite ukoliko se stvore zakonski uslovi vanredna revizija svih prava socijalne zaštite ako dođe do planirane promjene zakonodavstva na federalnom nivou, odnosno na kantonalmom nivou revizija hraniteljstva	Izvršena revizija svih korisnika SNP i DD, smještaja u drugu porodicu ili ustanovu socijalne zaštite
3. Približavanje usluga stanovništvu	razvijanje saradnje sa lokalnom zajednicom (MZ; škole, NVO i dr.) planiranje i razvijanje mješovitog sistema pružanja usluga socijalne zaštite izdavanje brošura i dr. promotivnih materijala, a u saradnji sa NVO i putem projektnih aktivnosti nastupi u medijima	Nastavljen proces približavanja usluga stanovništvu Grada i povećanje kvaliteta pružanja usluga. Povećan broj partnera u izvršavanju ovih zadataka. Povećan broj korisnika usluga Centra kao rezultat ovih aktivnosti.
4. Otkrivanje i evidentiranje potreba stanovništva	kreiranje i implementacija posebnih projekata istraživačkog karaktera anketiranje i intervjuji u MZ, Centru i na drugim mjestima formiranje baza podataka o potrebama stanovništva distribucija informacija o potrebama stanovništva	Proveden i predstavljen najmanje jedan istraživački projekat, otkrivene i evidentirane potrebe lokalnog stanovništva u granicama zadnjeg petogodišnjeg projekta.
5. Dijagnosticiranje i zadovoljavanje potreba lokalnog stanovništva	utvrđivanje prava iz socijalne, porodične i dječje zaštite; zbrinjavanje djece bez roditeljskog staranja i odraslih lica bez porodične zaštite prihvati i zbrinjavanje djece zatećene u skitnji, prosjačenju i vršenju drugih asocijalnih pojava pružanje stručne pomoći i ishrane putem Gradske narodne kuhinje za najugroženiju djecu čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama davanje stručnih mišljenja za sudove ili tužilaštva o maloljetnicima u sukobu s zakonom davanje stručnih mišljenja za sudove ili tužilaštva o osuđenim licima u smislu primjene Zakona o izvršenju krivičnih sankcija otkrivanje, evidentiranje, ocjenjivanje i razvrstavanje djece ometene u psihosocialnom pogledu	Osigurana potrebna zaštita, podrška ili pomoć za sva novoootkrivena lica ili lica koja su zatražila pomoć Centra u skladu sa zakonom. Pokrenuto cca 4-4,5 hiljada novih upravnih postupaka za utvrđivanjem prava iz socijalne, porodične ili dječje zaštite.

ZADATAK	AKTIVNOST	OČEKIVANI EFEKTI
	fizičkom razvoju zaštita materijalno neosiguranih lica pružanje zaštite osobama s invaliditetom pružanje zaštite, u saradnji sa drugim ustanovama, ovisnicima zaštita starih lica bez porodičnog staranja zaštita ostalih lica u stanju socijalne potrebe zaštita braka i porodice; utvrđivanje i provođenje mjera porodično-pravne zaštite (posredovanje, povjeravanje, izdržavanje, kontaktiranje i dr) evidentiranje, prijavljivanje, praćenje i izvještavanje o nasilju u porodici i trgovine ljudima pružanje usluga savjetovališta za brak i porodicu; nastavak saradnje sa UG Medica Zenica na zaštiti žrtava nasilja u porodici (terapijski rad, zbrinjavanje u sigurnu kuću i dr.) omogućavanje zdravstvene zaštite licima koja nisu zdravstveno osigurana po drugom osnovu pružanje usluga socijalnog i drugog stručnog rada raspisivanje tendera za izbor lica koja će pružati usluge kućne njege i pomoći u kući za stara lica bez porodičnog staranja Nastavak razvijanja servisa stanovanja u zajednici uz podršku i snažniju kampanju sa ostalim zainteresovanim akterima za razvoj servisa kućne njege i pomoći u kući	Riješeno 95%. Pruženo cca 20 hiljada usluga socijalnog i drugog stručnog rada
6. Planiranje, izvještavanje i informisanje	izrada strategije razvoja Centra izrada izvještaja o radu i finansijskog izvještaja Centra za 2022.godinu izrada Programa rada, plana aktivnosti i finansijskog plana za 2023. god., te operativnih finansijskih planova odgovori na vijećnička pitanja i pitanja građana i institucija izrada informacija, analiza i sl. medijska promocija Centra	Blagovremeno izvršena obaveza planiranja i izvještavanja o aktivnostima i potrošnji finansijskih sredstava Centra u protekloj i tkućoj godini, te javnost informisana o svim aktuelnostima u Centru u toku godine. Izrađena i promovisana najmanje jedna informacija o aktuuelnom temama iz djelokruga rada Centra
7. Razvoj međusektorske saradnje	afirmacija saradnje sa organima i institucijama na osnovu potpisanih protokola o saradnji razvoj novih partnerstava	Postojeća saradanja unaprijeđena i razvijena nova partnerstva koja olakšavaju obavljanje djelatnosti.
8. Stručno usavršavanje i osposobljavanje radnika	upućivanje i prisustvovanje radnika Centra stručnim skupovima: seminari, radionice, konferencije i sl.	Stručni potencijali radnika dodatao razvijeni za efikasnije izvršavanje zadataka i kreativniji pristup u izvršenju posla.
9. Supervizija, lični i profesionalni razvoj radnika Centra	nastavak jačanja kapaciteta radnika Centra modelom kojim se poboljšavaju profesionalne kompetencije, uspostavlja ili povećava zadovoljstvo poslom, sprečava razvoj sindroma profesionalnog sagorijevanja i povećava djelotvornost profesionalnog rada, odnosno primjena modela supervizije. Superviziju sprovodi tim Centra, supervizori socijalni radnik i psiholog. Ovaj proces će u saradnji sa UO biti nastavljen i u 2023. godini.	Porasli lični i profesionalni kapaciteti radnika Centra koji rade s korisnicima, što povećana djelotvornost profesionalnog rada i kompetencija svakog od profesionalaca
10. Poboljšanje organizacije rada	donošenje ili uskladivanje opštih akata Centra s promjenama propisa: uskladivanje Pravilnika o radu, uskladivanje broja izvršilaca i opisa poslova u skladu sa Pravilnikom o standardima za osnivanje i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite i dr.	Zakonitost u radu, Poboljšana organizacija i efekti rada

ZADATAK	AKTIVNOST	OČEKIVANI EFEKTI
	<p>donošenje izmjena i dopuna opštih akata za primjenu Zakona o zaštiti ličnih podataka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o provedbi Zakona o zaštiti ličnih podataka, • Plan sigurnosti ličnih podataka, <p>Registar evidencija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. evidenciju o zaposlenim i evidencija o radnom vremenu 2. evidenciju o obraćunu i isplatama plata zaposlenim u Centru 3. Knjiga evidencija – izdath iskaznica 4. evidencije o upisnicima i djelovodnicima predmeta i akata 5. Imenik osoba pod starateljstvom, 6. Glavna starateljska knjiga, 7. Upisnik imovine osoba pod starateljstvom 8. Knjiga evidencije usvojenja 9. Karton evidencije sudske odluka i sporazuma o izdržavanjuđece i roditelja 10. Evidencija – registar korisnika prava (socijalne i dječijezaštite) 11. Knjiga evidencije lica sa smetnjama u razvoju 12. Evidencija o korisnicima zdravstvene zaštite 13. Evidencija o korisnicima prava na smještaj u terapijskim zajednicama 14. Evidencija o izrečenim zaštitnim mjerama obaveznog psihosocijalnog tretmana i izvršenja mjera 15. Evidencija o izrečenim zaštitnim mjerama obaveznog lječenja od ovisnosti od alkohola, opojnih droga i drugih psihotropnih supstanci i izvršenju mjera, 16. Knjiga evidencije maloljetnih počinilaca krivičnih djela 17. Evidencija o djeci koja rade na ulici <p>Uputstva i instrumentarij za obavljanje stručnog rada i druga, po potrebu, ako dođe do promjene propisa ili nadležnosti</p>	
11.Poboljšanja u kadrovskoj strukturi	<p>osiguranje uslova za zapošljavanje novih radnika radi dostizanja standarda utvrđenih Pravilnikom o standardima za osnivanje i pružanje usluga ustanova socijalne zaštite.</p> <p>Izrada novog Pravilnika o radu JU Centar za socijalni rad Zenica</p> <p>po potrebi angažovanje volontera, pripravnika ili drugih lica po ugovoru o djelu</p> <p>U saradnji sa UO formiran je tim od četiri radnika koji provode obuku na temu izrade i apliciranja projekata sa ciljem da se u narednom periodu akcenat stavi na izradu i apliciranje projekata iz oblasti socijalne zaštite prema stranim fondovima i organizacijama.</p>	<p>Poboljšana kadrovska struktura za kvalitetno i blagovremeno izvršavanje poslova</p> <p>Osigurana veća posvećenost zaposlenika za odgovorno izvršavanje povjerenih zadataka</p> <p>Otvorene i druge mogućnosti finansiranja Centra</p>
12.Poboljšanje materijalno tehničkih resursa	<p>Zamjena kancelarijskog namjestaja</p> <p>zamjena amortizovane računarske i druge opreme</p> <p>promjena instalacija (popravak odvodnih cijevi, razdvajane elektroinstalacija itd)</p>	Bolji materijalno-tehnički uslovi za efikasnije i racionalnije obavljanje poslova kako u Centru tako i na terenu.
13. Javne nabavke	<p>izrada Plana nabavki u 2023. godini</p> <p>realizacija Plana nabavki u 2023. godini</p> <p>izrada izvjestaja o provedenim nabavkama</p>	Transparentnim postupcima izvršene nabavke usluga, roba i radova neophodnih za funkcionisanje Centra.
14. Ostali poslovi	izvršenje vanrednih, neplaniranih poslova, izazvanih vanrednim situacijama kao što je bila poplava iz 2014. godine, ekstremna zima iz 2017. godine, poplave iz 2019. godine, pandemija CORONAVIRUSA iz 2020. i 2021. te drugi nepredviđeni eksterni i interni rizici.	U granicama nadležnosti, ljudskih potencijala i ostalih resursa izvršeni dodatni –ne planirani poslovi.

V RESURSI

1. Kadrovi

U izvršenje Programa rada u 2023. godini Centar će ući sa postojećih 49 radnika, od čega su 63,27% su VSS/VŠ kadrovi, a 36,73% radnici sa SSS, KV i NK. Tokom godine pitanje popunjavanja kadrova će se rješavati u skladu sa Programom rada i Finansijskim planom Centra, uz mogućnost angažovanja volontera, te podrške NVO.

Radnici će nastaviti proces stručnog usavršavanja, u skladu sa Programom rada i finansijskim mogućnostima, upućivanjem na seminare i slične stručne skupove, te nabavkom stručne literaturе. Centar će nastaviti s praksom osposobljavanja za rad pripravnika i volontera.

2. Prostorni i tehnički resursi

Većina poslova izvršavat će se u objektu Centra, sagrađenom 1970. godine, sa trenutno raspolaživih 2.000 m² uređenog, zatvorenog-kancelarijskog prostora; 400 m² nedovršenog, zatvorenog-kancelarijskog prostora i 500 m² otvorenog prostora, u kojem je radnicima na raspolaganju zadovoljavajuća materijalno-tehnička oprema. U posebnim projektnim aktivnostima sa NVO i drugim organima i organizacijama, planira se nastavak poboljšanje uslova rada u prostorijama Centra. U toku godine očekuje se realizacija projekta sanacije mokrog čvora, nabavka i ugradnja žaluzina te unapređenje videonadzora.

Terenski rad obavljat će se upotrebom tri motorna vozila, jednog doniranog kombija, doniranog terenskog vozila Toyota i putničkog vozila Dacia, kupljenog 2019. godine iz sredstava Budžeta Grada Zenica.

Posebnu pažnju tokom cijele godine potrebno je posvetiti očuvanju zdravlja radnika i korisnika Centra.

Zenica, mart 2023. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
GRAD ZENICA
JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ZENICA
- UPRAVNI ODBOR -
Broj: 02/1-04-5-331/23-1
Zenica, 28. 03. 2023. godine

Na osnovu člana 16. stav 1. Poslovnika o radu Upravnog odbora, a u vezi sa članom 30. Pravila JU Centar za socijalni rad Zenica, broj: 04/1-05-3-561/19 od 15. 07. 2019. godine, broj: 04/1-05-3-613/19 od 02. 08. 2019. godine i broj 04/1-05-3-451/21 od 26. 05. 2021. godine, Upravni odbor JU Centar za socijalni rad Zenica na 12. redovnoj sjednici održanoj dana 28. 03. 2023. godine, donio je

Z A K L J U Č A K

I
Usvaja se Program rada Javne ustanove Centar za socijalni rad Zenica za 2023. godinu, u tekstu koji je sastavni dio ovog zaključka.

II
Programa rada Javne ustanove Centar za socijalni rad Zenica za 2023. godinu, sa ovim zaključkom dostaviti Službi za socijalnu zaštitu, stambene poslove i društvene djelatnosti, Grada Zenica i Službi kabineta gradonačelnika u skladu sa Instrukcijom Gradonačelnika, broj: 02-45-2768/20 od 11. 02. 2020. godine.

III
Za realizaciju ovog zaključka zadužuje se direktor Centra.

IV
Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

DOSTAVLJENO:

1. 1 x Sužba za socijalnu zaštitu, stambene poslove i društvene djelatnosti,
2. 1x Služba kabineta Gradonačelnika,
3. 1 x predsjednik UO,
4. 1 x direktor Centra,
5. 1 x viši stručni saradnik plana, analize i informisanja,
6. 1 x arhiva UO,
7. 1 x arhiva Centra

PREDSJEDNICA UPRAVNOG ODBORA:

Azra Smailbegović-Đuherić, dipl. pravnica

**GRAD ZENICA
JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD**

PLAN

**DJELOVANJA U IZVANREDNIM SITUACIJAMA
IZAZVANIM PRIRODNIM I DRUGIM NESREĆAMA**

Zenica, april 2023. godine

Uvod

Živimo u vremenu velikih klimatskih promjena koje sa sobom donose inteviziranje prirodnih nesreće i naglo snižavanje opšteg kvaliteta života uz ugrožavanje elementarnih uslova opstanka. Elementarne nepogode sve češće dovode do narušavanja prirodne ali i socijalne ravnoteže tako što devastirajući životnu okolinu one smanjuju opšti socio-ekonomski potencijal razvoja društva. U takvim uslovima, socijalno osjetljive kategorije su izložene višestrukim rizicima. Devastiranje mjesto stanovanja, uništavanje poljoprivredne proizvodnje, zagađenje vode za piće, pandemije i sl. dovode veliki broj ljudi u stanje socijalne ugroženosti čiji ishodi su vidljivi u: povećanom siromaštvu i beskućništvu, pojavi gladi i opasnosti po zdravlje i život ljudi. Ovim problemima su izložena posebno djeca i porodice sa djecom. Smatra se da djeca čine od 50 do 60 posto svih soba zahvaćenih katastrofama.

U takvoj situaciji države imaju posebnu odgovornost kreiranja efikasnih sistema zaštite i spašavanja koji će uvažiti specifičnost potreba socijalno osjetljivih grupa stanovništva koje se nađu na udaru posljedica prirodnih nesreća.

Poplave u maju 2014. i pandemija korona virusa 2019.¹ godine djelovale su kao snažan podsjetnik da je Bosna i Hercegovina, a time i grad Zenica², dio globalnih kretanja, te da će se morati dati sistemski odgovor na posljedice koje po stanovništvo ostavljaju prirodne nesreće.

U svrhu unapređenja sistema prevencije, pripravnosti i odgovora na posljedice prirodnih i drugih nesreća, a u okviru ostvarivanja ciljeva iz Agende 2030, UNICEF je u saradnji sa drugim UN-agencijama izradio poseban model integrisanih strategija za smanjenje rizika od katastrofa (DDR) sa akcentom na zaštitu socijalno osjetljivih kategorija, a posebno na zaštitu djece i porodica sa djecom. Pored sistema zaštite i spašavanja (civilna zaštita), drugi sistem koji treba da bude uključen u provođenje DRR modela je sistem socijalne, porodične i dječje zaštite. S obzirom na to da su ključne ustanove tog sistema u Bosni i Hercegovini centri za socijalni rad, UNICEF BiH je, u saradnji sa Federalnim ministarstvom za rad i socijalnu politiku proteklih godina pružio podršku za 14 centara za socijalni rad u BiH da uspostave integrisani DRR model djelovanja u sektoru socijalne zaštite. U okviru projekta „Jačanje socijalne i zdravstvene zaštite kao odgovor na pandemiju COVID-19“, UNICEF je u saradnji sa Federalnim ministarstvom za rad i socijalnu politiku, Savezom socijalnih radnika FBiH i lokalnim upravama u FBiH, uz finansijsku podršku USAID-a, pružio podršku za uspostavu DRR modela u socijalnoj zaštiti za još 5 centara za socijalni rad u FBiH.

Ova podrška obuhvata izradu 2 ključna dokumenta integrisanog DRR modela u socijalnoj zaštiti, odnosno: 1) Procjenu rizika i ranjivosti centra za socijalni rad, 2) Plana pripravnosti i

¹ Ukupna šteta uzrokovana poplavama u 2014. godini iznosila je oko 1,7 milijardi dolara, prema procjeni potreba za oporavak od poplava u Bosni i Hercegovini (Recovery Needs Assessment 2014. Štete od posljedica pandemije iz 2019-21 godine se još analiziraju.

² Prirodna nesreća izazvana obilnim padavinama u maju 2014. godine, na području Grada Zenica izazvala je pomjeranje više od 1.000 porodica sa svojih ognjišta, djelimičnu ili totalnu štetu na preko 500 stambenih i gospodarskih objekata, kao i na lokalnoj infrastrukturi (putevi, izvorišta, vodovodi, elektro i telefonski vodovi, groblja i drugo).

djelovanja centra za socijalni rad u izvanrednim situacijama izazvanim prirodnim i drugim nesrećama.

U tu svrhu Gradonačelnik Grada Zenica svojim Rješenjem br. 02-45-14804/21 od 23.08.2021 godine formirao Radnu grupu za izradu strateških dokumenata djelovanja u kriznim situacijama u ustanovama socijalne zaštite grada Zenica.³ Zadatak radne grupe je bio da uz podršku UNICEF-a, izradi Procjenu rizika i ranjivosti centra za socijalni rad na osnovu provedene analize trenutnog stanja socijalne ugroženosti i postojećih resursa sistema socijalne zaštite i sistema zaštite i spašavanja. Radna grupa je održala veliki broj konsultacija, radnih sastanaka i istraživačkih radnji što je dovelo do izrade „Analize i procjene rizika djelovanja Centra za socijalni rad Zenice u izvanrednim situacijama izazvanim prirodnim i drugim nesrećama“.

Na osnovu Procjene rizika, Radna grupa je pristupila izradi Plana pripravnosti i djelovanja Centra za socijalni rad u slučaju prirodnih i drugih nesreća. Plan predstavlja operativno-planski dokument koji definiše ciljeve, mjere, aktivnosti, nosioce, vremenske okvire, indikatore i okvirna finansijska sredstva sa izvorima finansiranja za postupanje centra za socijalni rad u svim fazama djelovanja u izvanrednim situacijama (pripravnost, odgovor, oporavak).

Metodološki okvir

Metodološki okvir za izradu Planova pripravnosti i postupanja u centrima za socijalni rad proizlazi iz Smjernica za izradu Planova pripravnosti i djelovanja centara za socijalni rad u slučaju prirodne i druge nesreće čiju izradu je podržao UNICEF, u saradnji sa Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike i Federalne uprave civilne zaštite.

Metodološki okvir proizlazi iz normativnih rješenja koja regulišu ovu oblast, dosadašnjih iskustava djelovanja CSR u izvanrednim situacijama, prikupljenih saznanja kroz implementaciju Zajedničkog UN Swiss DRR programa i Priručnika za djelovanje centara za socijalni rad u izvanrednim situacijama izazvanim prirodnim nesrećama. Shodno zakonskoj regulativi, centri za socijalni rad predstavljaju dio snaga zaštite i spašavanja u svojstvu pravnog lica. Pravna lica, između ostalog, provode odgovarajuće pripreme, donose i razrađuju planove zaštite i spašavanja za svoje djelovanje, planiraju i osiguravaju potrebna sredstva i druge resurse za uspješno izvršenje planiranih zadataka.

Plan zaštite i spašavanja, odnosno Plan pripravnosti i djelovanja centara za socijalni rad u slučaju prirodne i druge nesreće (plan pravnog lica, u ovom slučaju ustanove CSR) predstavlja zvanični plansko-operativni dokument po kojem se postupa u situacijama prevencije i pripravnosti, odgovora i otklanjanja nastalih posljedica, odnosno oporavka/normalizacije života na ugroženom području.

Primarni cilj Plana je osiguranje blagovremene, efikasne i odgovarajuće socijalne zaštite stanovništvu na području općine/grada u slučaju povećanog stepena socijalne ugroženosti

³ Sastav radne grupe: Sumea Mujkanović, koordinator; Draženka Subašić; Samir Kavazović, Almir Šabanović, Amila Kovač, Azira Kadušić

uslijed prirodnih i drugih nesreća. Planom djelovanja stvaraju se pretpostavke za efikasno postupanje i ispunjavanje zakonom definisanih obaveza centara za socijalni rad prema korisnicima koji se nađu u stanju socijalne potrebe uzrokovane prirodnim i drugim nesrećama, kao i prema materijalnim, tehničkim i organizacijskim resursima same ustanove.

Uzimajući u obzir navedeno, metodologija izrade Plana CSR je zasnovana na četiri ključna elementa funkcionisanja sistema socijalne zaštite na nivou Grada Zenice u izvanrednim situacijama izazvanim prirodnim nesrećama, bazirani na nalazima izrađene procjene rizika, i to:

1. Procjena rizika ugroženosti materijalno-tehničkih i organizacijskih resura Centra za socijalni rad,
2. Procjena rizika socijalnih problema korisnika, mjera i usluga sistema socijalne zaštite,
3. Procjena rizika ulaska u stanje socijalne potrebe socijalno osjetljivih grupa građana,
4. Procjena rizika međusektorske saradnje sudionika sistema zaštite i spašavanja sa fokusom na ulogu i značaj Centra za socijalni rad.

U skladu sa tim, izrađen je Plan pripravnosti i djelovanja centara za socijalni rad u slučaju prirodne i druge nesreće koji objedinjava četiri metodološke cjeline, odnosno pravca planiranja: zaštita resursa i održivosti organizacijske strukture Centra za socijalni rad, zaštita i podrška korisnicima Centra za socijalni rad, socijalna podrška građanima koji se nađu u stanju socijalne potrebe i multisektorska saradnja u izvanrednim situacijama prouzrokovanim prirodnim nesrećama.

Svaka cjelina je razrađena u formi tabele koja u sebi sadrži tri posebna dijela kojima se razrađuju postupanja tokom tri osnovne faze zaštite i spašavanja, a to su: faza pripravnosti, faza odgovora i faza oporavka.

Svaka cjelina Plana sadrži sljedeće elemente koji su inkorporirani kao kolone u tabelama:

- Opšti cilj,
- Operativne ciljeve (prioritete),
- Vrste opasnosti (prirodnih nesreća),
- Vrste socijalnih rizika/problema (za korisnike i građane)
- Prepreke i teškoće u institucionalnoj saradnji (kod multisektorske saradnje),
- Mjere,
- Aktivnosti,
- Nosioci aktivnosti,
- Partneri,
- Vremenski okviri,
- Indikatori (vrste indikatora, početna vrijednost, ciljna vrijednost),

Ciljevi, prioriteti, potencijalne opasnosti, socijalni rizici i teškoće u saradnji su definisani na osnovu ključnih nalaza procjene rizika.

Mjere, aktivnosti, nosioci aktivnosti proizilaze iz nadležnosti i odgovornosti pojedinih subjekata uključenih u proces zaštite i spašavanja.

Vremenski okvir provođenja aktivnosti je usklađen sa dinamikom procesa zaštite i spašavanja. Zbog toga je sasvim razumljivo zašto je bilo moguće u fazi pripravnosti odrediti konkretnе rokove dok to nije bilo moguće za fazu odgovora i fazu oporavka.

Indikatori su usmjereni isključivo na mjerjenje nominalnog rezultata provedene aktivnosti, odnosno da li je pojedina aktivnost realizovana ili nije, te u kom obimu se ona realizovala. Mjerenja efekata provedenih aktivnosti nisu predviđena ovim planom, jer će se ista provoditi u postupku evaluacije.

Kolone **finansijska sredstva i izvori finansiranja** su popunjene u fazi pripravnosti. U fazama odgovora i oporavka to nije bilo moguće učiniti iz razloga što su isti podložni promjenama koje je u ovom trenutku veoma teško egzaktno navesti. Radi metodološke konzistentnosti u procesu planiranju, ove kolone su ipak ostavljene u tabelama.

Osiguranje finansijskih sredstava za mjere zaštite i spašavanja regulisano je članom 24. tačka 7. i članom 29. tačka 3., Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine FBiH“, br. 39/03, 22/06 i 43/10). Osiguranje finansijskih sredstava za provođenje mjera i ostvarivanje prava socijalne zaštite korisnika, kao i za obezbjeđivanje sredstava socijalne zaštite osobama kojima je uslijed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite, regulisano je članom 97. Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodica sa djecom FBiH (Službene novine FBiH", br. 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 7/14, 45/16, 19/17 i 40/18).

Sadržaj

Uvod	2
Metodološki okvir	3
Ključni nalazi procjene rizika	7
Djelovanje usmjereno na resurse i funkcionisanje Centra za socijalni rad Grada Zenice	8
Djelovanje usmjereno prema korisnicima Centra za socijalni rad Grada Zenice	12
Djelovanje usmjereno prema građanima Zenice koji se iznenada nađu u stanju socijalne potrebe zbog posljedica prirodnih i drugih nesreća	18
Djelovanje usmjereno na međusektorsku saradnju	22
Dijagram/shema djelovanja Centra za socijalni rad Zenice u slučajevima prirodne i druge nesreće	25
Donošenje, praćenje implementacije, izvještavanje, ažuriranje i evaluacija plana.....	26

KLJUČNI NALAZI PROCJENE RIZIKA

CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ZENICA

Rizici po resurse i djelatnosti Centra	Socijalni rizici postajećih korisnika Centra	Socijalni rizici za građane / potencijalni korisnici	Rizici i prepreke u saradnji
Oštećenje/uništenje zgrade CSR	Beskućništvo	Siromaštvo	nedostatak finansijskih sredstava na lokalnom nivou loša materijalno tehnička opremljenost
Oštećenje/ uništenje arhive i baze podataka	Beskućništvo	Beskućništvo	
Oštećenje tehničkih sredstava	Invaliditet	Nezaposlenost	nedostatak baze podataka (osim SOTAC baze)
Oštećenje/uništenje službenog vozila	Socijalni aspekti razdvojenosti obitelji (uskraćenost obiteljske podrške)	Narušeno fizičko i mentalno zdravlje,	naglo povećanje broja korisnika
Ugroženost mentalnog i fizičkog zdravlja upostenih	Psihosočajni aspekti ugroženosti (PTSF , anksioznost, depresija)	Nasilje u obitelji	neefikasnja koordinacija i razmjena podataka s ostalim akterima
Priyemni prekid ili otežano pružanje usluga korisnicima	Socijalna isključenost starih osoba		
	Marginalizacija djece i mladih u sukobu sa zakonom		

PRIORITETNE GRUPE KORISNIKA CENTRA ZA SOCIJALNI RAD U SLUČAJEVIMA PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA	OSTALE PRIORITETNE GRUPE GRAĐANA U SLUČAJEVIMA PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
Djeca bez roditeljskog staranja	Osobe s manjim stepenom invaliditeta koje žive same
Djeca sa smetnjama u razvoju koja žive u ranljivim porodicama	Starije osobe koje žive same
Druga djeca iz socijalno osjetljivih i ranljivih porodica	Djeца i јене на ugroženim područjima
Osobe s visokim stepenom invalidnosti koje u zadovoljavanju temeljnih potreba trebaju pomoći druge osobe	Beskućnici
Stare i nemoćne osobe bez porodične zaštite koje žive same ili su smještene u ustanove	Osobe s duševnim smetnjama
Stare i nemoćne osobe smještene u ustanovama	Romi
Starije osobe korisnici stalne novčane pomoći	Osobe s invaliditetom bez smještaja koje žive na području pod rizikom
Dječa iz porodica pod rizikom od razdvajanja	Druge osobe koje u izvanrednoj situaciji ostanu bez podrške i zahtijevaju pomoći

DJELOVANJE USMJERENO NA RESURSE I FUNKCIONISANJE CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZENICA

Opći cilj: Osigurati efikasno funkcionisanje Centra za socijalni rad Zenica u izvanrednim situacijama izazvanim prirodnim i drugim nesrećama

Operativni cilj 1: Unaprijediti materijalno-tehničku opremljenost i organizacijsko djelovanje Centra za djelovanje u izvanrednim situacijama izazvanim prirodnim i drugim nesrećama

Operativni cilj 2: Osigurati podršku zaposlenicima Centra za rad u izvanrednim situacijama izazvanim prirodnim i drugim nesrećama

Oc – operativni cilj; O – opasnost; A – vrsta indikatora; B – početna vrijednost; C – ciljna vrijednost

FAZA	PRIPRAVNOSTI	Mjere	Aktivnosti	Nositelj aktivnosti	Partneri	Vremenski okvir	Indikatori			Finansijska sredstva	Izvor finansiranja
							A	B	C		
1 sve	Reorganizacija baze podataka i digitalne arhive		Analiza postojećeg stanja interne baze podataka i raspoložive arhive	CSR Zenica	Informatička kuća	2022 - 2023	Elaborat	Nije izrađen elaborat	Izrađen elaborat	3.000 KM	Budžet Grada
			Izrada posebne baze podataka za evidenciju potreba korisnika u kriznim situacijama	CSR Zenica	-	2022 - 2023	Br. baza podataka	0	1	1	Nisu potrebna
			Nabavka potrebne opreme za efikasnije i sigurnije arhiviranje	CSR Zenica	GradZenica, UNICEF BiH	2022	Oprema	Nema je	Nabavljena oprema	5.000 KM	Budžet Grada UNICEF
			Edukacija osoblja o novom načinu arhiviranja dokumentacije i korištenju baza podataka	CSR Zenica	Informatička kuća,	2023	Br. uposlenika na edukaciji	0	15	1.500 KM	Budžet Grada
			Nabavka PP aparata i sistema vatriodajve	CSR Zenica	-	2022	Aparati i sistem	Nisu nabavljeni	Nabavljeno	15.000 KM	Budžet Grada
			Digitalizacija postojeće dokumentacije u ciju zaštite dokumentacije od požara i poplava	CSR Zenica	-	2023	Br. digitaliz. predmeta	0	10.000	Nisu potrebna	-
			Obezbeđenje garažnog prostora za postojeći vozni park	CSR	-	2023 - 2025	Aktivnost	Nije obavljena	Obavljena	500 KM / godišnje	Budžet Grada
			Određivanje potencijalnih lokacija za rad mobilnih timova na terenu	CSR Zenica	CZ i savjeti MZ Grada	2023	Br. lokacija	0	10	3.000 KM	Budžet Grada
			Osiguranje finansijskih sredstava za rad mobilnih timova	CSR Zenica	Grad Zenica	2023 - 2025.	Stavka u budž. Centra	Nema	Def. stavka u budžetu	10.000 KM / god.	Budžet Grada
			Izrada projektne dokumentacije za novi arhivski prostor	CSR Zenica	JP Zenica Zenica	2023.	Projekat/ dokument	Nije izrađen	Izrađen projekat	3.000 KM	Donatorska sredstva
			Opremanje arhivskog prostora	CSR Zenica	-	2024	Aktivnost	Nije opremljen prostor	Opremljen prostor	30.000 KM	Grad Donatori

FAZI				FAZI								
FAZA	ODGOVORA	OC	Mjere	Aktivnosti	Nositelj aktivnosti	Partneri	Vremenski okvir	Aktivnost	B	C	Indikatori	
							FAZA	FAZA	FAZA	FAZA	FAZA	
1	Aktiviranje smjernica u djelovanju u kriznim situacijama			Raspoređivanje uposlenih i mobilnih timova	CSR Zenica	—	U toku krizne situacije	Aktivnost	Nisu raspoređeni	Raspoređeni su		
				Podjela zaštitne opreme i neophodnih sredstava	CSR Zenica	—	U toku krizne situacije	Aktivnost	Nije podjeljena	Podjeljena je		
				Interventna procjena ugroženosti organizacije, resursa i korisnika	CSR Zenica	—	U toku krizne situacije	Procjena/ dokument	Nije urađena	Urađena procjena		
				Definisanje prioriteta i uspostavljanje plana za hitno djelovanje	CSR Zenica	—	U toku krizne situacije	Prioriteti	Nisu definisani	Definisani prioriteti		
				Izmještanje voznog parka u siguran prostor	CSR Zenica	—	U toku krizne situacije	Aktivnost	Nisu izmještena	Izmještena su		
				Ostvarivanje kontakta sa Civilnom zaštitom Grada	Direktor CSR Zenica	—	U toku krizne situacije	Br. kontaktata	0	Max. u skladu s potrebama		
2	Organizovanje mobilnog tima za izvanredne situacije	sve		Nabavka polica, pp ormara i reflektivne folije na prozore arhive	CSR Zenica	—	2022	Oprema i namještaj	0	Nabavljena	5.000 KM	Donatorska sredstva
				Imenovanje mobilnog tima centra	Direktor CSR	—	2022	Rješenje	Nije donijeto	Donijeto	Nisu potrebna	
				Izrada smjernica za postupanje mobilnog tima u kriznim situacijama	Radna grupa i mob. tim	UNICEF BiH, Civilna zaštita	2023	Smjernice/ dokument	Nisu izrađene	Izrađene su	Nisu potrebna	
				Edukacija članova mobilnog tima za postupanje u kriznim situacijama	CSR Zenica	UNICEF BiH, Civilna zaštita		Br. educiranih članova mobilnog tima	0	10	5.000 KM	Donatorska sredstva
				Nabavka lične zaštitne opreme za mobilni tim	CSR Zenica	—	2022	Zaštitna oprema	Nije nabavljen	Nabavljena	3.000 KM	Budžet Grada
				Edukacija iz protivpožarne zaštite	CSR Zenica	Civilna zaštita Grada Zenica, DVD Zenica	2023	Br. uposlenika koji su prošli edukaciju	0	50	1.000 KM	Donatorska sredstva
				Simulacijske vježbe evakuacije uposlenika iz objekta centra	Civilna zaštita Grada Zenice	CSR Zenica i DVD Zenica		Br. uposlenika koji su učest. u simulacijskim vježbama	0	40	2.000 KM	Donatorska sredstva
				Stručna edukacija uposlenika iz oblasti djelovanja prema korisnicima u kriznim situacijama	CSR Zenica	UNICEF BiH	2023	Br. uposlenika koji su prošli edukaciju	0	60	4.000 KM	Donatorska sredstva

OC – operativni cilj; A – opasnost; B – vrsta indikatora; C – ciljna vrijednost;

	sa Štabom civilne zaštite Grada Zenice i	Neposredno spašavanje imovine CSR Zenica	CSR Zenica	Civilna zaštita Grada	U toku krizne situacije	Aktivnosti	Nije realizovana	Sačuvana zgrada i oprema
	Civilnom zaštitom	Obavještavanje ostalih subjekata po potrebi	Direktor CSR	U toku krizne situacije	Br. obavještenja	0		u skladu s potrebama
	Pružanje neposredne pomoći ugroženim uposlenicima	Odlazak na teren	CSR Zenica	Civilna zaštita Grada	Br. terenskih posjeta	0		u skladu s potrebama
		Dostava interventnih paketa pomoći	CSR Zenica	Civilna zaštita Grada	Br. dostavljenih paket	0		u skladu s potrebama
2	Ljudi u neposrednu ugroženost uposlenika	Kontaktiranje sa ugroženim uposlenicima putem telefona	CSR Zenica	-	Br. ostvarenih kontakata	0		u skladu s potrebama
		Izrada evidencije ugroženosti uposlenika	CSR Zenica	-	U toku krizne situacije	Evidencija/ Dokument	Nije izrađena	Urađena evidencija
		Proslijedivanje potreba uposlenika službama zaštite i spašavanja	CSR Zenica	-	U toku krizne situacije	Br. kontakata sa službama	0	u skladu s potrebama
OC – operativni cilj; O – opasnost; A – vrsta indikatora; B – početna vrijednost; C – ciljna vrijednost								
FAZA OPORAVKA								
oc	o	Mjere	Aktivnosti	Nositelj aktivnosti	Partneri	Vremenski okvir	A	B
			Neposredni radovi na hitnoj sanaciji	Ugovoren na dobavljač	Neposredno nakon nesreće	Aktivnost	Nije realizovana	Izvršeni radovi na sanaciji objekta
			Procjena nastale štete na objektu i poslovnom prostoru	JP Zenica Zenica	10 dana nakon nesreće	Procjena/ dokument	Nije urađen	Sačinjena procjena štete
1	sve	Sanacija oštećenog poslovnog prostora	Temeljita sanacija poslovnog prostora	Ugovoren izvođač radova	1 mjesec nakon prestanka nesreće	Aktivnost	Nije urađena	Zgrada CSR Zenica sanirana
		Normalizacija rada centra u fazi oticanjanja	Vraćanje potpune funkcionalnosti informacionog sistema	Ugovoren dobavljač usluga	10 dana nakon nesreće	Aktivnost	Nije realizovana	Uspostavljeni informacijski kanali

	posljedica i sanacije	Raspored uposlenika	CSR Zenica	–	1 dan po prestanku nesreće	Aktivnost	Nije realizovana	Uposteni mogu da obavljaju poslove
	Prilagođavanje radnog vremena	CSR Zenica	–	1 mjesec po prestanku nesreće	Aktivnost	Nije realizovana	Uspostavljeno novo radno vrijeme	
	Analiza postupanja uposlenika	CSR Zenica	UNICEF BIH i druge NGO	3 mjeseca po prestanku nesreće	Analiza/ dokument	Nije realizovana	Urađena analiza	
	Pružanje stručne podrške uposlenicima Centra	CSR Zenica	UNICEF BIH i druge NGO	2 mjeseca po prestanku nesreće	Br. upostenika koji su prošli superviziju	0	30	
2 sve	Pružanje supervizijske podrške uposlenicima	CSR Zenica	CMZ Dom zdravlja Zenica	–	1 mjesec po prestanku nesreće	Br. upostenika koji su dobili podršku	0	u skladu sa potrebama
	Psihološka podrške	–	–	–	–	–	–	–
	Materijalna podrška uposlenicima u cilju prevazilaženja posljedica nesreće	CSR Zenica	GradZenica	1 mjesec po prestanku nesreće	Br. upostenika koji su dobili podršku	0	–	–
	Humanitarna pomoć uposlenicima u slučaju stanja socijalne potrebe	CSR Zenica	Humanitarne i NVO	Neposredno nakon nesreće	Br. upostenika koji su dobili hum. pomoć	0	–	–

OC – operativni cilj; O- opasnost; A – vrsta indikatora; B – početna vrijednost; C – ciljna vrijednost

DJELOVANJE USMIJERENO PREMA KORISNICIMA CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZENICA

Opći cilj: Osigurati nesmetan pristup sistemu socijalne zaštite korisnicima CSR Zenica i hitnoj podršci u slučaju prirodnih i drugih nesreća

Operativni cilj 1: Osigurati hitno zbrinjavanje i humanitarnu pomoć korisnicima CSR Zenica koji su pogodeni prirodnim i drugim nesrećama

Operativni cilj 2: Omogućiti korisnicima korištenje usluga socijalne zaštite u uvjetima prirodnih i drugih nesreća

OC – operativni cilj; O- opasnost; SR – socijalni rizici; A – vrsta indikatora; B – početna vrijednost; C – ciljna vrijednost

FAZA	PRIPRAVNOSTI	Aktivnosti	Nositac aktivnosti	Partneri	Vremenski okvir	Indikatori			Finansijska sredstva	Izvor finansiranja
						A	B	C		
OC	O	SR	Mjere	Lobiranje za obezbjeđivanje interventnih/dodatah sredstava u budžetu Centra za potrebe podriške korisnicima koji su pogodeni prirodnim i drugim nesrećama	CSR Zenica	Ministarstvo, Grad Zenica	2022-2023	Nivo uvećanja sredstava, u %	Sredstva u budžetima su uvećana (%)	Sredstva nisu potrebna
OC	O	SR	Mjere	Obezbjedivanje materijalnih preduslova za pružanje hitne podrške korisnicima u slučajevima izvanrednih situacija izazvanih prirodnim i drugim nesrećama	CSR Zenica	Crveni križ, Merhamet, Zeleni polumjeseci dr.	2023	Protokol/ dokument	Nije potpisani	Sredstva nisu potrebna
1	sve			Putovanje protokola o saradnji u podjeli paketa pomoći korisnicima Centra u kriznim situacijama.	CSR Zenica	Br. organizacije	Br. informisanih pred. MZ	0	10	Sredstva nisu potrebna
				Informisanje predstavnika mjesnih zajednica o mogućnostim korisnika za ostvarivanje materijalne pomoći (novčana davanja, paketi)	CSR Zenica	Predsjednici MZ				
				Identifikacija smještajnih kapaciteta Grada	Formiranje radne grupe za rješavanje pitanja stambenog zbrinjavanja korisnika	Grad Zenica	Aktivnost	Radna grupa ne postoji	Formirana radna grupa	Sredstva nisu potrebna

Siromaštvo, beskućništvo, egzistencijalni problemi

			Mišljenje ministarstva/ Dokument	Nije dostavljeno	Dostavljeno	Sredstva nisu potrebna
Zenica za prihvat korisnika pogodjenih prirodnim i drugim nesrećama kojima je ovaj vid pomoći potreban	Podnošenje zahtjeva Ministarstvu ZDK o mogućnosti korištenja smještajnih kapaciteta ustanova socijalne zaštite za prihvat korisnika pogodjenih prirodnim i drugim nesrećama.	Kantonalno ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice CSR Zenica	2023			
	Formiranje jedinstvene elektronske baze podataka o raspoloživim smještajnim kapacitetima na području Grada koji se mogu koristiti za smještaj	Grad Zenica, nadležno kantonalno Ministarstvo CSR Zenica	2023	Aktivnost	Jedinstvena baza ne postoji	Uspostavljena jedinstvena elektronska baza
	Povođenje istraživanja o stanju ranjivosti korisnika	CSR Zenica		Aktivnost	Nije realizovana	Nisu potrebna
	Ažuriranje podataka iz stužbenih evidencija korisnika prava iz socijalne zaštite	CSR Zenica		Aktivnost	Podaci nisu azurirani	Sredstva nisu potrebna
	Organizovanje mobilnog tima za rad sa korisnicima na terenu	CSR Zenica	2023	Kontinuirano		
	Uspostava mekhanizam suradnje sa drugim ustanovama vezano za obezbijedivanje podrske u izvanrednim situacijama	CMZ Zenica CSR Zenica	2023	Aktivnost	Tim nije organizovan	Nisu potrebna
2. sve	Informisanje članova mobilnog tima o specifičnostima djelovanja u kritnim situacijama prema korisničkoj populaciji CSR	Civilna zaštita CSR Zenica	2023	Br. sastanaka	0	2 Nisu potrebna sredstva
	Izrada liste objekata po mjesnim zajednicama koji će biti korišteni za rad mobilnog tima	Grad Zenica, mjesne zajednice CSR Zenica	2023	Br. objekata koje koristi moblini tim	0	10 Nisu potrebna sredstva
	Uspostava terenskih ureda u mjesnim zajednicama koje					

su identificirane kao visokorizične za pojavu prirodnih i drugih nesreća	Opremanje objekata/prostorija za rad mobilnog tima	CSR Zenica	Grad Zenica, NVO	2023	Br. opremljenih prostorija	0	10	10,000 KM
	Promocija aktivnosti mjesnih zajednica u hitnom zbrinjavanju korisnika	CSR Zenica	Grad Zenica, NVO	2023	Br. održanih promocija	0	10	1,000 KM
Siromaštvo, beskućništvo, egzistencijalni problemi								

FAZA ODGOVORA			OC – operativni cilj; O- opasnost; SR – socijalni rizici; A – vrsta indikatora;			B – početna vrijednost; C – ciljna vrijednost		
OC	O	SR	Mjere	Aktivnosti	Nosilac aktivnosti	Partneri	Vremenski okvir	C
			Aktiviranje sredstva novčane i druge materijalne pomoći	Ministarstvo, Grad Zenica	CSR Zenica	U vrijeme nesreće	Dokument o aktiviranju	Donijet je
			Identifikacija potreba korisnika	CSR Zenica	Predsjednici MZ	U vrijeme nesreće	Spisak prioritetnih korisnika	Izrađen spisak
1	sve		Osiguravanje interventne pomoći korisnicima	CSR Zenica	Gradski štab CZ	U vrijeme nesreće	Br. sastanaka	U skladu sa potrebama
			Hitna dostava paketa pomoći ugroženim korisnicima	CSR Zenica	Crveni križ, Merhamet, Zeleni poljesec	U vrijeme nesreće	Br. dostavljenih paketi	U skladu sa potrebama

						Dokument je urađen
						U skladu sa potrebama
						U skladu sa potrebama
						U skladu sa potrebama
						Baza podataka je ažurirana
						U skladu sa potrebama
						U skladu sa potrebama
						U skladu sa potrebama
						U skladu sa potrebama
						U skladu sa potrebama
						Službena evidencija je ažurirana
						Ustupljena materijalno-tehnička sredstva
						Ustupljena

2 sve		Siromaštvo, beskućništvo, egzistencijalni problemi		Pružanje psih.-socijalne podrške korisnicima i njihovim porodicama		Pružanje usluga kućne njege i pomoći u kući za stara i iznemogla lica		Pružanje informacija korisnicima o njihovim pravima iz oblasti socijalne zaštite		Zaprimanje i dalje prosijedivanje zahtjeva za jednodržavnu, privremenu i druge oblike materijalne pomoći	
OC	O	SR	Mjere	Aktivnosti	Nosilac aktivnosti	Partner	Vremenski okvir	A	B	C	
1	sve		Predstavljanje socijalnih potreba korisnika lokalnim komisijama i formiranim tijelima/mehanizmi ma za oporavak od posljedica u ciju definisanja mjera oporavka	Redovni kontakti sa korisnicima i terenske posjetе	CSR Zenica	-	Poslije nesreće	Br. korisnika sa kojima su ostv.a kont.	0	prema potrebi	
				Ažuriranje liste prioriteta za pružanje jednodržavne pomoći socijalno-intervenirajućeg karatekra pri Ministarstvu za rad i socijalnu politiku ZDK	CSR Zenica	Kantonalno ministarstvo	Poslije nesreće	Br. korisnika kojima je potrebna jednodržavna pomoć	0	prema potrebi	
				Ažuriranje liste prioriteta za dodjelu novčane pomoći i rješavanje stambenih pitanja korisnika	CSR Zenica	Grad Zenica	Poslije nesreće	Br. korisnika kojima je potrebna novč. pomoć	0	prema potrebi	

OC – operativni cilj; O - opasnost; SR – socijalni rizici; A – vrsta indikatora; B – početna vrijednost; C – ciljna vrijednost

FAZA OPORAVKA

Indikatori	A	B	C
Poslije nesreće	Br. korisnika sa kojima su ostv.a kont.	0	prema potrebi
Poslije nesreće	Br. korisnika kojima je potrebna jednodržavna pomoć	0	prema potrebi

									Prema potrebi
		Sanacija stambenih objekata/prostora u kojima žive korisnici	CSR Zenica	Grad, Kantonalno ministarstvo, NVO	Postlige nesreće, 12 mjeseci	Br. saniranih objekata	0		
		Obezbjedivanje korisnicima korištenje redovnih prava	CSR Zenica	Kantonalno ministarstvo	Postlige nesreće, 12 mjeseci	Aktivnost	Korištenje redovnih prava je prekinuto	Korištenje redovnih prava je nastavljeno	
		Unos podataka u jedinstvenu elektronsku bazu koja se vodi u JU Centar za socijalni rad	CSR Zenica	GradZenica, ustanove socijalne zaštite	Postlige nesreće kontinuirano	Aktivnost	Podaci nisu uneseni	Podaci su uneseni	
		Pružati psihosocijalno podišku ranjivim grupama korisnika i njihovima porodicama	CSR Zenica	JU Dom zdravlja Zenica	Postlige nesreće kontinuirano	Br. korisnika psihosocijalne pomoći	0		
		Obezbjedivanje materijalnih, stambenih i drugih uslova u primarnim porodicama za ponovni prihvat ranjivih grupa korisnika	CSR Zenica	Grad Zenica, Federalno i kantonalno ministarstvo NVO	Postlige nesreće kontinuirano	Br. porodica kojima je pružena podrška	0		
		Povratak ranjivih grupa korisnika u njihove primarne porodice							prema potrebama
		Ažuriranje službenih evidencija Centra u skladu sa stanjem na terenu	CSR Zenica	-	Posilje nesreće kontinuirano	Aktivnost	Nije ažurirana	Evidencija je ažurirana	
		Izrada izvještaja o radu, analiza postignutih rezultata i plan budućih aktivnosti	CSR Zenica	Dom zdravlja i Civilna zaštita	Postlige nesreće	Izvještaj/ dokument	Nije urađen	Izvještaj urađen	
		Pružanje podrske korisnicima kroz multidisciplinarni mobilni tim Grada Zenica		JU Dom zdravlja Zenica	Postlige nesreće	Br. korisnika kojima je pružena pomoć	0		
		Siromaštvo, beskućništvo, egzistencijalni problemi		CSR Zenica	Posilje nesreće	Br. korisnika kojima je pružena usluga	0		
2	sve								prema potrebama

	Izrada izvještaja o radu, analiza postignutih rezultata i plan budućih aktivnosti	CSR Zenica	Mjesna zajednica	Postuje nesreće	Izvještaj/ dokument	Nije urađen	Izveštaj je urađen
	Informisanje javnosti o rezultatima rada terenskih ureda	CSR Zenica	Grad Zenica, NVO	Postuje nesreće	Br. informacija plasiranih u medijima	0	prema potrebama
	Rad u terenskim uredima u mjesnim zajednicama	Pružanje neposredne pomoći i informacija korisnicima	CSR Zenica	Postuje nesreće kontinuirano	Br. korisnika koji su se obratili za pomoći	0	prema potrebama
	Siromaštvo, beskučništvo, egzistencijalni problemi		Grad Zenica, NVO				
OC – operativni cilj;	O - opasnost;	SR – socijalni rizici;	A – vrsta indikatora;	B – početna vrijednost;	C – cijena vrijednost		

OC – operativni cilj; O - opasnost; SR – socijalni rizici; A – vrsta indikatora; B – početna vrijednost; C – cijena vrijednost

DJELOVANJE USMJERENO PREMA GRAĐANIMA ZENICE KOJI SE NAĐU U STANJU SOCIJALNE POTREBE ZBOG POSLEDICA PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

Opći cilj: Osigurati nesmetan pristup sistemu socijalne zaštite kroz podršku građanima u slučaju prirodnih i drugih nesreća

Operativni cilj 1: Upoznati širu javnost sa pravima i uslugama iz sistema socijalne zaštite u slučajevima prisodnih i drugih nesreća

Operativni cilj 2: Omogućiti korištenje prava i usluga iz socijalne zaštite za veći broj građana u slučajevima prisodnih i drugih nesreća

OC – operativni cilj; O - opasnost; SR – socijalni rizici; A – vrsta indikatora; B – početna vrijednost; C – cijena vrijednost

FAZA PRIPRAVNOSTI

OC	O	SR	Mjere	Aktivnosti	Nositac aktivnosti	Partner	Vremenski okvir	Indikatori			Finansijska sredstva	Izvori finansiranja
								A	B	C		
1	sve		Planiranje javne kampanje	Izrada plana javne kampanje	CSR Zenica	-	2023	Plan/ dokument	Plan nije urađen	Plan je urađen	Nisu potrebna	-
			Imenovanje osobe za medijsku kampanju	Imenovanje osobe za medijsku kampanju	CSR Zenica	-	2023	Odluka o imenovanju	Nije donešena	Odluka donesena	Nisu potrebna	-

FAZA	O - operativni cilj;	SR - socijalni rizici;	A - vrsta indikatora;	B - početna vrijednost;	C - ciljna vrijednost	FAZNA KATEGORIJA						
						O	SR	Mjere	Aktivnosti	Nosič aktivnosti	Partneri	Vremenski okvir
OC	1	sve	Informisanje građana	Medijska obraćanja	CSR Zenica	Mediji, Gradska štab CZ	U toku nesreće	Br. medijskih obraćanja	0	u svim prilikama		
FAZA ODGOVORA												
2	sve	Siromaštvo, beskućništvo, egzistencijalni problemi	Uključivanje građana u kreiranje mjera socijalne zaštite	Organizovanje mreže volontera u MZ sa povećanim rizikom za pojavu prirodnih i nesreća	CSR Zenica	Mjesne zajednice, Gradski štab CZ	Br. uključenih volontera	0	20	Nisu potrebna		
		Siromaštvo, beskućništvo, egzistencijalni problemi	Poboljšavanje pristupačnosti uslugama socijalne zaštite od strane građana	Promotivne aktivnosti namijenjene maloobjetnicima u suradnji sa zakonom	CSR Zenica	Tužilaštvo, Općinski sud	Br. aktivnosti	0	10	Nisu potrebna		
				Uključivanje postojećih korisnika u promociju	CSR Zenica	Kori. prava i usluga	Br. uklij. koris.	0	20	Nisu potrebna		
				Analiza postojeće Odluke o proširenim pravima iz oblasti socijalne zaštite	CSR	Grad	Analiza/ dokument	Nije urađena	Analiza je urađena	Nisu potrebna		
				Izmjena Općinske odluke o pravima iz oblasti soc. zaš.	CSR Zenica	GradZenica	Odluka/ dokument	Odluka nije izmjenjena	Odluka je izmjenjena	Nisu potrebna		

OC		O	SR	Mjere	Aktivnosti	Nosilac aktivnosti	Partneri	Vremenski okvir	A	B	Indikatori
					Izrada izvještaja o radu	CSR	CSR	6 mј. nakon nesreće	Izvještaj/ dokument	Nije izrađen	Izveštaj izrađen
					Medijska promocija postignutih rezultata	CSR	Mediji	6 mј. nakon nesreće	Br. med. aktivnosti	0	Kontinuirano
					Informisanje građana o aktivnostima CSR Zenica	CSR	-	6 mј. nakon nesreće	Br. inf. aktivnosti	0	Kontinuirano
FAZA OPORAVKA		OC – operativni cilj;		SR – socijalni rizici;		A – vrsta indikatore;		B – početna vrijednost;		C – ciljna vrijednost	
1	sve	Siromaštvo, beskućništvo, egzistencijalni problemi ...									

		Izrada izvještaja o radu predstav. Centra u kriz. Štabu	CSR Zenica	Krizni štab Grada	6 mj. nakon nesreće	Izvještaj/ dokument	Nije izraђen	Izvještaj izrađen
	Evaluacija rada predstavnika Centra u Štabu CZ	Analiza postignutih rezultata i izrada plana	CSR Zenica	Krizni štab Grada	6 mj. nakon nesreće	Analiza/ dokument	Nije izrađen	Analiza urađena
		Kontaktiranje građana sa aktivnost. Centra i Kriz. Štabom	CSR Zenica	Mediji	6 mj. nakon nesreće	Br. izvještaja	0	Kontinuirano
	Evaluacija rada u posebno različitim mjesnim zajednicama i sa ranijim grupama stanovništva	Anketiranje građana o zadovljivosti radom mobilnih timova i terenskih ureda	CSR Zenica	Mjesne zajednice	6 mj. nakon nesreće	Rezultati istraživanja/ dokument	Nisu dobiveni	Rezultati dobiveni
		Izrada izvještaja o radu mob. timova i terenskog ureda	CSR Zenica	-	6 mj. nakon nesreće	Izvještaj/ dokument	Nije urađen	Izvještaj urađen
		Razvijanje mreže volontera i izvještaja o njihovom radu	CSR Zenica	MZ, NVO, Civilna zaštita	Br. angažovanih volontera	0	20	
		Istraživanje efekata primjene odgojne preporuke <i>Rad bez naknade u humanitarne svrhe</i>	CSR Zenica	Tužilaštvo, Općinski sud, NyO	Aktivnost	Istraživanje nije provedeno		
		Promocija participativnog pristupa korisnika prava iz oblasti socijalne zaštite	CSR Zenica	Korisnici prava i usluga	Aktivnosti	Promocija nije provedena		
		Ispitivanje finansijske opravdanosti proširenih prava	CSR Zenica	Grad Zenica	Izvještaj o finansijskoj opravdanosti	Nije urađen		
		Izrada izvještaja o ostvarenim pravima po osnovu odluke	CSR Zenica	Grad Zenica	Izvještaj/ dokument	Nije urađen		
		Izrada mišljenja o primjeni Odluke	CSR Zenica	Grad Zenica	Mišljenje/ dokument	Nije urađeno		
2	sve	Ispitivanje efekte primjene nove odluke Grada o pravima iz oblasti socijalne zaštite						C - ciljna vrijednost
		Siromaštvo, beskućništvo, egzistencijalni problemi ...						

OC – operativni cilj; O- opasnost; SR – socijalni rizici; A – vrsta indikatora; B – početna vrijednost;

PLAN USMIJEREN NA MEDUSEKTORSKU SURADNU

Opciji cilj: Unaprijediti saradnju CSR Zenica i nadležnih institucija i drugih aktera u cilju osiguranja što bolje odgovora u slučaju prirodnih i drugih nesreća

Operativni cilj 1: Unaprijediti razmjenu podataka i protoka informacija sa svim nadležnim ustanovama i subjektima pri djelovanju u oblasti zaštite i spašavanja u slučajevima prirodnih i drugih nesreća

Operativni cilj 2: Unaprijediti saradnju s korisničkim udruženjima u izvanrednim situacijama izavane prirodnim i drugim nesrećama

OC – operativni cilj; PuS – problemi u saradnji; A – vrsta indikatora; B – početna vrijednost; C – ciljna vrijednost

FAZA PRIPRAVNOSTI		Aktivnosti	Nositelj aktivnosti	Partneri	Vremenski okvir	Indikatori	Finansijska sredstva	Izvori finansiranja
OC	O							
		Ažuriranje postojećeg protokola	CSR Zenica	Partneri definisani protokolom	2023	Protokol/ dokument	Nije ažuriran	Ažuriran protokol Nisu potrebna
		Izrada jedinstvenog obrasca za prikupljanje podataka o korisnicima i građanima	CSR Zenica	Partneri definisani protokolom	2023	Obrazac/ dokument	Nije izrađen	Izrađen obrazac Nisu potrebna
		Imenovanje odgovornih osoba ispred ustanova i formiranje koordin. tijela za provođenje protokola	CSR Zenica	Grad Zenica	2023	Odluka o imenovanju	Nije donijeta	Usvojena odluka Nisu potrebna
		Edukacija angažovanih na vođenju baza podataka za primjenu obrasca	CSR Zenica	UNICEF BiH	2023	Br. osoba koji su prisustvovali edukaciji	0	20 1.000 KM
		Edukacija angažovanih u ustanovama o rješavanju problema među. saradnje	CSR Zenica	UNICEF BiH	2023	Br. osoba koji su prisustvovali edukaciji	0	20 1.000 KM
		Edukacija o izradi izvještaja	CSR Zenica	UNICEF BiH	2023	Br. osoba koji su prisustvovali edukaciji	0	20 1.000 KM
		Osigurati aktivno učešće i ulogu CSR Zenica u radu Štaba CZ	CSR Zenica za ukupčavanje predstavnika Štaba CZ	Grad Zenica	2023	Aktivnost	Nije upućen zahtjev	Zahtjev je upućen Nisu potrebna
		Pokrenuti ostale administrativno-pravne procedure za učešće u radu Štaba CZ Grada Zenica	CSR Zenica	Grad Zenica	2023	Aktivnosti	Nisu pokrenute procedure	Procedure pokrenute Nisu potrebna
Koordinacija, komunikacija, jedinstvena metodologija ...								
1	sve							

		Sačinjeni plan djelovanja u okviru Štaba CZ Grada Zenica	CSR Zenica	-	2022	Plan/ dokument	Nije urađen	Plan urađen	Nisu potrebna	-
		Izrada informativnog materijala	CSR Zenica	UNICEF BiH	2023	Br. letaka	0	500	1.000 KM	Donatorska sredstva
		Održavanje zajedničkih sastanaka (godišnje)	CSR Zenica	UNICEF BiH	2023	Br. prisutnih na sastanku i broj sastanaka	0	50/5	1.000 KM	Donatorska sredstva
		Rad na zajedničkim projektima	CSR Zenica	UNICEF BiH	2023	Br. zajedničkih projekata	0	2	5.000 KM	Donatorska sredstva
2 sve	Formalizovana uspostava saradnje	Formiranje radne grupe	CSR Zenica	Partneri definisani protokolom	2023	Aktivnost	Nije formirana	Uspostavljeni radna grupa	Nisu potrebna	-
		Izrada protokola	CSR Zenica	Partneri definisani protokolom	2023	Protokol/ dokument	Nije izrađen	Izrađeni i ažuriran protokol	Nisu potrebna	-
		Potpisivanje protokola	CSR Zenica	Partneri definisani protokolom	2023	Aktivnost	Nije potpisani	Potpisan protokol	Nisu potrebna	-

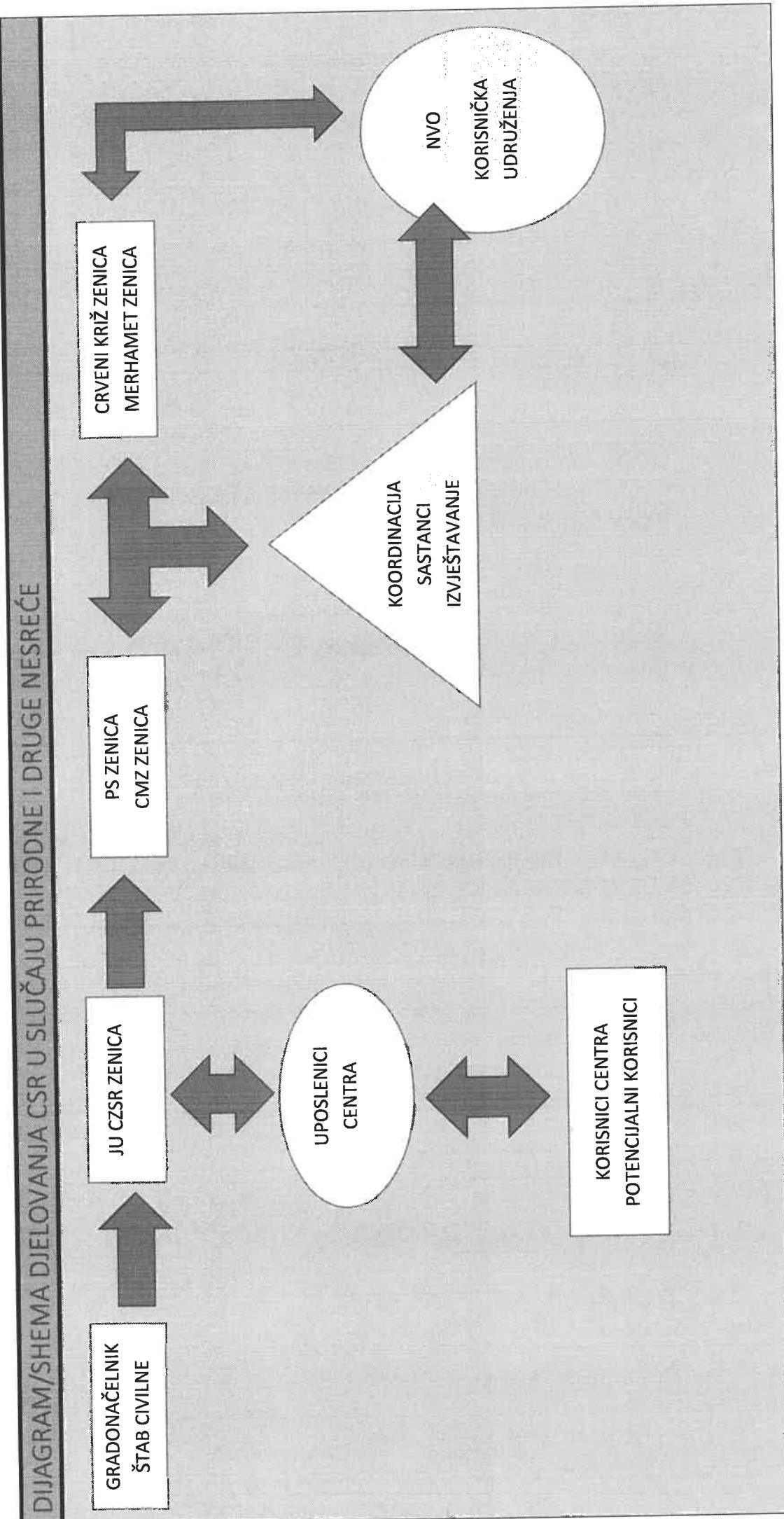
OC – operativni cilj; PuS – problemi u saradnji; A – vrsta indikatora; B – početna vrijednost; C – ciljna vrijednost

FAZA ODGOVORA				Indikatori							
OC	O	PuS	Mjere	Aktivnosti	Posilac aktivnosti	Partneri	Vremenski okvir	A	B	C	
1 sve				Kontaktiranje potpisnica u cilju ispunjavanja obaveza u protokolu definisanih za slučaj kritične situacije	CSR Zenica	Potpisnice protokola	U toku nesreće	Br. kontakata	0		Prema potrebi
				Razmjena podataka o korisnicima socijalne zaštite i sačinjavanje ažurne evidencije za posebne potrebe korisnika koji su ugroženi nesrećom	CSR Zenica	Potpisnice protokola	U toku nesreće	Br. razmjerena podataka	0		Kontinuirano
2 sve				Usaglašavanje evidencije o potencijalnim korisnicima ugroženih nesrećom	CSR Zenica	Potpisnice protokola	U toku nesreće	Učešće u zajedničkim aktivnostima	Nisu usaglašene	Evidencije su usaglašene	
				Koordiniranje sa udruženjima u cilju njihove uključenosti u aktivnosti spašavanja i evakuacije	Civilna zaštita	Potpisnice protokola	U toku nesreće	Zajedničkih sastanaka	0		Prema potrebi
				Aktivnosti na alternativnom smještaju korisnika	CSR Zenica	Potpisnice protokola	U toku nesreće	Učešće u zajedničkim aktivnostima	Nije bilo učešća		Prema potrebi

OC – operativni cilj;		PuS – problemi u saradnji;		A – vrsta indikatora;		B – početna vrijednost;		C – ciljna vrijednost				
FAZA		OPORAVKA								Indikatori		
OC	O	OC	PuS	Njere	Aktivnosti	Nosič aktivnosti	Partner	Vremenski okvir	A	B	C	
Angažiranje korisničkih udruženja na prikupljanju i raspodjeli humanitarna pomoć		Sanacija objekata u cilju sprečavanja nastanka veće štete u okolnostima križnih situacija		Civilna zaštita	Potpisnice protokola	U toku nesreće	Učešće u zajedničkim aktivnostima	Nije bilo učešća	Nije bilo učešća	Prema potrebi		
		Prikupljanje humanitarne pomoći		Crveni križ	Korisnička udruženja	U toku nesreće	Učešće u zajedničkim aktivnostima	Nije bilo učešća	Nije bilo učešća	Prema potrebi		
Distribucija vode, hrane, odjeće i higijenskih potrepština		Crveni križ		Korisnička udruženja	U toku nesreće	Učešće u zajedničkim aktivnostima	Nije bilo učešća	Nije bilo učešća	Nije bilo učešća	Prema potrebi		
OC – operativni cilj;		PuS – problemi u saradnji;		A – vrsta indikatora;		B – početna vrijednost;		C – ciljna vrijednost				
FAZA		OPORAVAKA										
OC	O	OC	PuS	Njere	Aktivnosti	Nosič aktivnosti	Partner	Vremenski okvir	A	B	C	
1	sve	Zajedničko učešće u izradi akcionog plana pomoći korisnicima pogodenih nesrećom		Razmjena informacija o korisnicima i potencijalnim korisnicima pogodenih nesrećom		CSR Zenica	Potpisnice protokola	1 mј. nakon nesreće	Aktivnosti	Nije bilo zajedničke saradnje	Kontinuirana saradnja	
		Određivanje prioriteta pomoći korisnicima		CSR Zenica		Potpisnice protokola	1 mј. nakon nesreće	Aktivnosti	Nije bilo zajedničke saradnje	Kontinuirana saradnja	Kontinuirana saradnja	
2	sve	Zajedničko vođenje evidencija posljedica nesreće		Razmjena informacija o korisnicima pogodenih nesrećom		CSR Zenica	Potpisnice protokola	1 mј. nakon nesreće	Aktivnosti	Nije bilo zajedničke saradnje	Kontinuirana saradnja	
		Zajedničko pružanje psihološke pomoći korisnicima		Organizovanje psihološke podrške korisnicima pogodenih nesrećom		Korisnička udruženja	NGO	3 mј. nakon nesreće	Aktivnosti	Nije bilo zajedničke saradnje	Kontinuirana saradnja	
2	sve	Zajedničko provođenje projekata sanacije objekata		Pomoć u prikupljanju dokumentacije za apliciranje za sanaciju objekata		Korisnička udruženja	Budžet Grada Zenica i Donatori	3 mј. nakon nesreće	Aktivnosti	Nije bilo zajedničke saradnje	Kontinuirana saradnja	
		Pomoć u apliciranju i izrada projekata pomoći korisnicima pogodeni nesrećom		Korisnička udruženja		Budžet Grada Zenica i Donatori	3 mј. nakon nesreće	Aktivnosti	Nije bilo zajedničke saradnje	Kontinuirana saradnja	Kontinuirana saradnja	

OC – operativni cilj; PuS – problemi u saradnji; A – vrsta indikatora; B – početna vrijednost; C – ciljna vrijednost

PLAN PRIPRAVNOSTI I DJELOVANJA CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZENICA U SLUČAJU PRIRODNE NESREĆE

DONOŠENJE, PRAĆENJE IMPLEMENTACIJE, IZVJEŠTAVANJE, AŽURIRANJE I EVALUACIJA PLANA

Plan djelovanja u stanju prirodnih i drugih nesreća CSR ima status zvaničnog dokumenta (Plan CSR) koji prolazi kroz formalni proces usvajanja kako bi se osigurala adekvatna i pravovremena realizacija mjera, uz razumijevanje odgovornosti svih nadležnih aktera.

U skladu sa redovnim procesima planiranja i izvještavanja, proces razvijanja i usvajanja Plana CSR trebao bi biti predviđen Godišnjim planom i programom rada, odnosno uvršten u Izvještaj o radu CSR. U skladu sa redovnom procedurom usvajanja planskih i operativnih dokumenata u CSR, Plan treba biti usvojen od strane Upravnog odbora Centra, uz saglasnost Gradskog vijeća, odnosno Osnivača.

Stručna podrška i saradnja u procesu razvijanja i predstavljanja Plana relevantnim akterima na nivou lokalne zajednice će biti ostvarena sa gradskom službom civilne zaštite.

Uzimajući u obzir zvaničnu proceduru donošenja planova zaštite i spašavanja u jedinicama lokalne samouprave, odnosno potrebu usaglašavanja Planova CSR sa planovima zaštite i spašavanja na nivou grada, proces usvajanja plana CSR će sadržavati sljedeće korake:

1. Dostavljanje finalne verzije Plana CSR gradskoj službi civilne zaštite na mišljenje od strane rukovodioca ustanove CSR. Gradska služba civilne zaštite u procesu davanja pozitivnog mišljenja na Plan CSR može po potrebi tražiti dodatne konsultacije i pojašnjenja od strane CSR i tima koji je izradio dokument. Nakon što se gradska služba civilne zaštite pozitivno izjasni, odnosno verifikuje Plan CSR, službeno će obavijestiti CSR, te poduzeti ostale neophodne stručne i službene radnje iz svoga djelokruga s ciljem koordinacije i informisanja ostalih subjekata od značaja za zaštitu i spašavanje sa ovim planskim dokumentom.
2. Nakon verifikacije od strane gradske službe civilne zaštite, te shodno zvaničnoj proceduri usvajanja strateških i planskih dokumenata CSR, Plan CSR nakon toga treba biti usvojen od strane Upravnog odbora CSR. U sklopu podnošenja godišnjeg izvještaja o radu CSR, o aktivnostima izrade (ažuriranja) Plana CSR informiše se Gradsko vijeće i Gradonačelnik.

Također, svi nosioci zaštite i spašavanja trebaju kontinuirano pratiti i evaluirati mјere djelovanja, kao i operativni odgovor tokom i nakon prirodnih i drugih nesreća unutar svojih nadležnosti.

Plan podliježe obavezi redovnog ažuriranja ukoliko se u Procjeni rizika ili Planu uoči potreba za izmjenama u skladu sa prisutnim rizicima, a koje utiču na promjenu rješenja utvrđenih u Planu. Plan CSR će stoga sadržavati mјere provođenja ovih aktivnosti sa definisanim nosiocima, koracima, vremenskim rokom i neophodnim resursima.

Sastavni dio evaluacije čini i redovna organizacija vježbi simulacije odgovora u stanju prirodnih i drugih nesreća, te učešća u zajedničkim vježbama sa drugim akterima.

Broj:02/1-04-5-391/23

Zenica, 11.04.2023. godine

Predsjednica Upravnog odbora

Azra Smailbegović- Đuherić, dipl. pravnica